

ပြည်တွင်းသတင်း

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်
သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၄/၂၀၁၃)
၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၁ ရက်)

၁။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် စုံညီအစည်းအဝေးကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့ ၁၃း၀၀ နာရီအချိန်တွင် လွှတ်တော်ဝင်း (အိုင်-၁) အဆောင်တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အစည်းအဝေးတွင် လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာပါ ကော်မရှင်အဖွဲ့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ တွေ့ရှိချက်များ၊ သုံးသပ်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဖတ်ကြားရှင်းလင်းခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် ကော်မရှင်၏ အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်များ၊ တွေ့ရှိချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၁/၂၀၁၂) ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၂/၂၀၁၂)ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၃/၂၀၁၂)ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၄/၂၀၁၂)ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၅/၂၀၁၂)ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ် (၂/၂၀၁၃)ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၃/၂၀၁၃)ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း အသီးသီးထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ တင်သွင်းခဲ့ပါသည်။

၃။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူးတို့သည် ကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာကို ယနေ့ ၁၆း၃၀ နာရီအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ တင်ပြခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်
၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၁ ရက်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏
အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာအပြည့်အစုံမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မုံရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်
လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်း

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏
အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာ

နိဒါန်း

၁။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ တင်သွင်းခဲ့သည့် အရေးကြီးအဆိုတွင် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မုံရွာခရိုင် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြေးနီမိုင်းလုပ်ငန်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခွင့်ပြုရန် သင့်/မသင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးမှ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်(၉၅/၂၀၁၂)အရ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၁၆ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပါသည်။

၂။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးရွာလူထု ခံစားနေရသည့် ပြည်သူ့အသံများအပါအဝင် စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို စုံစမ်းပြီး သုံးသပ်ချက်နှင့်တကွ တင်ပြနိုင်ရန် အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

၃။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် ကြေးနီမိုင်းလုပ်ငန်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခွင့်ပြုရန် သင့်/မသင့်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်အမှန် ပေါ်ပေါက်စေရေး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဝင်များလည်းကောင်း၊ ဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်အတွက်အရေးပါသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ အစဉ်အလာများ ပေါ်ထွန်းစေရေးအတွက်လည်းကောင်း သုံးသပ်ချက်များနှင့်တကွ အကြံပြုချက်များတင်ပြနိုင်ရန်။

- စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းခြင်း**
- ၄။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်-
- (က) ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဥက္ကဋ္ဌ
 - ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ကော့မှူးမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်
 - (ခ) ဦးလွန်းသီ အဖွဲ့ဝင်
 - ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်
 - (ဂ) ဦးသန်းမြင့် အဖွဲ့ဝင်
 - ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်
 - (ဃ) ဒေါ်ခင်စန်းလှိုင် အဖွဲ့ဝင်
 - ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုလဲမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်
 - (င) ဦးဇော်မြင့်ဖေ အဖွဲ့ဝင်
 - အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ အမှတ်(၅)မဲဆန္ဒနယ်
 - (စ) ဦးမောင်မောင်အေး အဖွဲ့ဝင်
 - Senior Consultant on Social Assessment Myanmar Environmental Institute
 - (ဆ) ဦးဝင်းထိန် အဖွဲ့ဝင်
 - ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သတ္တတွင်းဦးစီးဌာန သတ္တတွင်းဝန်ကြီးဌာန
 - (ဇ) ဦးမြင့်ဆွေ အဖွဲ့ဝင်

- (ဈ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အဖွဲ့ဝင်
- (ည) ဦးတင်မြင့် အဖွဲ့ဝင်
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
- (ဋ) ဦးမောင်သိန်း အဖွဲ့ဝင်
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန
- (ဌ) ဦးမောင်သိန်း အဖွဲ့ဝင်
- ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- (ဍ) ဒေါက်တာမြင့်သိန်း အဖွဲ့ဝင်
- ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ လုပ်ငန်းခွင်ကျန်းမာရေးဌာန ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
- (ဎ) ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးအောင်သန်း အဖွဲ့ဝင်
- ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- (ဏ) ဦးဗိုလ်သန်း အဖွဲ့ဝင်
- ကံကုန်းရွာ၊ ကျောက်မျက်ကျေးရွာအုပ်စု ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
- (ဏ) ဦးအောင်ဇော်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- ဝက်မှေးရွာ၊ ကျွဲကျေးရွာအုပ်စု ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
- (တ) ဦးဘိုဌေး အဖွဲ့ဝင်
- တုံရွာမ၊ တုံကျေးရွာအုပ်စု ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
- (တ) ဦးကျော်တင့်ဆွေ အတွင်းရေးမှူး
- သံအမတ်ကြီး (ငြိမ်း)

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ တာဝန်များ

- ၅။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များအပေါ် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်အမှန် ပေါ်ပေါက်စေရေး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် သုံးသပ်ချက်များနှင့်တကွ အကြံပြုချက်များ တင်ပြရန်-
- (က) ကြေးနီစီမံကိန်းအား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်းရှိ/မရှိ၊
 - (ခ) ကြေးနီစီမံကိန်းကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ကောင်းကျိုးနှင့်ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊
 - (ဂ) ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူလူထုနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် အကျိုးရှိ/မရှိ၊
 - (ဃ) နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ၊
 - (င) ၎င်းစီမံကိန်းနှင့် ဆက်သွယ်၍ စိစစ်ရန်လိုအပ်သည့် ကော်မရှင်က ယူဆသော အကြောင်းအရာများ၊
 - (စ) ကော်မရှင်၏ အထွေထွေသုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များ။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခြေခံသည့်မှုများ

- ၆။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် တာဝန်ပေးအပ်သည့်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါမူများအပေါ် အခြေခံ၍ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်-
- (က) နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွား၊
 - (ခ) ပြည်သူလူထုအတွက် ရေရှည်အကျိုးစီးပွား၊
 - (ဂ) အပြုသဘောဆောင်သည့်အမြင်။
- ၇။ ထိုမူများအပေါ်ကို အခြေခံဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ကိစ္စကို စိစစ်သုံးသပ်ရာတွင် အပြစ်ရှာသည့်သဘော၊ အပြစ်ပုံချသည့် သဘောမျိုးမဖြစ်စေရန် သတိထားဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အရင်းအမြစ်ကို စိစစ်သုံးသပ်ပြီး သင်ခန်းစာများရယူကာ နောင်တပြုစီမံချိမ်းမဖြစ်စေရန် မည်သို့ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဆိုသည့်အချက်ကိုလည်း အလေးထားဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးချက်များနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များ

- ၈။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် လွှတ်တော်ဝင်း (အိုင်-၁) အဆောင်၌ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌက လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းကိစ္စကို သုံးသပ်ရာတွင် ယခုဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ကိစ္စမှာ ယခင်ကာလများက ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အားနည်းခဲ့၍ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကိစ္စကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရာတွင် ပြည်သူလူထု၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိမှုသာလျှင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးနှင့်လျော်ညီသည့် အဖြေရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ကို အမြန်ဆုံးစတင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သပိတ်ခန်းတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ကိစ္စရပ်များ၊ သံသယတော်များနှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စရပ်များကို ဥက္ကဋ္ဌကိုယ်တိုင် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ကျန်အဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် အောက်ပါအဖွဲ့သုံးဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး တစ်ပြိုင်တည်းဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်-
- (က) ကြေးနီစီမံကိန်းအား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် နိုင်ငံတကာပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊
 - (ခ) ကြေးနီစီမံကိန်းကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ကောင်းကျိုးနှင့်ဆိုးကျိုး သက်ရောက်မှုများ၊
 - (ဂ) ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူလူထုနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် အကျိုး ရှိ/မရှိ။

၉။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့သည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့မှ ၁၅ ရက်နေ့အထိ ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုတို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

- ၁၀။ ထိုသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုပြုလုပ်ရာတွင် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မုံရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းခဲ့သည့်အပြင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် မြန်မာ-ယန်စီ ကော့ပီးလီမိတက်တို့မှ လုပ်ဆောင်ဆဲရှိသော စံပယ်တောင်နှင့် ကြေးစင်တောင်တို့၏ သတ္တတွင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခဲ့ကြပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၏ မိုးကြိုးဆာလ်ဖျူရစ်အက်စစ်စက်ရုံကိုလည်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။
- ၁၁။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် ဒေသခံကျေးရွာလူထု၏ ခံစားချက်များ၊ ပြည်သူ့အသံများ ပါဝင်စေရန် လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း ဧရိယာအတွင်းရှိ ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်၍ ကျေးရွာလူထုများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းများကို ဒေသခံကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ၃ ဦးပါဝင်သော အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက စုံညီစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။
- ၁၂။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် မန္တလေးမြို့တွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ့အနွယ်ဝင် သက်တော်ရှည် သံဃာမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီးများအား လည်းကောင်း၊

မုံရွာမြို့တွင် လယ်တီကျောင်းတိုက်ကြီးများမှ ဆရာတော်ကြီးများအား လည်းကောင်း တွေ့ဆုံဖူးမြော်လျှောက်ထား ဩဝါဒခံယူခဲ့ကြပါသည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးများထံမှ လည်းကောင်း၊ သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်များထံမှလည်းကောင်း၊ ပထမလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် လက်ပံတောင်းတောင်တို့ ဆက်သွယ်မှု အချက်အလက်တို့ကို မေးမြန်းရယူခဲ့ကြပါသည်။

၁၃။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းနှင့် ဆက်သွယ်သော သပိတ်ခန်းတွင် ရရှိသည့် မီးလောင်ဒဏ်ရာဖြင့် မန္တလေးမြို့ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီးတွင်လည်းကောင်း၊ ကန်တော်နဒီဆေးရုံကြီးတွင် လည်းကောင်း ဆေးကုသမှုခံယူနေရသည့် လူနာများ၏ ဆေးကုသမှုအခြေအနေတို့ကို သိရှိနိုင်ရန် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၊ လူမှုရေးဝန်ကြီး၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ကော်မတီဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်တို့သည် လူမှုရေးဝန်ကြီး၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီး ဦးဆောင်သော ဆရာဝန်ကြီးများအဖွဲ့နှင့်အတူ ဆေးရုံကြီးတွင် တက်ရောက်နေကြသော ကုသမှုခံယူဆဲလူနာများအား တစ်ဦးချင်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းအားပေးနှစ်သိမ့်ခဲ့ကြပါသည်။

၁၄။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့သည် အဖွဲ့များခွဲကာ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်း ဧရိယာအတွင်းရှိ ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်ခဲ့ရာတွင် ဒေသခံကျေးရွာလူထုနှင့်တွေ့ဆုံပြီး လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့၏ ရပ်တည်ချက်ကိုလည်းကောင်း၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ရေရရှိရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့၏ လိုလားချက်ကိုလည်းကောင်း မေးမြန်းစုံစမ်းပြီး အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၁၅။ ထို့အပြင် ဝက်မှေး/ကံတောနှင့် ဇီးတော/ဆည်တည်းကျေးရွာသစ်တို့ကို ပြောင်းရွှေ့အခြေစိုက်နေထိုင်သူများကို ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက သွားရောက်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ကာ ၎င်းတို့နေထိုင်ကြသော အဆောက်အအုံများအခြေအနေ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍လည်း အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကာ ကျေးရွာလူထု၏ သဘောထားဆန္ဒကို လေ့လာစုံစမ်းခဲ့ကြပါသည်။

၁၆။ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ရောက်ရှိလာကြသော မြန်မာသမားတော်ဆရာဝန်ကြီးနှင့် ဩစတြေးလျနိုင်ငံသား ဆရာဝန်ကြီးတို့သည် အက်စစ်အမိုးအငွေ့များကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်သည်ဟု ရပ်ရွာမှ သံသယရှိသည့် ကလေးငယ် ၄ ဦး၏ ရောဂါဝေဒနာအား ပဏာမစမ်းသပ်စစ်ဆေးကြည့်ရှုခဲ့ရာ အက်စစ်ကြောင့်ဖြစ်သည့် ရောဂါလက္ခဏာမဟုတ်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြသော်လည်း ကလေးများ ကျန်းမာရေးဆက်လက်ဆေးကုသမှု ခံယူနိုင်ရန်အတွက် ကလေးများအား ကော်မရှင်က ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ယူ၍ ဆေးကုသပေးခြင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၁၇။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် ကံကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၏ မိုးကြိုး ဆာလ်ဖျူရစ်အက်စစ်စက်ရုံသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးကာ စွန့်ထုတ်သော အငွေ့တွင် ဆာလဖာဒိုင်အောက်ဆိုက် (SO₂) ပါဝင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိန်းချုပ်စွန့်ထုတ်မှုအခြေအနေ၊ စွန့်ပစ်အရည်နှင့် အစိုင်အခဲစုစည်းမှု၊ စွန့်ပစ်စုစည်းမှု တန်ဖိုး၊ စွန့်ပစ်နေရာများအား စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၁၈။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် မုံရွာကြေးနီတောင်စီမံကိန်း၏ ပထမအဆင့်ဖြစ်သော စံပယ်တောင်နှင့် ကြေးစင်တောင်စီမံကိန်းများကို မြန်မာ-ယန်စီ ကော့ပီးလီမိတက်က လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းရုံးသို့ လည်းကောင်း၊ စံပယ်တောင်နှင့် စံပယ်တောင်(တောင်) ကြေးနီသတ္တုတွင်းရှိရာ ကျင်းကြီး (Pit)နှစ်ကျင်းသို့ လည်းကောင်း သွားရောက်ခဲ့ပြီး ကြေးနီစီမံကိန်းအစိုင်ရာကိုစစ်ဆေး၊ စံပယ်တောင်၊ ကြေးစင်တောင် စီမံကိန်းတွင် ပေါင်းစပ်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်အရ ဆောင်ရွက်နေမှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာ (ISO- 14001) လက်မှတ်၊ ထုတ်လုပ်မှု စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ (ISO-9001) လက်မှတ်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ကျန်းမာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ(OHSAS-18001) လက်မှတ်တို့ကိုလည်း စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၁၉။ ယခင် ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်အတွင်း စွန့်ပစ်ခဲ့သည့် စွန့်ပစ်မြေများကို ဒေသခံရွာတစ်ရွာတွင် ရွာသားတို့က ဒေသန္တရနည်းဖြင့် ဝတ္ထု/ကြေးနီ ချက်လုပ်မှု၊ မြေအောက်သို့ စိမ့်ဝင်မှုအခြေအနေတို့ကိုလည်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂၀။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် မြန်မာ-ဝမ်ပေါင် ကော့ပီးလီမိတက် ရုံးသို့လည်း သွားရောက်ကာ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအကောင်အထည်ဖော်မှု (EIA)၊ လူမှုဘဝအက်ဖြတ်မှု (SIA)တို့ကို ပြန်လည်သုံးသပ်မှု (Re-assessment of EIA and SIA) ကိစ္စရပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဒေသခံကျေးရွာလူထုအတွက် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် မြန်မာ-ဝမ်ပေါင် ကော့ပီးလီမိတက်က ဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည့် အချက်အလက်တို့ကိုလည်းကောင်း မေးမြန်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၂၁။ ကော်မရှင်သည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုအခြေအနေကို သိရှိနိုင်ရန် ဆာလ်ဖျူရစ်အက်စစ်စက်ရုံရှိ စွန့်ပစ်ရေအတွင်းမှ ရေကိုလည်းကောင်း၊ စံပယ်တောင်မြေမှ စိမ့်ထွက်ရေနှင့် စံပယ်တောင်မြေရှိ ရေမြောင်းအတွင်းမှ ရေတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒုံးတောရွာအတွင်း ရေညစ်ညမ်းမှုရှိသည်ဟုဆိုသော စက်ရေတွင်းမှ ရေကိုလည်းကောင်း ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးရန် နမူနာများ ရယူခဲ့ပါသည်။

၂၂။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့၌ လွှတ်တော်ဝင်း (အိုင်-၁) အဆောင်တွင် စုံညီအစည်းအဝေးကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးတွင် ကွင်းဆင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို တင်ပြခဲ့ပြီး ကော်မရှင်အဖွဲ့၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၂၃။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၀၆း၃၀ နာရီမှ ၀၈း၀၅ နာရီအထိ လွှတ်တော်ဝင်း(အိုင်-၁)အဆောင်ရှိ အစည်းအဝေးခန်းမတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်နှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက် (Myanmar Economic Holdings Limited-MEHL)မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံသည့် အစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဘက်မှ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်အတူ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များမှ ဦးကျော်တင့်ဆွေ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဇော်မြင့်ဖေ၊ ဦးဝင်းထိန်၊ ဦးမောင်မောင်အေး၊ အတိုင်ပင်ခံ ပညာရှင်နှစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးစိုးမြ၊ ဒေါက်တာဒေါ်သန်းနွဲ့တို့ တက်ရောက်ကြပြီး မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်ဘက်မှ ဥက္ကဋ္ဌ-ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ဇော်ဦး၊ ဦးဝင်းကြည်၊ ဦးမောင်မောင်တင့်နှင့် ဦးမြင့်အောင်တို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ အစည်းအဝေးအပြီးတွင် ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ညွှန်ကြားသွားခဲ့သည်။

၂၄။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့မှ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့အထိ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းအနီးရှိ ကျေးရွာများအား ထပ်မံကွင်းဆင်းလေ့လာခဲ့ပါသည်။

၂၅။ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းသပိတ်ခန်းမှ မီးလောင်ဒဏ်ရာရသည့် လူနာများအား ဆေးကုသမှုကို တာဝန်ယူလျက်ရှိရာ ကော်မရှင်အနေဖြင့် လိုအပ်သည်များကို **စာမျက်နှာ ၄ ကော်လံ ၁ သို့ ***

ပြည်တွင်းသတင်း

✽ စာမျက်နှာ ၃ မှ

ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ မန္တလေးပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် တက်ရောက်ဆေးကုသနေကြသော လူနာအားလုံးသည် ဆေးကုသမှုခံယူပြီးကြသဖြင့် ဆေးရုံမှဆင်းသွားကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ မန္တလေးပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှ ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ခဲ့သော သံယာတော် ၄ ပါးကိုလည်း ကော်မရှင်အနေဖြင့် သွားရောက်ကြည့်ရှုပြီး အားပေးနှစ်သိမ့်စကားများကို လျှောက်ထားပြောဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ဆေးကုသမှုခံယူနေကြသည့် သံယာနှစ်ပါးအနက် ရှင်သန္ဓေ၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသဖြင့် ၂၅-၂-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီးဖြစ်ပါသည်။ သံယာတော်ဦးတိက္ခဏ၏အခြေအနေသည်လည်း တိုးတက်မှုရရှိနေပြီဖြစ်ပြီး ဆက်လက်၍ ဆေးကုသမှုခံယူရန် လိုအပ်သေးသည်ဟု ကော်မရှင်အနေဖြင့် သိရှိရပါသည်။

၂၆။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့ နံနက် ၁၀း၃၀ နာရီမှ မွန်းလွဲ ၁၂း၃၀ နာရီအထိ လွှတ်တော်ဝင်း(အိုင် -၁၂)အဆောင်ရှိ အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်နှင့် မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံ (Myanmar Environment Institute-MEI) နည်းပညာကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့ (Technical Experts Team)အဖွဲ့ဝင် သုတေသီပညာရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံသည့် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံဘက်မှ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာဝင်းမောင်နှင့်အတူ အခြားပညာရှင် ၁၁ ဦးတို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံအဖွဲ့က လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတူးဖော်ရေးစီမံကိန်းအတွက် အချိန်တိုအတွင်း အရေးပေါ်လေ့လာအကဲဖြတ်စစ်စစ်ချက် (Immediate Assessment of Letpadaung-taung Copper Mining Project)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဂေဟစနစ် (Ecosystem-Flora & Fauna and Pollution of Air, Water, Sediment)(Existing Baseline Air Quality Status)၊ လက်ပံတောင်းတောင် စီမံကိန်းအပေါ် လူမှုဝန်းကျင်ရှုထောင့်မှ ဆန်းစစ်ခြင်း၊ (Immediat Cultural Impact Assessment) (Project Development and Environmental Management) (Environmental Science and Engineering)ရှုထောင့်မှ ကွင်းဆင်းလေ့လာတွေ့ ရှိချက်များကို ပြည့်စုံစွာ တင်ပြသွားကြသည်။ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌက ထပ်မံသိလိုသောအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများကို မေးမြန်းဆွေးနွေးရာတွင် MEI ကျွမ်းကျင်သူ သုတေသီအဖွဲ့က စေ့ငုစွာ ပြန်လည်ရှင်းလင်းဖြေကြားသွားခဲ့ကြသည်။

၂၇။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ တတိယအကြိမ်မြောက် စုံညီအစည်းအဝေးကို ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့ ၁၃း၀၀ ချိန်တွင် လွှတ်တော်ဝင်း(အိုင်-၁၂) အဆောင်တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို သုံးသပ်ပြီး ရှေ့လင်တောင်မည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ညှိနှိုင်းခဲ့ပါသည်။

၂၈။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရဲချုပ်နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့၊ ရဲမှူးကြီးတို့နှင့်တွေ့ဆုံကာ လက်ပံတောင်းတောင် သပိတ်စခန်းအား ဖြိုခွဲရာတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်နည်းစဉ်အသုံးပြုခဲ့သော မီးခိုးဖုံးစသည် ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ရဲချုပ်နှင့် ရဲမှူးကြီးတို့က နံနက်လင်းအားကြီးအချိန်တွင် ဖြိုခွဲရန် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် သပိတ်စခန်း၌ လူရုလူဝေး အနည်းဆုံးအချိန်ဖြစ်သဖြင့် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ မီးခိုးဖုံးအသုံးပြုခြင်းကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကလည်း အသုံးပြုခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ထိုစဉ်က ယခုကဲ့သို့ မီးလောင်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းမျိုး မရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က အသုံးပြုခဲ့သည့် မီးခိုးဖုံးနှင့် ယခုအသုံးပြုခဲ့သော မီးခိုးဖုံးတို့မှာ သက်ရောက်သည့် အာနိသင်ကွဲပြားခြားနားမှုရှိသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြောင်းဖြင့် ကော်မရှင်အား ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ရဲချုပ်အနေနှင့် ဤဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို သုံးသပ်ပြီး ယင်းသုံးသပ်ချက်များအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သို့ ဆက်လက်ပေးပို့တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၂၉။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းအား ဆန္ဒပြသော သပိတ်စခန်းများမှ သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများနှင့် မီးလောင်၍ ဆုံးရှုံးသွားသော ပစ္စည်းများအား ကာယကံရှင်များထံသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ရေးကိစ္စကိုလည်း ကော်မရှင်မှ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ မီးလောင်သွားသောပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းသွားသည်ဟု ဆိုသော အချို့ပစ္စည်းများအတွက်ကိုလည်း ကော်မရှင်က သတ်မှတ်ပေးသော နှုန်းဖြင့် လျော်ကြေးများကိုလည်း ပေးအပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၃၀။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်တရားသူကြီးနှင့် မြို့နယ်ဥပဒေအရာရှိတို့အား လွှတ်တော်ဝင်း(အိုင်-၁၂) အဆောင်တွင် ခေါ်ယူတွေ့ဆုံပြီး ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းအား ဆန္ဒပြသည့် သပိတ်စခန်းများကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်း၌ အင်အားသုံးဖြိုခွင်းခဲ့ရာတွင် ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်ကို ပုဒ်မ ၁၂၇ ၊ ၁၂၈၊ ၁၂၉ အရ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ မြို့နယ်အရာရှိ ၇ ဦးတို့က ဥပဒေနှင့်အညီ အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကို ကော်မရှင်သို့ တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။

၃၁။ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၏ ကွင်းဆင်းရန် တာဝန်ပေးချက်အရ ကွင်းဆင်းခဲ့ကြသော ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တို့သည် ဇန်နဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့နှင့် ၂၅ ရက်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းခရိုင်၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်ရှိ သီတာဂူအာယုဒါနဆေးရုံတွင် ဆေးကုသမှုခံယူနေကြသော သံယာ ၆ ပါး၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေနှင့် မှုံ့ရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ ကံကုန်းကျေးရွာမှ နာမကျန်းဖြစ်သဖြင့် ရန်ကုန်ကလေးဆေးရုံကြီးတွင် ဆေးဝါးကုသမှုခံယူခဲ့ပြီး ကျေးရွာသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သော ကလေးသူငယ် ၄ ဦးတို့၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို ကော်မရှင်သို့ တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၃၂။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တို့သည် ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ ထပ်မံကွင်းဆင်းလေ့လာပြီး သီတာဂူအာယုဒါနဆေးရုံတွင် ဆေးဝါးကုသနေကြသော သံယာတော်များ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကိုလည်းကောင်း၊ မုံရွာခရိုင်၊ မုံရွာဆေးရုံတွင် အုတ်ကန်ပြိုကျပြီး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသဖြင့် ဆေးကုသခံနေသူ အမျိုးသမီးကြီး၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကိုလည်းကောင်း ကော်မရှင်သို့ တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၃၃။ ကော်မရှင်က စီးပွားရေးပညာရှင်အဖြစ်ခန့်ထားခဲ့သူ စီးပွားရေးပညာရှင်သည် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စီစစ်သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် အစီရင်ခံစာကို ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌထံ တင်သွင်းခဲ့ပါသည်။

၃၄။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် စုံညီအစည်းအဝေးကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နေ့ ၁၃း၃၀ ချိန်တွင် လွှတ်တော်ဝင်း(အိုင်-၁၂) အဆောင်တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အစည်းအဝေးတွင် အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာပြုစုရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဆွေးနွေးရာတွင် ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌက အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာရေးဆွဲရာတွင် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်မှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးပြောကြားခဲ့ရာ ထိုအခြေခံမူများ၏ တွင် အစည်းအဝေးတက်ရောက်ကြသော ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက ပိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြပါသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ

၃၅။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအန္တယ်ဝင် သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော်

သံယမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်ကြီးများအား ဖူးမြော်လျှောက်ထားမေးမြန်းချက်များအရ ဆရာတော်ကြီးများသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော လက်ပံတောင်းတောင်ဖြစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ များစွာနှလုံးစိတ်ဝမ်းမငြိမ်းချမ်းကြောင်း၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သော ရဟန်းရှင်လူများအား အမြန်ဆုံးသက်သာပျောက်ကင်းအောင် အထူးကြပ်မတ်၍ ကုသစေလိုကြောင်း၊ ဘုရား၊ စေတီ၊ တန်ဆောင်း၊ ကျောင်း၊ ကန်၊ သိမ် အစရှိသော ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သာသနိက အဆောက်အအုံများကို မထိခိုက်စေလိုကြောင်း၊ ရဟန်းပျိုများအား ဆန္ဒပြပွဲ/ဖော်ထုတ်ပွဲများတွင် မပါဝင်ကြစေရန် ဩဝါဒပေးခဲ့ပြီး အများစုမှာ လိုက်နာကြသော်လည်း အချို့အနည်းစုမှာ ထိန်းသိမ်းရခက်ခဲနိုင်ကြောင်း၊ လျှောက်လှမ်းကာစ ဒီမိုကရေစီလမ်းခရီးကို ပြောင့်ဖြူးသာယာအေးချမ်းစေလိုကြောင်း၊ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးဘာသာသာသနာအကျိုးစီးပွားအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်းဖြင့် မွန်မြတ်သောဩဝါဒများ မြွက်ကြားခဲ့သည်ကို နာယူမှတ်သားခဲ့ရပါသည်။

- ၃၆။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနှင့်ဆက်သွယ်သော သပိတ်စခန်းတွင်ရရှိသည့် မီးလောင်ဒဏ်ရာဖြင့် မန္တလေးမြို့ အထွေထွေရောဂါကု ဆေးရုံကြီးသို့ ရောက်ရှိလာသော လူနာများအား ထိရောက်သော ဆေးဝါးကုသမှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ပေးဆောင်နိုင်ရန် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကော်မတီ တစ်ရပ်ကိုဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကော်မတီတွင် -
 - (က) ဒေါက်တာမောင်ဝင်း(ဆေးရုံအုပ်ကြီး) ဥက္ကဋ္ဌ
 - (ခ) ဒေါက်တာရှိန်မြင့်(ပါမောက္ခ/ဌာနမှူး/ခွဲစိတ်) အဖွဲ့ဝင်
 - (ဂ) ဒေါက်တာဌေးဦး (ပါမောက္ခ/ခွဲစိတ်) အဖွဲ့ဝင်
 - (ဃ) ဒေါက်တာခွန်အောင် (ပါမောက္ခ/ခွဲစိတ်) အဖွဲ့ဝင်
 - (င) ဒေါက်တာနန္ဒရီ (အထူးကုဆရာဝန်ကြီး) အဖွဲ့ဝင်
 - (စ) ဒေါက်တာစန်းမြင့် (ဆေးရုံအုပ်ကြီး) အဖွဲ့ဝင်
 - (ဆ) ဒေါက်တာဝင်းမောင်မောင် အတွင်းရေးမှူး

(လက်ထောက်ဆေးရုံအုပ်) တို့ပါဝင်ပြီး စနစ်တကျစီမံကွပ်ကဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၉-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှ ၇-၁၂-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ ဆေးရုံတက်လူနာပေါင်း ၁၀၈ ဦး (သံယာ ၉၉ ပါး + လူ ၉ ဦး)ရှိပြီး ဆေးရုံဆင်း / လွှဲပြောင်း လူနာပေါင်း ၇၉ ဦး (သံယာ ၇၄ ပါး + လူ ၅ ဦး)ရှိကာ လက်ကျန်လူနာပေါင်း ၃၀ ဦး (သံယာ ၂၅ ပါး + လူ ၅ ဦး)ရှိကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ နောက်ဆုံးအခြေအနေအရ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးရှိ ဆေးရုံများ၌ တက်ရောက်ကုသနေသည့် ရဟန်း/လူအားလုံး ဆေးရုံမှဆင်းသွားကြပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ရန်ကုန် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် တက်ရောက်ကုသနေသော သံယာတော်များသည်လည်း ဆေးရုံမှ ဆင်းသွားကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၃၇။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနယ်မြေတွင် ယင်းစီမံကိန်းလုပ်ငန်း၏ရလဒ်ကြောင့် တောင်ခြေ၌ ဘေးပတ်ပတ်လည်မှ မြေသားများ ယ်ရှားသပ်ရွေ့ထားသဖြင့် ကုန်းကလပ်တစ်ခုသဏ္ဍာန် ဖြစ်ပေါ်နေသည့်နေရာတွင် ထီးတည်းကျန်ရှိနေသော ဇေတီနှင့် သိမ်ကျောင်းတွဲလျက်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုနေရာ အထက်အောက်ခြေမြေသားများ ဖြတ်တောက်ခံထားရသော တောင်စောင်းနှင့် တောင်ပေါ်တို့တွင် လောလောဆယ်ကျန်ရှိနေသေးသော စေတီငယ်များကိုလည်းကောင်း၊ တောင်ခြေရှိ တူးဆွစုပုံထားသော မြေသားများနှင့် ရောနှောနေသော ဆေးရေးပန်းချီကား အပိုင်းအစများနှင့်ဆွမ်းခံသပိတ်ဟောင်းအချို့ကိုလည်းကောင်း၊ အခြားသော ဗုဒ္ဓသာသနိက အဆောက်အအုံများ၊ ပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။

၃၈။ ဒုန်းတောကျေးရွာနေအိမ်ဝင်းတစ်ခုအတွင်းရှိ အစိစိတွင်း (ဝါ) ပြွန်စိုက်တွင်း တစ်ခု၌အတောင် ၆၀ အနက်မှ ရေစုပစ်စက်ဖြင့် စုပုံတင်ယူထားသော မြေအောက်ရေကို လေ့လာကြည့်သောအခါ ထိုရေကို တိုက်ရိုက်သောက်သုံး၍မရဘဲ ကွန်ကရစ်စည်ပိုင်းများဖြင့် နှစ်ဆင့်ခံပြီးမှသာ သုံးစွဲနိုင်ကြောင်း၊ ရေ၏အရည်အသွေးအနေဖြင့်လည်း အရောင်း၊ အနံ့၊ အရသာတို့မှာ ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ အနည်းငယ်ထူးခြားနေကြောင်းကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။

၃၉။ ဒုန်းတော၊ ဂုဏ်တောနှင့် ရွာသာကျေးရွာများမှ ကျေးရွာလူထုနှင့်တွေ့ဆုံပြီး အပြန်အလှန်တင်ပြဆွေးနွေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ဆွေးနွေးကြရာတွင် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါက-

- (က) ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအပြည့်အဝရရှိရေးအတွက် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ခ) မြေယာသိမ်းဆည်း(ပျက်စီး)မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ရှားပါးမှုပြဿနာအား ဖြေရှင်းပေးရန်၊
- (ဂ) ဆုံးရှုံးသွားသောသောက်သုံးရေနှင့် ရေအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှုပြဿနာအား အမြန်ဆုံး ပြန်လည်ဖြေရှင်းပေးရန်၊
- (ဃ) အက်စစ်ပတ်စင်း(နည်းပညာ)ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လူမှုပတ်ဝန်းကျင်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုးကျိုးများအား စနစ်တကျ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးရန်၊
- (င) ရေဆိုးရေညစ်ထုတ်စနစ်အား စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (စ) ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများ ယိုစိမ့်မှုနှင့် ရေဒီယိုဓာတ်ကြွပစ္စည်းများအား ပတ်ဝန်းကျင်မထိခိုက်အောင် စနစ်တကျ စီမံဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဆ) ကျေးရွာ(လူနေအိမ်ခြေ)နှင့် နီးလွန်းသော စွန့်ပစ်ကျောက်ပုံ၊ လယ်ယာမြေနှင့် နီးလွန်းသော စွန့်ပစ်ကျောက်ပုံ အလွန်အမင်းမမြင့်မားစေရေးအတွက် အာမခံပေးရန်၊
- (ဇ) အထက်ဖော်ပြပါ တင်ပြချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးရန်နှင့် မည်ကဲ့သို့ အကောင်အထည်ဖော်မည်ကို ရှင်းလင်းဖြေကြားပေးရန်။

၄၀။ အခြားတစ်ဖက်တွင် အကယ်၍ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းကို ရပ်ဆိုင်းမည်ဆိုပါက-

- (က) ဆုံးရှုံးသွားသော လယ်ယာမြေများအား ကုမ္ပဏီ(သို့မဟုတ်)နိုင်ငံတော်အစိုးရက နဂိုမူလ စိုက်ပျိုးမြေများကဲ့သို့ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ခ) လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော သောက်သုံးရေအခက်အခဲကို ဖြေရှင်းပေးရန်၊
- (ဂ) ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျန်ရှိသော ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများနှင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်သော ကုမ္ပဏီသုံးပစ္စည်းများအား စနစ်တကျ ရှင်းလင်းပယ်ရှားပေးရန်၊
- (ဃ) သတ္တုတူးဖော်ထားသော စံပယ်တောင်ကျင်းနေရာအား နဂိုမူလပုံစံကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပေးရန်၊
- (င) အထက်ဖော်ပြပါ တင်ပြချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးရန်နှင့် မည်ကဲ့သို့ အကောင်အထည်ဖော်မည်ကို ရှင်းလင်းဖြေကြားပေးရန်။

၄၁။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို အထူးအလေးထား တောင်းဆိုကြကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

၄၂။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်သည် ကျော်ရွာ၊ တောင်ပလူရွာနှင့် အောင်ချမ်းစည်ရွာ၊ ဝါးတန်းကျေးရွာနှင့် တည်ပင်ကန်

ကျေးရွာများမှ ဒေသခံကျေးရွာလူထုနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရာတွင် ကျော်ရွာသည် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်အနီးကပ်ဆုံးတွင်ရှိသော ရွာဖြစ်သောကြောင့် ယင်းစီမံကိန်းကို ရပ်ဆိုင်းစေလိုကြောင်း၊ မိုင်းခွဲဒဏ်ကြောင့် သီးနှံထွက်နှုန်းလျော့နည်းကျဆင်းသွားကြောင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် စားကျက်မြေရှားပါးလာကြောင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရလျှင်လည်း ဤကုမ္ပဏီကို မကြိုက်ကြောင်း၊ အဓိကအနေဖြင့် မိမိတို့၏ဘိုးဘွားပိုင်မြေကိုသာ လုပ်ကိုင်စားသောက်လိုကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်စီမံကိန်းဖြစ်၍ မဖြစ်မနေလုပ်ရမည်ဆိုလျှင် မိသားစု၏စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို ရှာဖွေပေးစေလိုကြောင်း၊ မိသားစုတစ်စုမှ အလုပ်အကိုင် တစ်ဦးသာမက နှစ်ဦးအထိ ခန့်ထားပေးလျှင် ပိုမို၍ အဆင်ပြေမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြတောင်းဆိုကြပါသည်။

၄၃။ အောင်ချမ်းစည်ရွာမှ ဒေသခံကျေးရွာလူထုနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် တောတောင်ကို အမှီပြု၍ နေထိုင်ခြင်းကြောင့် တောင်ကို မပျက်စေလိုကြောင်း၊ လယ်ယာမြေများကို မသိမ်းစေလိုကြောင်း၊ ဝမ်းပေါင်ကုမ္ပဏီနှင့် နိုင်ငံတော်၏သဘောတူညီချက်များကို သိရှိလိုကြောင်း၊ သာသနိကအဆောက်အအုံနှင့် အထိမ်းအမှတ်နေရာများကို မပျက်စီးစေလိုကြောင်း၊ စီမံကိန်းမဖျက်သိမ်းဘဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ပါက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မထိခိုက်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးစေလိုကြောင်းနှင့် သာသနိကအဆောက်အအုံ မပျက်စီးစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုကြောင်း၊ စီမံကိန်းကို ဖျက်သိမ်းမည်ဆိုပါက မြေယာပေါ်စွန့်ပစ်မြေများကို မည်သို့ရှင်းလင်းပေးမည်ကို သိလိုကြောင်း၊ စေတီ၊ ပုထိုးတို့ကို မူလအတိုင်းပြုပြင်ပေးရန်နှင့် သပိတ်စခန်းအား အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှုကို စုံစမ်းဖော်ထုတ်ပေးစေလိုကြောင်း တင်ပြတောင်းဆိုကြသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။

၄၄။ ဝါးတန်းကျေးရွာနှင့် တည်ပင်ကျေးရွာများမှ ဒေသခံကျေးရွာလူထုနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရာ၌ မိမိတို့ရွာသည် စံပယ်တောင်၊ ကြေးစင်တောင်စီမံကိန်းများ၏ အက်စစ်ဖျန်းသည့် မြေပုံများနှင့် တစ်မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးတော့ကြောင်း၊ ဆက်လက်ပြီး တိုးချဲ့လာလျှင် ရွာပျောက်မှာစိုးရိမ်ကြောင်း၊ အက်စစ်ငွေကြောင့် ကျွဲ၊ ဒွား၊ ဆိတ်တို့၏ အစာရေစားပါးလာပြီး မျိုးပေါက်ပွားမှုလျော့နည်းလာကြောင်း၊ နေသားကျေးရွာလူထုမှာလည်း ကျန်းမာရေးထိခိုက်နေရကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ဆက်လက်ပြီးဆိုးရွားလာနိုင်ကြောင်း၊ စီမံကိန်းကို ရပ်စေလိုကြောင်း၊ လက်ရှိအနေအထားတွင် အက်စစ်ဖျန်းချိန်၌ တစ်ရွာလုံး မျက်စိစပ်ကြကြောင်း၊ သွပ်မိုးပေါက်ခြင်းနှင့် ရေမကောင်းခြင်းတို့ကို ကြည့်ရှုပေးစေလိုကြောင်း၊ ဒေသခံများကိုသာ ဦးစားပေး၍ အလုပ်ခန့်ထားစေလိုကြောင်း၊ မိသားစုတစ်စုတွင် တစ်ယောက်အလုပ်ရရုံနှင့် မလုံလောက်ကြောင်း၊ အလုပ်ခန့်လျှင်လည်း လိုအပ်သည့်အချိန်တွင်သာခေါ်သည့် နေ့စားဝန်ထမ်းမျိုး မလုပ်လိုကြောင်း တင်ပြတောင်းဆိုကြသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။

၄၅။ ဝက်မေးကျေးရွာမှ ရွာသစ်ကျေးရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိအခြေစိုက် နေထိုင်ကြသူများကို သွားရောက်တွေ့ဆုံပြီး ၎င်းတို့အတွက် တည်ဆောက်ပေးထားသော နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံများကိုလည်း ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့ကြရာတွင် Type A, Type B, Type C နှင့် Type D ဟူ၍ အမျိုးအစား ၄ မျိုးခွဲခြားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းနေအိမ်၊ အဆောက်အအုံများတွင် အထိုင်လျက်ရှိနေသူများနှင့်လည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ကြရာ အချို့က ဝက်မေးရွာဟောင်းမှ ဤရွာသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခြင်းကို ကျေနပ်နှစ်သက်ကြသူများဖြစ်ကြပြီး အချို့မှာမူ နှစ်သက်ကျေနပ်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ရွာဟောင်းတွင် နေစဉ်က ရွာသစ်မှာထက် အခြေအနေပိုမိုကောင်းမွန်သော အဆောက်အအုံနှင့် နေထိုင်ခဲ့ဖူးသူများ (ငွေကြေးချောင်လည်သူများ)က ကျေနပ်မှုမရှိကြဘဲ ရွာဟောင်းတွင်နေစဉ်က တဲအိမ်ငယ်နှင့် နေထိုင်ခဲ့ရသူများ (စီးပွားရေး မပြေလည်သူများ) ကမူ ရွာသစ်တွင် သစ်သားအိမ်နှင့် နေထိုင်ရသည်ဖြစ်၍ နှစ်မြိုက်သဘောကျကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တူညီသောအချက်မှာ မြို့သစ်တည်ဆောက်ခွင့်ရသည့် ကန်ထရိုက်တာများ၊ ဆပ်ကန်ထရိုက်တာများသည် နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံကို ဆောက်လုပ်စဉ်က အရည်အသွေးညံ့ဖျင်းသော (သို့မဟုတ်) စံချိန်မမီသောသစ်နှင့် အခြားအိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲခဲ့သည်ဟု အများစုက မျက်မြင်သက်သေအထောက်အထားများဖြင့် တင်ပြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ရွာသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့မည်ဆိုပါက ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် အနည်းဆုံး တစ်အိမ်ထောင် တစ်သောက်နှုန်းဖြင့် အလုပ်ရမည်ဟု ကတိကဝတ်ပြုထားခဲ့သော်လည်း လက်တွေ့တွင်မူ ထိုသို့မဟုတ်ကြောင်း တင်ပြသူများလည်းရှိသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

၄၆။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အကူအညီတောင်းခံချက်အရ ဒေါက်တာတင်ဖျိုးဝင်းနှင့် Dr.Mark Hampson (Australian Embassy Medical Clinic) တို့နှစ်ဦးသည် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ဒေါက်တာမြင့်သိန်းနှင့်အတူ ကံကုန်းကျေးရွာရှိ သုခဝေဆေးခန်းတွင် အက်စစ်ထိ၍ ကျန်းမာရေးထိခိုက်ကြောင်း သံယာရှိသည့်ကလေးငယ်လေးဦး၏ ရောဂါဝေဒနာအခြေအနေကို ပဏာမစမ်းသပ်စစ်ဆေးကြည့်ရှုကြရာ အက်စစ်ကြောင့်ဖြစ်သည့် ရောဂါလက္ခဏာများမဟုတ်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။

၄၇။ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ ကံကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၊ မိုးကြိုးဆာလ်ဖျူရစ်အက်စစ်စက်ရုံသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၏ စက်ရုံဖြစ်ကြောင်း၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ ဦးပိုင်၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအနေဖြင့် လုပ်ကိုင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက် လက်မှတ် (International Organization for Standardization: ISO Certificate) လည်း ရယူထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ ကြေးနီရိုင်း၏ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော ၉၈ ရာခိုင်နှုန်း ဆာလ်ဖျူရစ်အက်စစ်နေ့စဉ် တန် ၅၀ ထွက်ရှိကြောင်း၊ စက်ရုံစီမံကိန်းကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ၁၉-၄-၂၀၀၇ ရက်နေ့တွင် စတင်လည်ပတ်ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ခေါင်းတိုင်သည် မြေပြင်မှ ၁၃၀ မမြင့်ပြီး စွန့်ထုတ်သောအငွေ့တွင် ဆာလ်ဖာဒိုင်အောက်ဆိုဒ်(SO₂) ပါဝင်မှုကို 150 ppm(parts per million) ထက် မများစေရန် သတ်မှတ်ထိန်းချုပ်စွန့်ထုတ်ကြောင်း၊ ၂၄ နာရီ စဉ်ဆက်မပြတ် လည်ပတ်ရသည့် အန္တရာယ်ရှိသော ဓာတုဗေဒပစ္စည်းစက်ရုံ (Hazardous Plant) အတန်းအစားအဖြစ် နိုင်ငံတကာက သတ်မှတ်ထားကြောင်း စက်ရုံမျိုး၏ ရှင်းလင်းတင်ပြချက်အရ သိရှိခဲ့ရသည်။

၄၈။ ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရလက်ထက်တွင် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနသည် ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံမှ နည်းပညာနှင့် စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ဝယ်ယူပြီး စံပယ်တောင်နှင့် ကြေးစင်တောင် သတ္တုတွင်းစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို တစ်နေ့တန် ၈၀၀၀ ကျ စက်ရုံတစ်ရုံ တည်ဆောက်ကာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ သတ္တုပါဝင်သည့် မြေသားတူးဖော်ခြင်း၊ ကြိတ်ခွဲခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် အမြုပ်ကပ်သန့်စင်သည့် နည်းစဉ် (Flotation Method)ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ နည်းပညာမှားယွင်းခြင်း၊ ခေတ်မီမှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် သတ္တုရိုင်းအတွင်းရှိ ကြေးနီများအား ကုန်စင်အောင် ထုတ်ယူနိုင်မှုမရှိခဲ့ကြောင်း၊ ရင်းနှီးကုန်ကျစရိတ်နှင့် ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်ကြီးမြင့်ခြင်း၊ ကြေးနီသတ္တုဝင်အဖြစ် မထွက်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် အချိန်ကုန်၊ ငွေကုန်အကျိုးအမြတ်မရရှိသည့်အတွက် စီမံကိန်းအား ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ရပ်ဆိုင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၄၉။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ (တပ်မတော်အစိုးရ) လက်ထက် ၁၉၉၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန၊ အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းနှင့် ကနေဒါနိုင်ငံ အိုင်ဗင်ဟိုးကုမ္ပဏီတို့ပူးပေါင်းပြီး မြန်မာ-အိုင်ဗင်ဟိုး ကြေးနီကုမ္ပဏီလီမိတက်

ပြည်တွင်းသတင်း

○ စာမျက်နှာ ၅ မှ

လျော်ကြေး ၄ သိန်းမှ ၁၀ သိန်းအထိ ထပ်မံပေးအပ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြေယာ/သီးနှံလျော်ကြေးအဖြစ် တစ်စတလျှင် ၅၂၀၀၀ ကျပ်မှ ၅၅၀၀၀ ကျပ်အထိ လည်းကောင်း၊ ထန်းတစ်ပင်နှင့် သနပ်ခါး တစ်ပင်လျှင် ၁၀၀၀၀ ကျပ်၊ သရက်ပင်တစ်ပင်လျှင် ၁၆၀၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့် လည်းကောင်း လျော်ကြေးပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကွင်းဆင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် အောက်ပါအားနည်းချက်များကို တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်-

- (၁) ရွာသစ်များကို စံပြုကျေးရွာအဆင့်မီ တည်ဆောက်ထားမှုမရှိခြင်း၊
- (၂) လျော်ကြေးကိစ္စတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိခြင်း၊
- (၃) သတင်းအချက်အလက်ရရှိရန် အခွင့်အလမ်းအားနည်းသော ရွာသူရွာသားများအား စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် သိကောင်းစရာ များကို ခေါ်ယူဆွေးနွေးရင်းလင်းပြသမှု မရှိခြင်း၊
- (၄) လျော်ကြေးပေးမည့် ဆင့်ခေါ်ကြော်ငြာစာများတွင် မြေယာ/သီးနှံ လျော်ကြေးပေးမှုပေးထားပြီး လျော်ကြေးရရှိကြောင်း လက်တွေ့ (သို့မဟုတ်) လက်မှတ်ထိုးရသော ဝန်ခံချက်စာရွက်တွင်မူ လျော်ကြေးငွေရရှိကြောင်းနှင့် မြေယာစွန့်လွှတ်ကြောင်း ဝန်ခံချက်ဟု တွေ့ရခြင်း၊
- (၅) မြေယာ/သီးနှံလျော်ကြေးပေးရာတွင် ယာမြေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းနေရသော ကျေးလက်နေ ရွာသူ/ ရွာသားများအား ကာလ တန်ဖိုး (Market Value)ဖြင့် လျော်ကြေးပေးမှုမရှိခြင်း၊
- (၆) လက်ပံတောင်းတောင်စီမံကိန်းတွင် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှု အဆင့်မီအကဲဖြတ်ခြင်း (Social Impact Assessment- SIA) ဆောင်ရွက်ထားမှုမရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး လက်ပံတောင်းတောင်တွင် သီတင်းသုံးခဲ့မှု ဆိုင်ရာ တွေ့ရှိချက်များနှင့် ကြီးကြားညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အထား များ။

- (၁) လက်ပံတောင်းတောင်စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကြေးနီစီမံကိန်းပြုလုပ် မည့်နေရာသည် ပထမလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးခဲ့သည့် နေရာဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ပံတောင်းတောင်ကြား တောရကျောင်းရှိ စေတီ၊ သိမ်နှင့် ဂန္ဓကုဋ်အဆောက်အအုံတို့သည် ပထမလယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးတည်ထားသည့် အဆောက်အအုံတို့ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအဆောက် အအုံတို့ကို နေရာမပျက်ထားရှိသည့်ဘဲ တောင်းဆိုချက်များရှိနေပါသည်။ ထိုအချက်အလက်နှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံမှ ကျွမ်းကျင်သူ တို့ လေ့လာစိစစ်ခဲ့ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်-
- (၁) အစောဆုံးတွေ့ရသော မှတ်တမ်းများအရ လယ်တီဆရာတော်ကြီးသည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၅ ခုနှစ် (ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၃ ခုနှစ်) တွင် လက်ပံတောင်းတောင်ကြား တောရစင်္ကြန်ကျောင်း ဆောက်လုပ်၍ သီတင်းသုံးကာ တစ်ဝါဆိုတော်မူခဲ့ကြောင်း၊
- (၂) မှတ်တမ်းအရ လက်ပံတောင်းတောင်ကြား တောရစင်္ကြန်ကျောင်း ယူသာ ဖော်ပြထားပြီး တည်နေရာအတိ အကျဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ ဆရာတော်ကြီးသီတင်းသုံးနေစဉ်တောင်၏ အနောက်မြောက်ရှိ ကျော်ရွာ၊ တောင်ပလ္လရွာ စသည်တို့ကို ဆွမ်းခံရွာများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၃) လက်ပံတောင်းတောင်ကြား တောရကျောင်းရှိစေတီမှာ မြန်မာ မင်းများလက်ထက်ကတည်းက တည်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး နှစ်ပေါင်း များစွာ ကြာမြင့်လာသောကြောင့် ပျက်စီးသွားကာ အောက်ခြေနှင့် ခြေသို့လေးကောင်သာ ကျန်ရှိခဲ့ပြီး မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၆ ခုနှစ် (ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၆၄ ခုနှစ်)တွင် ပြန်လည်တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊
- (၄) စေတီပရိပုဏ်အတွင်းရှိ သိမ်နေရာဟု သတ်မှတ်ထားသော မြေနေရာ တွင် သိမ်တိုင်နှစ်မျိုးရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အသစ်ပြုလုပ်ထား သော သိမ်တိုင်သည် ယခုခေတ် ကျောက်ဆစ်လက်ရာဖြစ်ပြီး သိမ်တိုင်အဟောင်းမှာ ကျောက်ဆစ်လက်ရာမပါသော ထောင့်မှန်ပုံ ဖြတ်တောက်ထားသည့် သဲကျောက်တိုင်ဟု ယူဆရသော ပိုမို ရှေးကျသည့် သိမ်တိုင်ဖြစ်ပါသည်။ သိမ်တိုင်အဟောင်းမှာ သိမ်တိုင် အသစ်ထက် များစွာ ရှေးကျသည်ဟု ခန့်မှန်းရပါကြောင်း၊
- (၅) လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး လက်ပံတောင်းတောင်တွင် သီတင်း သုံးခဲ့သည့် စင်္ကြန်ကျောင်း နေရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကွဲပြားချက်များ ရှိနေပါကြောင်း၊ အချို့မှတ်တမ်းများတွင် လက်ပံတောင်းတောင် ကြားတောရ ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း အချို့တွင် လက်ပံတောင်း ဟူ၍သာ သာမန်ဖော်ပြထားပြီး နေရာအတိအကျ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိကြောင်း၊
- (၆) ရွှေမြင်တင်စေတီနှင့် ရွှေဇာလီစေတီတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သမိုင်း အထောက်အထား လွန်စွာနည်းပါး၍ ရှေးဟောင်းစေတီများ ဟုဆိုနိုင်ရန် ခက်ခဲပါကြောင်း စသည်ဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

ဘာသာရပ်နှင့် ဥပဒေကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့် စီးပွားရေးပညာရှင်တို့အား ခန့်ထား ခြင်း

၇၁။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင် လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုထားသည့် စာချုပ်ကို ဘက်စုံထောင့်စုံမှ စိစစ် နိုင်ရန်အတွက် သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ ဥပဒေပညာပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များဖြစ်ကြသော ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ်(ငြိမ်း) ဦးစိုးမြနှင့် ဥပဒေပါမောက္ခ(ငြိမ်း) ဒေါက်တာဒေါ်သန်းနွဲ့တို့အား နိုင်ငံတော် သမ္မတရုံး၏ စီစဉ်ပေးမှုဖြင့် ခန့်ထားခဲ့ပါသည်။

၇၂။ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ ကြေးနီစီမံ ကိန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ပြည်သူ့လူထုနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် အကျိုးရှိ/မရှိ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်မှ စိစစ်ရာတွင် စီးပွားရေးပညာရှင်ပုံပိုးမှု လိုအပ်ပါသဖြင့် ကော်မရှင်သည် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ်(ငြိမ်း) မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ အောင်ထွန်းသက်အား စီးပွားရေးပညာရှင်အဖြစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ခန့်ထား ခဲ့ပါသည်။

ဘာသာရပ်နှင့် ဥပဒေကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၏ တွေ့ရှိအကြံပြုချက်များ

၇၃။ ဘာသာရပ်ကျွမ်းကျင်သူနှင့် ဥပဒေပညာရှင်တို့သည် မြန်မာ့စီးပွားရေး ဦးပိုင် လီမိတက်နှင့် မြန်မာ- ဝမ်ပေါင်ကြေးနီကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်ကို လေ့လာ သုံးသပ်ပြီး အောက်ပါတို့တွေ့ရှိချက်နှင့် အကြံပြုချက်များကို တင်ပြခဲ့ပါသည်-

- (က) သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း ဖက်စပ်စာချုပ်များ ချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၉၆ ခုနှစ် မြန်မာ့သတ္တုတွင်း နည်းဥပဒေများ အခန်း-၁၆၊ နည်းဥပဒေ ၈၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနသည် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်

(သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အစည်းကိုမဆို ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ နိုင်ငံတော် ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုခုနှင့် ဓာတ်သတ္တုရှာဖွေခြင်း၊ စမ်းသပ်တိုင်းတာ ခြင်း(သို့မဟုတ်) ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဖက်စပ်စာချုပ်များကို ဥပဒေနှင့် အညီ ချုပ်ဆိုနိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး နည်းဥပဒေ ၈၅ တွင် ချုပ်ဆို နိုင်သည့်စာချုပ်အမျိုးအစားများကို ဖော်ပြထားပါကြောင်း။

- (ခ) မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်အနေနှင့် ၂၉-၁-၂၀၁၀ နေ့တွင် လက်ပံ တောင်းတောင် သတ္တုထွက်အား အကြီးစားသတ္တုထူးဖော်ထုတ်လုပ်ပြီး ကြေးနီသတ္တုစင်ထုတ်လုပ်၍ အချိုးကျခွဲဝေခံစားမှုဖြင့် ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်း ကို ဥပဒေနှင့်အညီ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် အဆိုပြုချက်ကို သတ္တုတွင်း ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြခဲ့ပါကြောင်း၊ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနသည် ၅-၃-၂၀၁၀ ရက်စွဲဖြင့် ခွင့်ပြုမိန့်အမှတ် ၈၀၀၃/၂၀၁၀ ကို ထုတ်ပေးခဲ့ပါကြောင်း၊ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနသည် သတ္တုတွင်း ဥပဒေ အခန်း ၃၊ ပုဒ်မ ၄ (ခ) နှင့် ၇(က)တို့အရ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်သို့ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယခု ချုပ်ဆိုသည့်စာချုပ်မှာ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန၏ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုနှင့် နိုင်ငံခြားသားပိုင်ကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသည့်စာချုပ် မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံသားပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် မြန်မာ့ စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ် ဖြစ်ပါ၍ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အခန်း(၂)၊ နည်းဥပဒေ ၃(ဂ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့်အညီ အစိုးရအဖွဲ့သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၄ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ခွင့်ပြုမိန့်ကို အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပေးရန် လိုအပ်ပါကြောင်း။

- (ဂ) စာချုပ်ကို Production Sharing Contract (PSC) အရ ချုပ်ဆိုထားပြီး စာချုပ်၏ Annex III တွင် Production Sharing Ratio များကို ဖော်ပြ ထားပါကြောင်း၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်မှ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီး ဌာနသို့ တင်ပြသည့် Benefit Calculation List ကုန်ကျစရိတ်များကို ထုတ်နုတ်ပြီးမှ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်မှ ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီမှ ၄၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ခွဲယူရန် ဖော်ပြပါရှိပါကြောင်း၊ မြန်မာ့ စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ရရှိမည့် အချိုးနှင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ရရှိမည့်အခွန်အခများ၊ ဓာတ်သတ္တုနှုန်းနှင့် ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန်များကိုပေါင်းပြီး ရရှိနိုင်မည့် ရာခိုင်နှုန်းကိုဖော်ပြထားပါ ကြောင်း၊ ဝင်ငွေခွန်ကို ယခင်နှုန်းထား ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ ထက်ဝက် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ကိုလည်း ၈ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် တွက်ချက် ထားပါကြောင်း၊ ယခုအခါ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေအရ ဝင်ငွေခွန်ကို ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့လျော့ပေးထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ အကယ်၍ စာချုပ်သက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံး ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ထေးထားပါက MIC နှင့်အစိုးရအဖွဲ့တို့က သဘောတူပြီး ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပေးမည်ဟု ယူဆပါကြောင်း၊ ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန် ၈ ရာခိုင်နှုန်းကိုလည်း ယခုအခါ ပြည်တွင်းရောင်းချမှု အပေါ်သာကောက်ခံပြီး ပြည်ပတင်ပို့ရောင်းချမှုအပေါ် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြု ထား၍ အစိုးရက ရရှိငွေပမာဏ လျော့နည်းသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

- (ဃ) Production Sharing Contract (PSC) စာချုပ် Article-33 Annexure နှင့်စပ်လျဉ်း၍ "All Annexures are an integral part of this Contract and have the same legal effect on all Articles of the Contract" ဟု ထည့်သွင်းချုပ်ဆိုထားပါသည်။ ထို Annex များကိုသုံးသပ်ရာတွင် အောက်ပါတို့ကို ပြင်ဆင်ရန်လိုမည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်-

- Annex III Production Sharing Ratio ကို ချုပ်ဆိုထားသည့် စာချုပ်မှာ Production Sharing Contract (PSC) စာချုပ် (after cost recovery) ဖြစ်၍ Equity ထည့်ဝင်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် စာချုပ်များကိုသို့ ကြေးနီ ဈေးတက်ချိန်တွင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင် လီမိတက်အနေဖြင့် ရှယ်ယာတန်ဖိုးအပေါ် (Capital Gain) အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ပါ။
- Annex IV List of Tax/ Fiscal Incentives, Exemptions and Reliefs ဖြင့်ရန်လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။
- Annex IV နှင့် ပတ်သက်၍ MIC နှင့် အစိုးရအဖွဲ့က သဘောတူမှုသာ အတည်ဖြစ်သည်ဟု ထည့်သွင်းဖော်ပြသင့်ပါသည်။
- (င) စာချုပ်ပုံစံမှာ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန Production Sharing Contract (PSC) စနစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့် သာမန်စာချုပ်ပုံစံကို အခြေခံရေးသား ထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း မတူညီသည့်အချက်များပါဝင်ပါကြောင်း၊ သတ္တု တွင်း ဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်များတွင် Cost Recovery ခွင့်ပြုမှုမရှိပါ။ Project Proposal ကိုလည်းစာချုပ်၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပြီး ဥပဒေအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေ မည်ဟု ထည့်သွင်းဖော်ပြလေ့မရှိပါကြောင်း။
- (စ) ယခုတို့သို့ စာချုပ်ကြီးများကို ချုပ်ဆိုရာတွင် သာမန် Production Sharing Contract (PSC) စာချုပ်ပုံစံမျိုးဖြင့်မဟုတ်ဘဲ အသေးစိတ်အချက် အလက်များ (Environmental Impact Assessment-EIA, Social Impact Assessment -SIA , Feasibility Study) စသည်တို့ပါဝင်သည့် စာချုပ်မျိုးကို ချုပ်ဆိုသင့်ပါကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

စီးပွားရေးပညာရှင်၏ တွေ့ရှိအကြံပြုချက်များ

၇၄။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ စီးပွားရေးပညာရှင်သည် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ စီးပွားရေးစိစစ်ချက် (Economic Analysis) ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာတွင် ဝမ်ပေါင် ကုမ္ပဏီက ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ပြုစုတင်သွင်းခဲ့သော စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (Project Proposal) မြန်မာ့စီးပွားရေးဦး ပိုင်လီမိတက်က ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ပြုစုခဲ့သော လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း အတွက် ချုပ်ဆိုသည့်စာချုပ်တို့ကို အမှီအငြမ်းပြုခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် အိုင်ဗင်ဟိုး မြန်မာဦးပိုင်လီမိတက် (Ivanhoe Myanmar Holding Ltd.) က ပြုစုထားသော ဖြစ်နိုင်စွမ်းလေ့လာဆန်းစစ်ချက် (Feasibility Study) ကိုလည်း နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခဲ့ပါသည်။

၇၅။ ထိုသို့ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရာတွင် အိုင်ဗင်ဟိုးကုမ္ပဏီက သုံးသပ်စိစစ်ထားမှုတို့သည် အသေးစိတ် စနစ်တကျလေ့လာစိစစ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး မူလစိုက်ထုတ်ငွေ (Initial outlay) ဒေါ်လာ ၃၀၃ သန်းပေါ်တွင် စီမံကိန်းကာလအတွင်း ဝင်ငွေ ဒေါ်လာသန်း ၃၇၃၃ ဒသမ သူညီ သန်းရှိမည်ဟု မှန်းခန့်ထားပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် စကမှာ ဒေါ်လာ ၁၄၂၆ သန်းဟု ခန့်မှန်းထားပြီး အစိုးရအခွန်အခ စသည်တို့မှာ ဒေါ်လာသန်း ၂၆၇ သန်း ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ပါသည်။ စီမံကိန်းအတွက် အခွန်အခမပေးသွင်းမီ ဝင်ငွေမှာ ဒေါ်လာ ၁၄၄၇ သန်းဟုလည်း ခန့်မှန်းခဲ့ပါသည်။ ဤစီမံချက်၏ အကျိုး အမြတ်တို့သည် ကြေးနီဈေးနှုန်းပေါ်တွင် တည်မှီသည်ဟုလည်း သုံးသပ်ထားပါသည်။

၇၆။ စီးပွားရေးပညာရှင်သည် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေး ဦးပိုင်လီမိတက်တို့ ပြုစုထားသည့် စီမံကိန်းအဆိုပြုချက်နှင့် ကန်ထရိုက်စာချုပ်တို့ကို လေ့လာရာတွင် ထိုစာရွက်စာတမ်း နှစ်ခုစလုံးသည် အိုင်ဗင်ဟိုးကုမ္ပဏီမှ ပြုစုထားသော စာရွက်စာတမ်း များကဲ့သို့ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ဖော်ပြပါရှိသည်ကို မတွေ့ရှိရကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။ ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဒေါ်လာ ၉၉၇ သန်းရှိပြီး မတည်ငွေကုန်ကျစရိတ် (Capital Cost)မှာ ဒေါ်လာ ၉၁၂ သန်းရှိသည်ကို တွေ့ရှိရ ကြောင်း၊ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းမှုကို တွက်ချက်ရာတွင် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီထက် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်အတွက် ပိုမိုအကျိုးရှိမည်ဟု ပေါ်လွင်ကြောင်း၊ ထိုတွက်ချက်မှုတို့သည် ကြေးနီတစ်တန်လျှင် ဒေါ်လာ ၄၇၅၀ ဈေးနှုန်းဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် တန်ချိန်တစ်သိန်းထုတ်လုပ်မှု အပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်အတွက် ပေးဆောင်သည့် (Royalty)မှာ ၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ကုန်သွယ်ခွန် (Commercial Tax) ၈ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဝင်ငွေခွန် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိမည်ဟုလည်း ခန့်မှန်း၍ တွက်ချက်ဖော်ပြထားကြောင်းဖြင့် စီးပွားရေးပညာရှင်က တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၇၇။ စီးပွားရေးပညာရှင်က ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက် တို့ ပြုစုထားသည့် စာရွက်စာတမ်းနှစ်ခုစလုံးတွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြချက်များမပါရှိ သဖြင့် စီးပွားရေးသုံးသပ်မှုကို ပြည့်ဝစွာဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းသည် စီးပွားရေးထောင့်မှ အကျိုးရှိစွာ လုပ် ဆောင်သင့်သည့် စီမံကိန်းဖြစ်သည်ကိုမူ သံသယလုံးဝရှိစရာမလိုကြောင်းဖြင့်လည်း တင်ပြထားပါသည်။

၇၈။ စီးပွားရေးပညာရှင်က ဤစီမံကိန်း၏ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုကို တိကျစွာသိနိုင်ရန် လက်ရှိကြေးနီပေါက်ဈေးပေါ်တွင် ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရန်လိုကြောင်း ထောက်ပြခဲ့ပါ သည်။ ထို့အပြင် စီးပွားရေးတွက်ခြေကိတ်မှုသာမက ဒေသခံလူထုအတွက် ပေးအပ်သည့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် လျော်ကြေးစသည်တို့ကိုလည်း ထည့်သွင်း လေ့လာရန် လိုကြောင်းကိုလည်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေး ဦးပိုင်လီမိတက်တို့ ချုပ်ဆိုထားသောစာချုပ်မှာ ထုတ်လုပ်မှုမစတင်ဘဲ ကန်ထရိုက် (Production Sharing Contract)စာချုပ်ဖြစ်ရာ ထွက်လာသည့်ကြေးနီအား မည်သို့ မည်ပုံခွဲဝေမည်ဟူသော အချက်အလက်တို့ကိုလည်း သိရှိရန်လိုမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ ထားပါသည်။

၇၉။ စီးပွားရေးပညာရှင်က လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းကဲ့သို့သော စီမံကိန်း ကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် စီးပွားရေးစိစစ်ချက် တစ်ခုတည်းပေါ်တွင်သာ အခြေခံ၍ မရယူဘဲ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ထိခိုက်မှုတို့ကိုပါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားသွားရန် လိုအပ်သည်ကိုလည်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၈၀။ ထိုအချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းဖြင့် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံ ကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါနည်းလမ်းသုံးသွယ်ကို ရွေးချယ်နိုင်ပါကြောင်းဖြင့်လည်း တင်ပြခဲ့ပါသည်-

- (က) လက်ရှိအနေအထားအတိုင်းပင် ကြေးနီစီမံကိန်းအား ဆက်လက်လုပ်ကိုင် ခွင့်ပြုရန်၊
- (ခ) ကြေးနီစီမံကိန်းကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခွင့်မပြုဘဲ ရပ်ဆိုင်းစေရန်၊
- (ဂ) ကြေးနီစီမံကိန်းအား လက်ရှိခွင့်ပြုထားသည့် အားနည်းချက်များကို စိစစ်ကာ ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်တို့ ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်စေခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု လူမှုပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုတို့ အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးစီမံချက် တို့ကို ချမှတ်စေခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူလူထု၏ လူမှုဘဝတိုးတက်စေမည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ပြည့်ဆည်းပေးခြင်း စသည့် လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်ပါက ကြေးနီစီမံကိန်းအား ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရန်။

သုံးသပ်ချက်အကြံပြုချက်များ

၈၁။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းအား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် နည်းပညာများအသုံးပြု၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ/မရှိ။

- (က) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းတွင် နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ ရေးဆွဲပြုစုထားသော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (Environmental Management Plan -EMP) နှင့် လုပ်ငန်းခွင်ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ် (Occupational Health and Safety Assessment System-OHSAS) မရှိသေးကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။
- (ခ) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းအတွက် မြန်မာ- အိုင်ဗင်ဟိုး ကြေးနီကုမ္ပဏီ လီမိတက် (Myanmar Ivanhoe Copper Company Limited -MICCL) က ရေးသားပြုစုထားသော ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ချက် အစီရင်ခံစာများ (Environmental Impact Assessment Reports) ဖြစ်သော-
 - Feasibility - Section 17, Environmental and Social Assessment (၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ)
 - 72E-58 Environmental Preliminary Impacts Assessment of Letpadaung Project Area (၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ)
 - Environmental and Social Assessment and Management Program(ME 96-056-001)- Final Draft for Letpadaung Copper Project (၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ) တို့ကို လေ့လာသုံးသပ် ခဲ့ရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ယေဘုယျ အားဖြင့် ခန့်မှန်းထားပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အကဲဖြတ်ဆန်းစစ် ထားခြင်း မတွေ့ရကြောင်း၊ မည်သည့်နည်းစနစ်မျိုးကို အသုံးပြု၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည်ကိုလည်း တိတိကျကျဖော်ပြထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ အကျိုးသက်ရောက်မှု တစ်ခုချင်းစီ၏ ဝိသေသလက္ခဏာ တိတိကျကျ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိ ကြောင်း၊ ကြေးနီစီမံကိန်း၏အကြိုကာလ၊ တည်ဆောက်ရေးကာလ၊ လည်ပတ်ရေးကာလ၊ ပိုင်းပိတ်သိမ်းရေးကာလများအလိုက် အပိုင်း ခွဲခြားကာ သက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်ခြင်းပြုလုပ်ထားမှုမရှိ ကြောင်း၊ လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်မှုကိုလည်း စာမျက်နှာ ၂၆ မျက်နှာခန့်ဖြင့် ယေဘုယျသဘောရေးသား ပြုစု ထားသည်ကို တွေ့ရပြီး စနစ်တကျအချက်အလက်များကို ကောက်ယူ ကာ အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ထားခြင်းမရှိ မရှိကြောင်း၊ အထက်ပါ အစီရင်ခံစာများကို ကြေးနီစီမံကိန်းကြောင့် ထိခိုက်နိုင်ဖွယ်ရှိသော ဒေသခံပြည်သူများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ စီမံကိန်းကို စိတ်ဝင်စားသူများထံသို့ ဖြန့်ဝေကာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ သဘော ထားအမြင်များ တောင်းခံခြင်း၊ အကြံပြုချက်များ ရယူခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အထောက်အထားများ မတွေ့ရှိကြောင်း၊ အစီရင် ခံစာများတွင်

ပြည်တွင်းသတင်း

❖ စာမျက်နှာ ၆ မှ

ဤအဓိကပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုအကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်း အစီရင်ခံစာ(၁၉၉၇)သည် ကနဦးအစီရင်ခံစာဖြစ်သည်ဟု ရေးသားဖော်ပြ ထားကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(ဂ) မြန်မာ-အိုင်ဗင်ဟို ကြေးနီ ကုမ္ပဏီလီမိတက် (Myanmar Ivanhoe Copper Company Limited-MICCL) လက်ထက်က ပြုစုခဲ့သော အထက်ဖော်ပြပါအစီရင်ခံစာများသည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် အချက်အလက် များ ကောက်ယူကာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ပြုစုခဲ့ခြင်းကြောင့် မျက်မှောက်ကာလ တွင် လက်ပံတောင်းတောင်နှင့် အနီးဝန်းကျင်ဒေသတစ်ဝိုက်၏ လူမှုစီးပွား နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခြေအနေများကို ထင်ဟပ်နိုင်စွမ်းမရှိကြောင်း၊ ကနဦးအစီရင်ခံစာဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ စီမံကိန်းတစ်ခုလုံး၏အစ၊ အလယ်နှင့် အဆုံး၌ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးများကို အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်မှုတွင် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၆ နှစ်က ပြုစုခဲ့ခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (World Bank) ၏ စံချိန်စံညွှန်း များနှင့်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာပြဋ္ဌာန်း ချက်များ၊ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်လည်းကောင်း ကိုက်ညီမှုမရှိနိုင်တော့ကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(ဃ) လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာသက်ရောက်မှု အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင် သော အခန်းကဏ္ဍမှာလည်း အားနည်းချက်များစွာရှိပြီး စနစ်တကျ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လေ့လာဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်မှုအပိုင်းကဏ္ဍ ကိုလည်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လေ့လာတင်ပြထားခြင်းမရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါ သည်။

(င) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းခြင်းအတွက် နိုင်ငံတကာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် နည်းပညာများကို အသုံးပြု၍ စနစ်တကျ ဆောင် ရွက်ခြင်းမရှိကြောင်း သို့မဟုတ် လွန်စွာအားနည်းလျက်ရှိကြောင်း သုံးသပ် တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာ-အိုင်ဗင်ဟိုကြေးနီကုမ္ပဏီလီမိတက် လက်ထက် က စတင်ပြုစုခဲ့ပြီး မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီက ဆက်လက်အသုံးပြုနေ သော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုအကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ချက် အစီရင် ခံစာများသည် လက်ရှိ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် အသုံး ပြုရန် အားနည်းချက်များ ရှိနေပါသောကြောင့် ပိုမိုပြည့်စုံပြီး နိုင်ငံတကာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ စံချိန်စံညွှန်းများကို ထင်ဟပ်စေနိုင်သော သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုအကဲဖြတ် ဆန်းစစ်ခြင်း အစီရင်ခံစာ (Environmental and Social Impact Assessment-ESIA) အပြင်ပြုဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(စ) ထို့အပြင် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံ ခန့်ခွဲမှုစနစ် (Environmental Management Plan-EMP) နှင့် လုပ်ငန်းခွင်ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲ မှုစနစ် (Occupational Health and Safety Assessment System-OHSAS) များကို နိုင်ငံတကာပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ စနစ်တကျရေးဆွဲကာ စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သင့် ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ရာတွင် နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်များ ရရှိထားသော အတွေ့ အကြုံရင့်ကျက်သည့် ပြည်တွင်းပြည်ပ အကြံပေးပညာရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင် သူများကို ငှားရမ်းကာ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်အပေါ် ကောင်းကျိုးနှင့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ

၈။ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်းတွင် နောင် အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သဘာဝနှင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများအား အတိတ်နှင့်ပစ္စုပ္ပန်ကာလတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၊ ဆောင်ရွက်ဆဲ ဖြစ်သော စံပယ်တောင်၊ စံပယ်တောင်(တောင်)၊ ကြေးစင်တောင်ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းနယ်မြေရှိ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ၊ လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများ၊ သဘာဝနှင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများအား အကုံးအကားပြုကာ စူးစမ်းလေ့လာ မှုများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်(ဇီဝထု၊ မြေထု၊ ရေထု၊ လေထု)အခြေအနေ

(၁) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနယ်မြေနှင့် အနီး ဝန်းကျင်ဒေသသည် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း၊ မိုးနည်းခြောက် သွေ့ရပ်ဝန်း (Dry Zone) တွင် တည်ရှိသဖြင့် သန်း-ဒဏ်တော နှင့် ဆူးချိုတော စသည့် ခြောက်သွေ့တောများ ပေါက်ရောက်ပြီး အပင်မျိုးစုံ ၄၉ စု၊ မျိုးစိတ် ၁၀၇ မျိုးနှင့် မျိုးရင်း ၁၃၄ ခု တွေ့ရှိရ သည်။ တမာ၊ တပေါက်နှင့် ရှောက်ရိုင်းဆင် အများဆုံးပေါက် ရောက်သည်။ ဤဒေသသည် မျက်မှောက်ခေတ် နိုင်ငံတကာ စံချိန် စံညွှန်းများအရ အရေးကြီးသော (သို့) တားမြစ်ထားသော (သို့) မျိုးသုဉ်းလုဖြစ်နေသော အပင်အမျိုးအစားမရှိကြောင်း သုံးသပ် ရပါသည်။

(၂) ဤဒေသတွင် သက်ရှိသတ္တဝါများအနက် ငှက်မျိုးစု ၁၁ စုမှ မျိုးစိတ် ၁၈ မျိုးကို တွေ့ရသော်လည်း အရေးကြီးသော မျိုးစိတ်များကိုမူ မတွေ့ရကြောင်း၊ နို့တိုက်သတ္တဝါ ၃ မျိုးဖြစ်သည့် မြန်မာမျိုးကွဲ ယုန်၊ ချေခွင့် ရွှေသမင်တို့ကိုလည်း တွေ့ရှိရပြီး ရွှေသမင်သည် ရှားပါးမျိုးစိတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ တွားသွားသတ္တဝါ ၅ မျိုး၊ ကုန်းနေ၊ ရေနေသတ္တဝါများနှင့် လိပ်ပြာ ၁၂ မျိုးရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(၃) ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းနယ်မြေတွင် လွန်စွာထူးခြားခြင်း၊ မိုင်းခွဲ ခြင်း၊ တူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကျောက်ခြွေမှုခြင်း၊ ဆန်ကာတိုက်ခြင်း၊ အက်စစ်ဖျော်ထုတ်ခြင်း၊ သတ္တုသန့်စင်ခြင်း၊ ကြေးရည်ဖျော်ထုတ် ခြင်း၊ လျှပ်စစ်ဖြင့် ကြေးရယူခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ၊ စွန့်ပစ် ပစ္စည်းများနှင့် ဖုန်မှုန့်များသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှု ဘဝ ထိခိုက်မှုများ၊ ဇီဝဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများကို ဖြစ်ပေါ် စေနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

(၄) ခြောက်သွေ့တော(Dry Forest)များ၏ ဂေဟစနစ်ထိခိုက်မှုကို လျော့နည်းစေရန် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနယ်မြေဝန်းကျင်၊ လမ်းဘေးဝဲယာ တစ်ဖက်တစ်ချက်နှင့် စွန့်ပစ်မြေစာပုံများတွင် သစ်ပင်များကို အစားထိုး စိုက်ပျိုးသင့်ကြောင်းနှင့် ယင်းသစ်ပင်များ ကြီးထွားမှုကို အစဉ်စောင့်ကြည့်ခြင်းဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု ပေးသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။ ရှားပါးဇီဝမျိုးစိတ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပင်ပိုင်းတွင် ရှားပါးအပင်(သို့) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သင့်သော အမျိုးအစားမတွေ့ရဟု သုံးသပ်

ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင်သာ တွေ့ရသည့်ငှက် ၂ မျိုးဖြစ် သော White-throated Babbler Turdoides gularis နှင့် Burmese Bushlark Mirafra microptera တို့ကို တွေ့ရှိရပြီး ယင်းတို့သည် ရွှေပြောင်သွားလာနိုင်သော သတ္တဝါ အမျိုးအစားဖြစ်သောကြောင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အလားတူတောတောင်များရှိရာသို့ ရွှေပြောင် နေထိုင်နိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

(၅) ဤဒေသတွင် ရံဖန်ရံခါတွေ့ရှိရသော ရွှေသမင်(Eld's deer Cervus eldii thamin)သည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သင့်သော အရေးကြီးနို့တိုက်သတ္တဝါဖြစ်ပြီး အနီးဝန်းကျင်ရှိ တောတောင် များအား ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် ရွှေသမင်များကျင်လည် စားသောက် ရန် နေရာသစ်များကို ဖန်တီးပေးသင့်သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

(၆) စံပယ်တောင်နှင့်ကြေးစင်တောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းဒေသ၏ အနီး ဝန်းကျင်ရှိ ခမောက်တောင်၊ ကြားတွင်းတောင်၊ နှင်းဆီတောင်နှင့် ဝန်းကျင်ရှိ တောများတွင် လည်းကောင်း၊ လက်ပံတောင်းတောင် ဝန်းကျင်ရှိ လိပ်ခွဲတောင်၊ နတ်ချစ်တောင်၊ မြေပြင်သာတောင်တို့တွင် လည်းကောင်း ရွှေသမင်ကဲ့သို့ ရှားပါးစွာတွေ့ရှိရသော အနားနား နေနိုင်စေရန်အတွက် သစ်ပင်များကို ထပ်မံစိုက်ပျိုး၍ ထိန်းသိမ်း ပေးသင့်သည်ဟု အကြံပြုအပ်ပါသည်။ ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေ နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ဒေသတွင်းရှိ ဖိုဝင်းတောင်ကဲ့သို့သော သစ်တောဒေသများကိုလည်း စနစ်တကျ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ပေးသင့်သည်ဟု အကြံပြုအပ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်အတူ ကြားခံသစ်တောဒေသများကိုလည်း တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖန်တီး၍ ဒေသခံပြည့်သူလူထုအတွက် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူအသုံးပြုနိုင်အောင် စီစဉ် ပေးသင့်သည်ဟု အကြံပြုအပ်ပါသည်။ အဆိုပါ သစ်တောများ အားလုံးသည် ကြေးနီသတ္တုတွင်းကြောင့် ပျက်စီးဖွယ်ရှိသော ရေဝေရေလဲဒေသများအတွက် အစားထိုးနေရာများကို ဖြစ်ပေါ် စေနိုင်မည်ဟုလည်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၇) ရေစီမံခန့်ခွဲမှု(Water Management)နှင့်ပတ်သက်၍ အများသုံး ရေချိုကို ကြေးနီစီမံကိန်းက ရယူသုံးစွဲထားသဖြင့် သတ္တုသန့်စင်မှု နှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကြောင့် ရေညစ်ညမ်းခြင်း (Water Pollution) ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ ထို့အပြင် လုံလောက်သော ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့လျှင် ရုတ်ချည်းရေလျှံခြင်း(ဝါ) လျှပ်တစ်ပြက် ရေကြီးခြင်း(Flash Flood) ဖြစ်ပေါ်လာပါက စွန့်ပစ်ရေ သို့မဟုတ် သတ္တု/အက်စစ် ပါဝင်သော ညစ်ညမ်းသည့်ရေများ လျှံထွက်ကာ ချင်းတွင်းမြစ်နှင့် ချောင်းလက်တက်များသာမက မြေအောက်ရေအောင်းလွှာများ (Aquifer)ကိုလည်း ထိခိုက်ညစ်ညမ်းစေခြင်းများဖြစ်ပေါ်စေနိုင် သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ မြေအောက်ရေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ပံတောင်းတောင်ဒေသ၏ အဓိကမြေအောက်ရေလွှာမှာ ကံကုန်းကျောက်လွှာနှင့် အပေါ်ယံနန်းလွှာတို့ဖြစ်ကြသည်။ ကံကုန်းကျောက်လွှာသည် မြေစေးလွှာမပါသော သို့မဟုတ် ကျောက်စရစ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားကာ အနက်မီတာ ၃၀ ခန့်တွင် ရေခိုအောင်းနေလေ့ရှိသည်။ ယခင် ရေမုတ်စမ်းသပ်ချက်များအရ ယင်းရေအောင်းလွှာသည် အနီးဝန်းကျင်ရှိ မြစ်ချောင်းများအပေါ် မှီခိုနေကြောင်း သိရှိရသည်။

(၈) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းနယ်မြေနှင့် အနီးဝန်းကျင်ဒေသမှ ကောက်ယူစုဆောင်းခဲ့သော မြေအောက်ရေ နမူနာ ၁၀ ခုနှင့် မျက်နှာပြင်ရေနမူနာ (Surface Water) (ကန်ရေ/မြစ်ချောင်းရေ) ၅ ခုအား ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ချက်ရလဒ် များအပေါ် အကဲဖြတ်ချက်များအရ မြေအောက်ရေတွင် စီမံကိန်း နယ်မြေပြင်ပရှိ တွင်းများထက် လည်းကောင်း၊ မြစ်ရေချောင်းရေ များထက်လည်းကောင်း အက်စစ်ဓာတ်ပိုမိုများနေခြင်း၊ စုစုပေါင်း ပျော်ဝင်နေသည့် သတ္တုပမာဏသည် စံပယ်တောင်နှင့် ကြေးစင် တောင်စီမံကိန်းတောင်ဘက်ရှိ တွင်းများတွင် ပိုမိုများပြားနေခြင်း၊ ကော်လီဖော့ဒ်ဗက်တီးရီးယားများသည် ယမားချောင်းအောက် ပိုင်းရှိ ချောင်းရေတွင် စီမံကိန်းနယ်မြေပတ်ပိုင်း မြစ်ညှာပိုင်းထက် ပိုမိုများပြားနေခြင်း၊ ပြဒါးနှင့်သံဓာတ်ပါဝင်မှုသည် အချို့နေရာ များတွင် အထူးသဖြင့် ကြေးစင်တောင်သတ္တုတွင်း၊ သတ္တုသန့်စင် သည့်လုပ်ငန်း၏ ရေနုတ်မြောက်၊ ယမားချောင်းနှင့် ချင်းတွင်းမြစ် များတွင် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းပမာဏမှ သွေဖည်နေကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။ သို့သော် အဆိုပါ ရေနှင့်မြေဆီလွှာ ပြောင်းလဲထိခိုက်မှု များသည် လက်ရှိကြေးနီစီမံကိန်းများကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု တိုက်ရိုက်မပြောနိုင်သေးကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(၉) မြေအောက်ရေများတွင် အက်စစ်ဓာတ် ပိုမိုများပြားနေခြင်းသည် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်း အကြောင်းတစ်ခုခု ကြောင့် အက်စစ်ဖြင့်ကြေးဖျော်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ် (Acid Leaching process)မှ ဖြစ်နိုင်သော်လည်း အဆိုပါလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်ခြင်းမရှိဘဲ သီးခြားတည်ရှိနေသော လက်ပံတောင်း တောင်၏ တောင်ဘက်နှင့်အနောက်ဘက်ကျေးရွာများရှိ ရေတွင်း များတွင်ပါ အလားတူအရည်အသွေးမျိုးကို တွေ့ရခြင်းကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀) ပြဒါးနှင့် သံဓာတ်ပါဝင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ရှိကြေးနီစီမံကိန်း လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းကအသုံးပြုသည့် ဓာတ်ပြု ပစ္စည်းများနှင့်လည်းကောင်း တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်မှုရှိကြောင်း မတွေ့ရပါ။ မြစ်ချောင်းအနည်များတွင် သံဓာတ်များနေခြင်း ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ စံပယ် တောင်နှင့် ကြေးစင်တောင် ကြေးနီစီမံကိန်း၏ မြောက်ဘက်တွင် ရှိသော ယမားချောင်းနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်တစ်လျှောက် ကြေးနီ စီမံကိန်းနယ်မြေအနီးတစ်ဝိုက်တွင် ဗက်တီးရီးယားပါဝင်မှုများ နေခြင်းသည် ရေထုညစ်ညမ်းမှုရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ရပါ သည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော စံပယ်တောင်နှင့် ကြေးစင်တောင်သတ္တုသန့်စင်မှုတွင်လည်းကောင်း၊ လက်ပံ တောင်းတောင်တွင် သတ္တုသန့်စင်သည့်လုပ်ငန်းဖြစ်လာသည့် အခါတွင်လည်းကောင်း၊ ရေဆိုးထုတ်မှုနှင့် အက်စစ်ဖျော်နည်းစဉ်မှ မြေအောက်ရေအောင်းလွှာသို့ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ယခုရှိပြီးဖြစ်သည့် စီမံချက်များထက် ပိုမိုမြင့်မားသောနည်းလမ်းများဖြင့် ကာကွယ်

သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။ ရေအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြေးနီစီမံကိန်း နယ်မြေဒေသတွင် ဝန်းကျင်ရှိကျေးရွာများ မှီခိုအားထားနေရသည့် ဖောင်းကတာဆည်၊ ကျောက်ဖြူတိုင်တံခွန်နှင့် မိုးကြိုးပြင်တံခွန်တို့ကို တွေ့ရှိရပြီး ယင်းတို့ကို ရေရှည်အတွက် စနစ်တကျထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပိုမိုကောင်းမွန်သန့်စင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့သည် စီမံ ကိန်းတစ်ခု၏ တာဝန်ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ လက်ပံ တောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာ သည့်နှင့်အမျှ မြေအောက်ရေနှင့် မျက်နှာပြင်ဆင်းရေတို့သည် ဟင်းလင်းပွင့်တွင်းကြီး (Open Pit)ဘက်သို့ စီးဝင်သွားပါက အထက်ဖော်ပြပါ ရေလျှောက်ကန်နှင့် ဆည်တစ်ခုများတွင် သိသာ သောထိခိုက်မှုများ ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ (အလားတူ ဖြစ်စဉ်မျိုးကို စံပယ်တောင်နှင့် ကြေးစင်တောင် ဘက်တွင် ကြုံတွေ့နေရပြီး ဖြစ်ပါသည်။)

(၁၂) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းအတွက် နောင်တွင် ချင်းတွင်းမြစ်မှ ရေပမာဏများစွာကို ထုတ်ယူအသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါ သည်။ ဟင်းလင်းပွင့်တွင်းကြီး (Open Pit Mining)ကြောင့် မြေအောက်ရေပြင် (Water Table)ထက် ပိုမိုနိမ့်သောအနက်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ မြေအောက်ရေများသည် သတ္တုတွင်းကျင်း ကြီးအတွင်းသို့ စီးဝင်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါရေများကို ကောင်းစွာသန့်စင်၍ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ ၎င်းရေများကို ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်နိုင်ခြေကို လျော့နည်းသက်သာစေမည် ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(၁၃) မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ပံတောင်းတောင်တွင် စတင်တူးဖော်နေပြီဖြစ်သော်လည်း အပေါ်ယံမြေဆီလွှာများကို စနစ်တကျထိန်းသိမ်းခြင်းမျိုးကိုမူ မတွေ့ရှိရပါ။ မူလလယ်ယာမြေ များပေါ်တွင် မြေစာများပုံထားပြီး ဖြစ်သော်လည်း ထိုသို့မပုံမီ အောက်ရှိ မြေဆီလွှာကို ဖယ်ရှားထိန်းသိမ်းထားခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်မရှိ ကြောင်း၊ ကျင့်သုံးမှုအားနည်းကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(၁၄) မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် တူးဖော်ပြီးသွား သော နေရာများနှင့် မြေစာပုံများကို မြေဆီလွှာဖုံးအုပ်ကာ သစ်ပင် များ စိုက်ပျိုးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သဘာဝအတိုင်း ရှိနေသောတောင်များ မြေပြင်များကို သတ္တုရိုင်းရယူရန်အတွက် တူးဖော်သည့်အချိန်နှင့် လယ်ယာမြေရိုင်းများတွင် မြေစာပျား ပုံသည့်အချိန်တွင် အပေါ်ယံမြေဆီလွှာ (Top Soil)ကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားပြီး အနာဂတ်တွင် သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး အတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်စေသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၁၅) အကယ်၍ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုလျှင် အခြားရွေးချယ်နိုင်စရာ နည်းလမ်းများကို ဆန်းစစ်ကြည့်သောအခါ သဘာဝရှုခင်း၊ မြင်ကွင်းများ၏ (Aesthetic Value)ပျောက်ကွယ်မသွားစေရန်နှင့် အက်စစ်မှုန့်များ၊ ဖုန်မှုန့်များ၊ ဖုန်မှုန့်များနှင့် အသံဆူညံမှုများကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု လျော့နည်းသွားစေရန်အတွက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဟင်းလင်းပွင့် (Semi-Open Pit) နည်းလမ်းကိုကျင့်သုံး၍ သတ္တု တူးဖော်သင့်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လက်ပံတောင်းတောင်၏ ကြေးနီမထွက်သော အနားစပ်ရှိ အချို့အစိတ်အပိုင်းများ (Periphery) ကို ချန်လှပ်၍ ကြေးနီတူးဖော်သည့်လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၁၆) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းကြောင့် ယနေ့အထိ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်ပျက်စီးမှုကြီးမားစွာဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိသေးပါ။ သို့ရာတွင် ကြေးစင်တောင်နှင့် စံပယ်တောင်ကြေးနီစီမံကိန်းကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူနေမှုဘဝကို ထိခိုက်မှုအတန်အသင့် ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(၁၇) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် ရှိသင့်ပြီးသော မြေဆီ လွှာထိန်းသိမ်းမှုစနစ်၊ ရေအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်နှင့် ဇီဝ ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များအား ရေရှည်ဖြစ်ပေါ်စေမှုနှင့် စနစ် တကျ ကျင့်သုံးနေမှုများကို မတွေ့ရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(၁၈) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းကို ဆက်လက်အကောင် အထည်ဖော်မီ သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းကြီးတိုင်း၏ မရှိမဖြစ် လုပ်ဆောင်အကောင်အထည်ဖော်သင့်သော လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုများကို အသေး စိတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း(Environmental Impact Assessment) ပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (Environmental Management Plan-EMP) တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် တိကျစွာလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၁၉) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေ (Project Site) နှင့် အနီးဝန်းကျင်ဒေသ (likely affected area) တွင် လေထုအရည် အသွေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လက်တွေ့တွင်းဆင်းလေ့လာ တိုင်းတာ မှုမှ ရရှိသည့် ရလဒ်များပေါ်တွင် အခြေပြု၍ သုံးသပ်ရာ ရွေးချယ် ထားသောနေရာ ၃ နေရာစလုံး၌ လေအမှုန်အမွှားများ (Total Suspended Particulate Matters: TSMP, PM10,PM-5) ပါဝင်မှုမှာ (WHO)နှင့် (USEPA)တို့ သတ်မှတ်ထားသော လေထုစံချိန်စံညွှန်းထက်နှစ်ဆခန့် ပိုမိုများပြားလျက်ရှိကြောင်း၊ လေအမှုန်အမွှားပါဝင်မှုမှာ ကံကုန်းကျေးရွာတွင် လက်ပံတောင်း တောင်ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေနှင့် ရွာသစ်ကျေးရွာတို့မှာထက် နှစ်ဆခန့် များပြားနေကြောင်း၊ ကံကုန်းကျေးရွာ၌ လူနေထိုင်မှုနှင့် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှု ပိုမိုများပြားလာခြင်းနှင့် အနီးဝန်းကျင်ရှိ စံပယ် တောင် သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းခွင်မှ ပျံ့နှံ့လာသော လေထု၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုများကြောင့် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။ လေထုအတွင်း အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ဓာတ်ငွေ့ (Sulphur Dioxide-SO₂, Nitrogen Dioxide- NO₂, Volatile Organic Compound-VOC, Carbon Dioxide-CO₂) ပါဝင်မှုမှာ အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ပမာဏမရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါ သည်။

ပြည်ထွင်းသတင်း

စာမျက်နှာ ၇ မှ

- (၂၀) လေထုအရည်အသွေးတိုင်းတာမှု (Existing Baseline Air Quality Monitoring) ကို လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီ စီမံကိန်းမစတင်မီပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ ပုံမှန်လေထုအရည်အသွေးတိုင်းတာမှုကို စီမံကိန်းနေရာနှင့် အနီးဝန်းကျင် နေရာများ၌ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေစဉ်ကာလ (Operation Phase) တွင်လည်း ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ ရရှိလာသော ရလဒ်များအပေါ်မူတည်၍ လေထုအရည်အသွေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သော လုပ်ငန်းများအား သတ်မှတ်ထားသော လေထုအရည်အသွေး ထိခိုက်မှုကိုကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများ (Mitigation Measures) ဖြင့် လေထုအရည်အသွေးကောင်းမွန်လာစေရန်ကာကွယ်ခြင်း (Air Quality Control) ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ ကြေးနီစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွင် အနီးဝန်းကျင်ရှိ ဒေသခံပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးချက်များ၊ မှတ်တမ်းများ (Medical Record) လည်း ထားရှိသင့်ကြောင်း၊ ကြေးနီစီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွင်နှင့် နီးကပ်စွာတည်ရှိနေသည့် နေရာများ၊ အထူးသဖြင့် ကံကုန်းကျေးရွာရှိ အက်စစ်စက်ရုံနှင့်နီးသော စာသင်ကျောင်းဝန်းကျင် နေရာတွင် အက်စစ်အမှုန် (acid dust) များ ပါဝင်မှုကို တိုင်းတာသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- (၂၁) ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံနှင့် အင်ဂျင်နီယာ (Environmental Science and Engineering) ရှုထောင့်မှ လေ့လာသုံးသပ် အကြံပြုရသော် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချင်းတွင်းမြစ်မှ စုတ်တင်သော နေ့စဉ်သုံးရေ ပမာဏစုစုပေါင်း၏ ၇၆% အား ဖြန့်ကျက် ကြိုတင်ခွဲခြားလုပ်ငန်းနှင့် အက်စစ်ဖျန်းခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း သိရှိရသည်။ ဟင်းလင်းပွင့်ပိုင်းနံရံမှ စိမ့်ဝင်စီးဆင်းလာမည့် မြေအောက်ရေကို သင့်တော်သည့် ရေသန့်စင်မှုနည်းပညာကို အသုံးပြု၍ ပြန်လည်သုံးစွဲပါက လိုအပ်သော နေ့စဉ်သုံးရေပမာဏ၏ ၆၀% ခန့်အထိ အစားထိုးသုံးစွဲနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့သော ရေစီမံခန့်ခွဲမှုမှာ ကောင်းမွန်သော နိုင်ငံတကာအလေ့အကျင့်ဖြစ်ပြီး ချင်းတွင်းမြစ်မှ ရေချိမ်းညှိမှုအား ကာကွယ်ခြင်းလည်းဖြစ်သကဲ့သို့ ရေရှည်တွင်လည်း အကျိုးခံစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- (၂၂) စွန့်ပစ်ရေမှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန် (Waste Water Pond) ၏ တည်ဆောက်မှုလျာထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ အတွင်း မြစ်ရေလွှမ်းမိုးမှုအခြေအနေအားလည်းကောင်း၊ နှစ်ပေါင်း ၂၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်လက်မအား (Mineral Exploration Design Book) စာအုပ်ကို ကိုးကား၍ လည်းကောင်း တွက်ချက်ထားကြောင်း သိရှိရပါသည်။ စွန့်ပစ်ရေမှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန်အား နှစ် ၂၀ အတွင်းအမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်လက်မအပေါ် အခြေခံတည်ဆောက်မည် ဆိုပါက ရာနှုန်းပြည့်သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း လည်ပတ်ချိန်၌ မှန်တိုင်း ဝင်ရောက်လေ့ရှိသော မိုးရာသီအတွင်း စွန့်ပစ်ရေ မှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန်ကို အမြင့်ဆုံး သို့လျှောက်နိုင်စွမ်း၏ ၅၀% ထက် မကျော်လွန်သင့်ပါ။ သို့သော် နှစ် ၁၀၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းခဲ့ပါက ထိုအချိန်လက်မသို့လျှောက်မှုမှာ အမြင့်ဆုံး သို့လျှောက်နိုင်စွမ်း၏ ၅၀% သာရှိခဲ့ပါလျှင် ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသို့လျှောက်နိုင်စွမ်းရှိတော့မည်မဟုတ်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။
- (၂၃) စွန့်ပစ်ရေမှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန်၏ ကြမ်းခင်းတည်ဆောက်ဖွဲ့စည်းမှုမှာ ရေချိုမဟုတ်သော စွန့်ပစ်ရေကို သို့လျှောက်သိမ်းဆည်းရန်အတွက် သင့်တော်မှုမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် စွန့်ပစ်ရေမှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန်အတွင်း မသို့လျှောက်မီ ထိရောက်သောရေဆိုးသန့်စင်စနစ်ဖြင့် သန့်စင်ပေးသင့်သည့်အပြင် စောင့်ကြည့်စမ်းသပ်ရေတွင်းငယ်များ ထားရှိသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- (၂၄) အချိန်နှင့်နေရာအပေါ်မူတည်၍ ပြောင်းလဲနေသော သဲနုန်းအနည်ဝန် (Sediment Load) ပိုမိုချသည့် ချင်းတွင်းမြစ်ရေလွှမ်းမိုးမှု အခြေအနေခန့်မှန်းတွက်ဆခြင်းနှင့် စွန့်ပစ်ရေမှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန်၏ တည်ဆောက်မှုဒီဇိုင်းတွက်ချက်ခြင်းများ၌ လွန်စွာအရေးပါသော အချက်အလက်ဖြစ်ပါသည်။ ချင်းတွင်းမြစ် အထက်ပိုင်း (မြစ်ညာပိုင်း)တွင် မြေအသီးချမှု လွန်ကဲစွာပြောင်းလဲနေမှုများ (ဥပမာ-သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ သတ္တုထူးဖော်ခြင်း) ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိရာ အကျိုးဆက်အားဖြင့် မြစ်အတွင်း၌ သဲနုန်းအနည်ဝန်ပိုမိုချမှု လွန်ကဲစွာပြောင်းလဲနေခြင်း၊ ချင်းတွင်းမြစ်၏ မြစ်ကြောင်းပြောင်းလဲခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ သို့သော် ဤကဲ့သို့သော အကြောင်းအရာများနှင့် မြစ်စဉ်များအား နှစ်၁၀၀အတွင်း မြစ်ရေလွှမ်းမိုးမှု အခြေအနေတွက်ချက်မှုတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စွန့်ပစ်ရေ မှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန်သည် လက်ရှိလျာထားချက်ရေတား တာတမံပေါင် အမြင့်ထက် ပို၍မြင့်သော၊ ပို၍ခိုင်ခံ့သော ဒီဇိုင်းမျိုး ဖြစ်သင့်သည်ဟု အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- (၂၅) စွန့်ပစ်ရေသိမ်းဆည်းကန် ကျိုးပေါက်ခြင်း၊ ဖိတ်လျှံ စီးဆင်းခြင်းများမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် မှန်တိုင်းဝင်ရောက်လေ့ရှိသော မိုးရာသီအတွင်း၌ အမြစ်ခိုင်ဆုံးနှင့် အများဆုံးထားရှိသင့်သော လက်သို့လျှောက်မှုအား သတ်မှတ်ထားခြင်းကို မတွေ့ရပါ။ ထို့အပြင် စီမံကိန်းဧရိယာမှမြေငလျင်ကျော့များနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့်မြစ်ရာ မြေငလျင်ဒဏ်ကို ခံနိုင်သော မိုင်းဒီဇိုင်းမျိုးကို စဉ်းစားသင့်သည်ဟု အကြံပြုအပ်ပါသည်။ အကြောင်းတစ်မျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်ပစ်ရေသိမ်းဆည်းကန် ကျိုးပေါက်ခဲ့ပါက စွန့်ပစ်ရေများသည် စီမံကိန်းဧရိယာ၏ အရှေ့ဘက်မြေ နိမ့်ပိုင်းတွင်ရှိသော ပလောင်းရွာ၊ ရွှေလှေရွာ၊ လက်ပံတောင်းရွာ၊ တုံရွာနှင့် ရွာသစ်ရွာများသို့ ရုတ်တရက် ပြင်းထန်စွာစီးဆင်းပြီး ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းပစ္စည်းများ၏

ဆိုးကျိုးအာနိသင်ကို ခံစားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖန် ချင်းတွင်းမြစ်မှတစ်ဆင့် မြစ်အောက်ပိုင်းဒေသများအား ဆက်လက်၍ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်နည်းပါးရေး စီမံလုပ်ဆောင်ချက်အားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စွန့်ပစ်ရေသိမ်းဆည်းကန်အဆင့်မှ စွန့်ပစ်ရေမှမ်းမံသိမ်းဆည်းကန်အထိ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ထိရောက်သော ရေဆိုးသန့်စင်စနစ်ကို ထည့်သွင်းတည်ဆောက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၂၆) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေနှင့် အနီးဝန်းကျင်ဒေသသည် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော အရပ်ဒေသတွင် တည်ရှိနေသောကြောင့် နေရာသီဥတု ပျမ်းမျှအပူချိန် ၄၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ခန့်ရှိပါသည်။ ထိုအပူချိန်သည် ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းပစ္စည်းများ ဖောက်ထွက်ယိုစီးမှုမှ ကာကွယ်ပေးသော ဖိအားမြင့်ဒဏ်ခံနိုင်သည့် အနက်ရောင်ပလတ်စတစ်အခင်း (High Density Polyethylene-HDPE Liner) ၏ ဝန်ဆောင်မှုသက်တမ်းကို တိုတောင်းစေသည့် အဓိကအချက် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဖောက်ထွင်းယိုစီးမှုအား စောင့်ကြပ်သိရှိနိုင်ရန်အတွက် HDPE နှစ်ထပ် (သို့မဟုတ်) HDPE နှင့် PVC အသုံးပြုခြင်းနှင့်အတူ အဆိုပါ ဖောက်ထွင်းယိုစီးမှုအား စောင့်ကြပ်ပိုက်ကိုင် စွန့်ပစ်ကန်၊ အက်စစ်ဖျန်းဧရိယာများတွင် တပ်ဆင်အသုံးပြုသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၂၇) ဖုန်မှုန့်များ၏ ထုတ်လွှတ်ပင်ရင်းဖြစ်သော ကျောက်ခိုင်းခွဲခြင်း၊ ကျင်းတူးခြင်း၊ စွန့်ပစ်ကန် ခြောက်သွေ့မှုကနာပြင်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးသုံးလမ်းနှင့် ဟင်းလင်းပွင့်ဧရိယာများကို ကောင်းမွန်သော နိုင်ငံတကာအလေ့အကျင့်များနှင့် အညီ စီမံဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊ မြေအောက်ရေ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အင်္ဂါရပ်များဖြစ်သည့် Fe, Mn, Ca, Mg, Al, SO₄, Pb, Cu, Zn, Ni, Co, Cr, As, Hg, Cd စသည်တို့ကိုလည်း အချိန်မှန်မှန်၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံတိုင်းတာ၍ မှတ်တမ်းတင်ထားသင့်ကြောင်း၊ ဆည်သံနှင့် တုန်ခါမှုများကိုလည်း ကောင်းမွန်သော နိုင်ငံတကာအလေ့အကျင့်များနှင့်အညီ စီမံဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၂၈) လက်ပံတောင်းတောင်စီမံကိန်းလက်စွဲပါ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ကောင်းမွန်သော နိုင်ငံတကာအလေ့အကျင့် စီမံခန့်ခွဲမှုမှာ စီမံကိန်းစတင်စဉ်ကပင် မရှိခဲ့ကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။ လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော စံပယ်တောင်နှင့်ကြေးစင်တောင်စီမံကိန်း၏ ပေါင်းစပ်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (Integrated Management Systems) ထက် ကောင်းမွန်သောစနစ်နှင့် အတူ ပိုမိုထိရောက်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို လက်ပံတောင်းတောင်စီမံကိန်းတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ လက်ပံတောင်းတောင် စီမံကိန်း ဒီဇိုင်းလက်စွဲစာအုပ်ကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၂၉) ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ ကံကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင် လီမိတက် (Myanmar Economic Holdings Limited-MEHL) ၏ မိုးကြိုးဆာလ်ဗျူရစ်အက်စစ် စက်ရုံသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၏ စက်ရုံဖြစ်ပြီး စက်ရုံနယ်မြေအတွင်းရှိ စက်ရုံစက်ပစ္စည်းများ၊ စွန့်ပစ်အရည်နှင့် အစိုင်အခဲပစ္စည်းများ၊ စွန့်ပစ်စုပုံသည့် ကန်များ၊ နေရာများကို တွင်းဆင်းလေ့လာကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ရာ စက်ရုံဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူထားခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ ဦးပိုင်၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအနေဖြင့် လုပ်ကိုင်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုကာကွယ်နိုင်ရန် နိုင်ငံတကာ အသိအမှတ်ပြု ISO Certificate ရယူထားခြင်းမရှိသေးကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဤအက်စစ်စက်ရုံသည် အန္တရာယ်ရှိသော ဓာတုပစ္စည်းစက်ရုံ (Hazardous Chemical Plant) အတန်းအစားဖြစ်သောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူထားရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ စက်ရုံမှစွန့်ထုတ်သောအငွေ့တွင် ဆာလ်ဖာဒိုင်အောက်ဆိုက် SO₂ ပါဝင်မှုကို 150 ppm ထက်မများစေရန် သတ်မှတ်ထိန်းချုပ်၍ စွန့်ထုတ်သင့်ပါသည်။ ဤအချက်ကို စိစစ်နိုင်ရန် စက်ရုံအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ ပြဌာန်းချက်များ၊ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ ISO Certificate များလည်း ရယူသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၃၀) ပုသိမ်-မုံရွာ ကားလမ်းအား ခုနစ်တောင်းကျေးရွာနှင့် လေးညှင်းတောင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအကြား (မိုင်တိုင်အမှတ် ၄၄၆/၂ မှ ၄၄၆/၇ အထိ) တွင်ရှိသော ယခင် ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်အတွင်း စွန့်ပစ်ခဲ့သည့် စွန့်ပစ်မြေများမှာ ဒေသန္တရနည်းဖြင့် ဒုတ္တရာ/ ကြေးနီချက်လုပ်ပြီး ကျန်ရစ်နေသည့် ညစ်ညမ်းမြေသားများကို အရပ်ဆုံးအကျဉ်းတန်စွာ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ပုသိမ်-မုံရွာ ကားလမ်းဘေးရှိ ကံကုန်းကျေးရွာအတွင်းနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်လည်း ယခင် ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်ခန့်အတွင်း စွန့်ပစ်ခဲ့သည့်မြေများမှ ဒေသန္တရနည်းဖြင့် ဒုတ္တရာ/ ကြေးနီချက်လုပ်မှုကြောင့် မြေသားများညစ်ညမ်းပြီး မြေအောက်သို့ သတ္တုဓာတ်နှင့် ညစ်ညမ်းရေများစိမ့်ဝင်ကာ သောက်သုံးရေမသန့်ရှင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ ဒုတ္တရာ/ ကြေးနီချက်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းများ၏ ရလဒ်ဆိုးကျိုးများဖြစ်သော ကျန်ရစ်နေသည့် ညစ်ညမ်းမြေသားများဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်အရည်အသွေးလျော့နည်းကျဆင်းမှု/ ထိခိုက်ပျက်စီးနေမှုများ (Environmental Degradation/ Deterioration) ကို ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းကုမ္ပဏီ၊ ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများက စုပေါင်းညီညွတ်စွာဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကုစားခြင်း/ ပြင်ဆင်ခြင်း (Environmental

Remediation/ Repair) ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း (Environmental Rehabilitation) နည်းလမ်းများကို လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး အမြန်ဆုံးဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(ခ) လူမှုဝန်းကျင်အခြေအနေ

(၁) ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်တွင် စုစုပေါင်းလူဦးရေ ၁၉၀၀၀၀ ခန့်၊ အိမ်ထောင်စု ၂၇၀၀၀ ခန့်ရှိပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းနယ်မြေ၌ နေထိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုဦးရေ ၁၅၀ ခန့်နှင့် စိုက်ပျိုးမြေ ၅၅၈၇.၂၇ ဧကရှိကာ အခြားမြေ ၂၃၈၀.၅ ဧကရှိပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းသည် တောင်ပလူကျေးရွာအုပ်စုမှမြေ ၉.၆ ဧက၊ ရွာရှည်ကျေးရွာအုပ်စုမှ မြေ ၅၀.၆၅ ဧက၊ တုံကျေးရွာအုပ်စုမှ မြေ ၅၅ ဒဿမ ၀၄ ဧက၊ စုစုပေါင်း ၁၁၃.၂၉ ဧက ရယူထားကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းကြောင့် နေရာပြောင်းရွှေ့ တည်ထောင်ပေးခြင်းခံရသော ကျေးရွာသစ်များမှာ သင့်တော်သော စံပြကျေးရွာအဆင့်မမီကြောင်း၊ လယ်ယာမြေရယူခြင်းနှင့် ပေးလျှော်ခြင်းတို့တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိကြောင်း၊ ဒေသခံတို့နှင့်ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုမရှိခဲ့ကြောင်း၊ သတင်းအချက်အလက်ရရှိရန် အခွင့်အလမ်းအားနည်းသည့် အများစုဖြစ်သော ဒေသခံတို့အား မြေယာသိမ်းယူမှု ပေးလျှော်မှုတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းအသိပေးပြောကြားမှု မရှိခဲ့ကြောင်း၊ မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးငွေပေးရန်ဟု ကြေညာခဲ့သည့် မြေပိုင်ရှင် လက်မှတ်ထိုးရသည့် စာရွက်စာတမ်းတွင် မြေယာအား စွန့်လွှတ်ကြောင်းနှင့် လျော်ကြေးငွေရရှိကြောင်းဟု ရေးထားကြောင်းစသည့် ရှေ့နောက်မညီညွတ်မှုများ (Inconsistencies) ရှိခဲ့ကြောင်း၊ လက်မှတ်ရေးထိုးရသည့် စာရွက်စာတမ်းများအား လက်မှတ်ရေးထိုးမီ သေချာစွာ ရှင်းပြခြင်း၊ ဖတ်ကြားပြခြင်းမရှိကြောင်း၊ မြေယာစွန့်လွှတ်ရသူအတွက် ခိုင်မာသော အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းစာချုပ်ကို စနစ်တကျ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ မြေယာလျော်ကြေးသည်လည်း ကာလပေါက်ဈေး (Market Value) အတိုင်း မဟုတ်ခဲ့ကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(၃) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းလုပ်ငန်းကို မစတင်မီ လိုအပ်သောလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ချက် (Social Impact Assessment) တစ်ရပ်ကို စနစ်တကျ ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း မရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

(၄) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းသည် ကြီးမားသော စီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၊ ရှေ့တွင်ဖြစ်ပွားလာနိုင်မည့် ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးများအား ရှင်းရှင်းလင်းလင်းတွက်ချက်ပြခြင်း၊ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်မည့်သူများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသခံပြည်သူလူထုအကြား ပွင့်လင်းမြင်သာသော ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုနှင့် ထိုက်တန်သော ပေးလျှော်မှုများကို ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ နေရာရွှေ့ပြောင်းတည်ထောင်ပေးသော ကျေးရွာသစ်များကို စံပြကျေးရွာများဖြစ်စေခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(၅) ထို့အပြင် နေရာရွှေ့ပြောင်းခံကြရသော ဒေသခံပြည်သူများနှင့် စီမံကိန်းနယ်မြေအနီးဝန်းကျင်ရှိ အခြားဒေသ ပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများနှင့် ဝင်ငွေရရှိနိုင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ဖန်တီးပေးခြင်း၊ စီမံကိန်းနယ်မြေအနီးတွင် သတ္တုတွင်းမြို့ တစ်မြို့ကို တည်ထောင်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသားကျွမ်းကျင်သူများ၊ အလုပ်သမားများ၏ နေရာတွင် ဒေသခံပြည်သူများ၊ နိုင်ငံတွင်းအလုပ်သမားများနှင့် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အစားထိုးသည့်မှုပါပဲဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဒေသ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ထိရောက်စွာ တာဝန်ယူပံ့ပိုးကူညီခြင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ၏ လူမှုရေးတာဝန်ယူမှု (Corporate Social Responsibility-CSR) အား တိကျစွာလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

သိမ်းဆည်းအားဖြင့် အကြေးနီ သတ္တုမြင်သာစေရန်အတွက် နှင့် အဆိုပါအရပ်ဒေသအထောက်အပေးလျှော်မှုများ၏ လူ့ထိရောက်မှုအကြံပြုအစေတီ၊ ပုသိမ်အဆောက်အရပ်ဝန်းကျင်အခံစားချက်ကတောင်ကြားပုသိမ်၏အပေးအဆောက်အတွင်းစီမံကိန်းလားမည့်နေ့သို့တည်ဆောက်ဖော်ထုတ်လေ့ရှိသည့် ကြံ့ခိုင်တည်လေ့လာသိကြားတော့သာသနိကမှုမရှိဘဲ လူနေရာတစ်ခုကြေးနီတွင်းသက်ဆိုင်ရပွင့်လင်းမြင်သုံးသပ်အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(က) မျက်မှောက်နေသော အထောက်အပေးစိတ်တကာပြဌာနဘောင်ဝင်စီမံခန့်ခွဲမှုများ ရေးဆွဲသုံးသပ်ရပါအဆိုပါ စီမံခန့်ခွဲမှုမရှိသေးမီက သတ္တုတွင်းတားသဖြင့် Pty.Limited ၃၀၀၀ ဖြစ်ထိန်းသိမ်းမှု (ထုတ်လုပ်မှု 2007 (လုပ်ဆိုင်ရာလက်ဆောင်ရွက်

ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်မျိုးဆက်များအတွက် အစုစု။ လက်ပံတောင်းတောင်ဆုံးသော ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်မရှိ စိစစ်သုံးသပ်ရန်လိုပလုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးလေ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သလက်ရှိ စာချုပ်အတိုင်း ပြည်သူလူထုနှင့် အနာဖြစ်ပါသည်-

(က) နိုင်ငံတော်အိုင်တော်ဘုန်းနိုင်ငံတော်ဘုန်း (Commer ရရှိမည် ဖြစ်ထုတ်လုပ်မှုခွဲဝေရာ မြကောင်း၊ ဝရရှိကြမည်ဖြစ်အတိုင်း တစုစုပေါင်းဝင် (Total Re ထုတ်လုပ်မှုပိုင်ကြေး (I လုပ်ငန်းခွန်နှင့် အခွန်မဆေး (Income E စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ၁၀၀၀ ရရှိမည်ခိုင်ကြေး (RC စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ၁၀၀၀ ရရှိမည် ကုန်သွယ်ခွန်

မြို့သုံးသပ်အကြံပြုချက်

စု။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းအား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် နိုင်ငံတကာပြဌာန်းချက်များ၊ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် နည်းပညာများအသုံးပြု၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ မရှိနှင့် လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ကောင်းကျိုးနှင့်ဆိုးကျိုး သက်ရောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်းဖြင့် သုံးသပ်အကြံပြုအပ်ပါသည်-

(က) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနယ်မြေ၏ လက်ရှိဂေဟစနစ် (Ecosystem or Ecological System) သည် မျက်မှောက်ကာလတွင် အရည်အသွေးကျဆင်းမှု ယုံလွှမ်းပျက်စီးမှု ကြီးကြီးမားမား မရှိသေးသော်လည်း ကြေးနီသတ္တုတွင်းဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သတ္တုသန့်စင်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများကို ရှေ့တွင် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်လာသည်နှင့်အမျှ ဤနယ်မြေရှိ တစ်ပင်သစ်တော၊ သက်ရှိသတ္တဝါ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ရေ၊ မြေတို့ကို ကော်နစ်မှုချပြောင်းလဲကာ သိသာထင်ရှားသော ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုပြုလုပ်နိုင်ရန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် Environmental Management System တစ်ရပ်ကို လုပ်ငန်းမစီမံကိန်းပင်ဖြင့်ဆင်၍ ကျင့်သုံးသင့်သည်ဟု သုံးသပ်အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(ခ) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းနယ်မြေတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော လူမှုဝန်းကျင်ပြဿနာများသည် မြေယာ

ပြည်တွင်းသတင်း

ဆက်လက်လုပ်ဆောင်စေမည့်နည်းလမ်း။
ကော်မရှင်အနေဖြင့် ဤနည်းလမ်းသည်သာ အသင့်လျော်ဆုံးဟု အကြံပြုပါသည်။ အဆိုပါ နည်းလမ်းကို အကောင်အထည်ဖော်မည်ဆိုပါက အောက်ပါတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ပါမည်-

- (၁) ကြေးနီစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်တွင် စီးပွားရေးအရ ရရှိသည့်အကျိုးအမြတ်ကို ယခုထက်ပိုမို ပြည့်ဝစွာရရှိစေရန် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့က တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၂) ကြေးနီစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုမူများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုအက်ဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ (Environmental and Social Impact Assessment-ESIA)၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက် (Environmental Management Plan-EMP) လုပ်ငန်းခွင်ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (Occupational Health and Safety Assessment System-OHSAS) တို့ကို စနစ်တကျရေးဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်စေရန်၊
- (၃) ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် မြေသိမ်းဆည်းခံထားရသော ဒေသခံ လူထုအတွက် ဝေးအပ်သောမြေလျှော်ကြေးတို့သည် ကာလတန်ဖိုးထက် များစွာလျော့နည်းနေရာ ကာလတန်ဖိုးအတိုင်း ပြင်ဆင်၍ထပ်မံတိုးပေးရန်၊
- (၄) သိမ်းဆည်းထားသော မြေပမာဏသည် လိုအပ်သည်ထက် ပိုမိုသိမ်းဆည်းခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်ပြီး လိုအပ်သည့် ပမာဏကိုသာ သိမ်းဆည်းပြီး ကျန်မြေတို့ကို ကျေးရွာလူထုသို့ ပြန်လည်ခွဲဝေပေးရန်အတွက် စဉ်းစားပေးရန်၊ အချို့နေရာများကို စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် ပြန်လည်သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် စဉ်းစားလုပ်ဆောင်ပေးရန်၊

- (၅) လယ်ယာဆုံးရှုံးသူ ဒေသခံလူထုအတွက် လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး လိုအပ်ချက်တို့ကို ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ထိရောက်စွာ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပေါ်ပေါက်စေရန်ကုမ္ပဏီတွင် အလုပ်ခန့်ထားပေးသည့်အပြင် အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ (SME) ထူထောင်ပေးရန်၊

- (၆) လက်ပံတောင်းတောင်ကြား တောရစကြိုန်ကျောင်းခေါ်သော နေရာနှင့် ၎င်းအပေါ်ရှိ စေတီ၊ သိမ်၊ ကျောင်းစသည့် ဗုဒ္ဓသာသနိက အဆောက်အအုံများသည် သတ္တုသိုက်တည်ရှိရာ အဓိကနေရာဖြစ်နေခြင်း၊ သာသနိကအဆောက်အအုံများကို ကွင်းရှောင်ပြီး ကြေးနီသတ္တုတူးဖော်ထုတ်လုပ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ယင်းအဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ပါ၍ မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ပေးထားသဖြင့် ဩစတြေးလျ (Australia)နိုင်ငံ၊ Knight Piesold Pty.Limited က ပြုစုနေသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလက်မှတ် ၃စောင် ဖြစ်သည့် ISO14001:2004 (သာဘဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု စီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာလက်မှတ်) ISO 9001:2008 (ထုတ်လုပ်မှု စီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာလက်မှတ်)OHSAS 18001:2007 (လုပ်ငန်းခွင်ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့်ကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာလက်မှတ်)တို့ကို အမြန်ဆုံးပြုစုပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း သုံးသပ်အကြံပြုအပ်ပါသည်။

၈၆။ ဤအစီအမံများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုထားသောစာချုပ်အား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ချုပ်ဆိုစေပြီး ကြေးနီစီမံကိန်းကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါကြောင်း တင်ပြအစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

မြေယာသိမ်းဆည်းမှုများအပေါ် ဒေသခံပြည်သူများအတွက် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးမှုများနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ။

၈၇။ (က) နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားအလှူဒွာ လယ်ယာမြေများကို သိမ်းဆည်းရာတွင် လိုအပ်ချက်အတွက် အတတ်နိုင်ငံဆုံး၊ အနည်းဆုံး သိမ်းဆည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၃-၈-၂၀၁၂ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၃၀၀/၁-၆/ ဦး ၁ (၅၇၁) အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် နှစ်ရှည်မြေငှားရန် ထုတ်ပေးရန်ခွင့်ပြုချက်အရ လည်းကောင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၆-၇-၂၀၀၈ရက်နေ့တွင် လန (၃၉) ခွင့်ပြုမြန်အရလည်းကောင်း၊ မုံရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ တောင်ပလူ၊ မိုးကြိုးမြို့၊ ရွာရှည်၊ လက်ပံတောင်း၊ တံရွာနှင့် ဖောင်းကတကျေးရွာအုပ်စုရှိ ကွင်း ၁၈တွင်းမှ အခြားမြေဧရိယာ ၂၈၁၀ ဧကနှင့် ကွင်း ၁၉တွင်းမှ လန(၃၉)ကျပြီး လယ်မြေ ၃၉.၉ဧကနှင့် ယာမြေ ၅၀၇၁.၁ဧက စုစုပေါင်း ၅၀၇၇ဧက၊ အခြားမြေ၊ လယ်မြေနှင့်ယာမြေစုစုပေါင်း ၇၈၆၇ဧကအား တစ်နှစ်လျှင် မြေငှားရမ်းခ ၂၈၃၂၀၂၀ကျပ်နှုန်းဖြင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၊ ကြေးနီသတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း (မုံရွာ)အမည်ဖြင့် အထက်မြန်မာနိုင်ငံ မြေနှင့်အခွန်နည်းဥပဒေ-၅၁-ခ(ဂ)အရ နှစ် ၆၀မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၊ ကြေးနီသတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း (မုံရွာ) က နိုင်ငံတော်သို့ မြေငှားရမ်းခများ ပေးသွင်းပြီး ဖြစ်သဖြင့် ၇-၉-၂၀၁၂ရက်နေ့မှ ၆-၉-၂၀၇၂ရက်နေ့အထိ နှစ် ၆၀မြေငှားဂရန်ကို မုံရွာခရိုင် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်းခရိုင်၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

- (ခ) ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအတွက် ကျေးရွာ ၂၆ရွာမှ လယ်ယာမြေများ သိမ်းဆည်းနိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ စီမံကိန်းအတွင်းကျရောက်သည့် ကျေးရွာများ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အဆင့်အဖွဲ့များဖွဲ့၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့အပြင်ကျေးရွာ ၄ရွာပြောင်းရွှေ့ရေးအတွက်လည်း ရပ်မ၊ ရပ်မများ၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်များ၊ မြို့နယ်သံယနာယကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များကို မိုင်းမြို့ဦးကျောင်းတွင် ပင့်ဖိတ်၍ လျှောက်ထားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ကျေးရွာ ၄ရွာ မြေနေရာအား ရွာသူ၊ ရွာသားတို့၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ

အတွက်သာမက အနာဂတ်မျိုးဆက်များ၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ကြောင့်လည်း နိုင်ငံတကာအနေဖြင့် စီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် စဉ်ဆက်မပြတ်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု (Sustainable Development) မူများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်ဟုခံယူထားပါသည်။ ထိုမူများအရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သယံဇာတပစ္စည်းများကို ပစ္စုပွန်လူသားတို့အကျိုးငှာ ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ထုတ်ယူသုံးစွဲသည့်အခါ အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက်ပါ ဆက်လက်အကျိုးကျေးဇူးရှိစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်လိုပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် သယံဇာတထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အား ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေမည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးအစီအစဉ်များကို ချမှတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းသည် စတင်တည်ထောင်သည့်အဆင့်သာရှိပါသေးသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအဆင့်မတိုင်မီဆောင်ရွက်ရမည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူမှုဘဝအက်ဖြတ်မှု (Environmental and Social Impact Assessment-ESIA) ကို စနစ်တကျလုပ်ဆောင်ထားမှုမရှိဘဲ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇိုင်ပင်တိုက်ုမ္ပဏီလက်ထက်တွင် ပြုလုပ်ထားသော အကြံဖြစ်နိုင်စွမ်း လေ့လာမှု အစီရင်ခံစာပေါ်တွင်သာ အခြေခံဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော လက်ပံတောင်းတောင် စီမံကိန်းတွင် လိုလောက်သော ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု အစီအစဉ်များမရှိဟု သုံးသပ်ပါသည်။ထို့အပြင်လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအားဖြင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ သိသာထင်ရှားစွာ ပေါ်ပေါက်သင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လိုအပ်သော စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရန် အရေးကြီးသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

မြို့ငုံသုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များ

၈၅။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အဓိကစဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ ဤကြေးနီစီမံကိန်းသည် နိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူလူထုနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် အကျိုးရှိစွာဖြင့် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် သင့်/မသင့်ဆိုသည့်အချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကော်မရှင်၏ စီးပွားရေးပညာရှင် သုံးသပ်ချက်အရ ဤကြေးနီစီမံကိန်းသည် စီးပွားရေးရှုထောင့်မှ အကျိုးရှိစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်သည်ကို ပြတ်သားစွာ သုံးသပ်တင်ပြထားပါသည်။ စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေကိုက်မှုရှိသော်လည်း အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် အကျိုးကျေးဇူးရှိစေရန် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးမှုမူများကို ကျင့်သုံးရန်လိုအပ်ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြင့်တင်ပြသကဲ့သို့ ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါနည်းလမ်းသုံးသွယ်ကို ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ရွေးချယ်ရန်အတွက် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအတွက် အကျိုးရှိမှု၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့ကို အားလုံးခြုံငုံပြီး (Holistically) စဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်-

- (က) **လက်ရှိအတိုင်းပင်ကြေးနီစီမံကိန်းအား ဆက်လက်လုပ်ကိုင်စေမည့်နည်းလမ်း။** ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုအက်ဖြတ် ဆန်းစစ်ချက်များ စနစ်တကျပြုလုပ်ထားခြင်းမရှိပါ။ ယခုအတိုင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေပါက ကြေးနီစီမံကိန်း အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လာသည့်အချိန်တွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုများပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာပြည်သူတို့အတွက် လိုလောက်သော လူမှုစီးပွားရေးဘဝတိုးမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုတွင်လည်းကောင်း၊ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးသဖြင့် အလုပ်အကိုင်မဲ့ဖြစ်သူများအား အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ထိရောက်စွာ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဤကြေးနီစီမံကိန်းမှ နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးကျေးဇူးအချို့ ရရှိသော်လည်း ဤမျှကြီးမားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှ နိုင်ငံတော်အတွက် ယခုထက်ပိုမို၍ အကျိုးကျေးဇူးရရှိသင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ရန် မသင့်ပါဟု ယူဆပါသည်။

- (ခ) **ကြေးနီစီမံကိန်းအား ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခွင့်မပြုဘဲ ရပ်ဆိုင်းစေမည့်နည်းလမ်း။** ကြေးနီစီမံကိန်းသည် တရုတ်နိုင်ငံအစိုးရ၏ နိုင်ငံပိုင်ကုမ္ပဏီနှင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး ဆောင်ရွက်သည့်စီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဘက်မှ ကုမ္ပဏီသည်လည်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ရှယ်ယာ ၄၀ % ပါဝင်သည့် ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခိုင်အမာဆောင်ရွက်ထားသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းမည်ဆိုပါက မြန်မာနိုင်ငံသည် ခွင့်ပြုထားသော သဘောတရစာချုပ်ကို လေးစားလိုက်နာခြင်းမရှိဟု ယူဆချက်များ ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါသည်။ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံခြားအရင်းအနှီးဖိတ်ခေါ်ပြီး နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးတိုးတက်မှုအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိရာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုစိတ် လျော့နည်းသွားနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး ရှုထောင့်မှကြည့်လျှင်လည်း နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးတွင် ပြေလည်မှုမရှိသည့် အခြေအနေများ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်အလက်များကို ခြုံငုံကြည့်မည်ဆိုပါက ကြေးနီလုပ်ငန်းအား တစ်ဖက်သတ်ရပ်စဲမှုပြုရန် မသင့်ဟု ယူဆပါသည်။ ထို့အပြင် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းအား ရပ်ဆိုင်းခြင်းအားဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများအတွက် အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းမည့် အလားအလာများရပ်တန့်သွားရုံမက ပတ်ဝန်းကျင်ပြန်လည်ပြုပြင်ရေးအတွက်လည်း အခက်အခဲများစွာရှိလာနိုင်မည်ဟု ယူဆပါသည်။

- (ဂ) **ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာတွေ့ရှိသော အာနည်းချက်များကို ပြုပြင်စေကာ နိုင်ငံတော်၏အကျိုးစီးပွား၊ ဒေသခံလူထု၏အကျိုးစီးပွား၊ အနာဂတ်မျိုးဆက်အတွက် အကျိုးစီးပွားတို့ကို ပြည့်ဝစွာရရှိစေရန် အစီအမံများချမှတ်ပြီး စီမံကိန်းကို**

- အခွန်မဆောင်မီ ဝင်ငွေ ၃၂အပေါ် နိုင်ငံတော်အစိုးရက - ၄. ၈% ရရှိမည့် ဝင်ငွေခွန်(Income Tax) ၁၅%
- နိုင်ငံတော်အစိုးရက ရရှိမည့် အခွန်ဝင်ငွေစုစုပေါင်း - ၁၆. ၈%
- အခွန်မဆောင်မီဝင်ငွေ ၃၂-ဝင်ငွေခွန် ၄. ၈-၂၇. ၂၏ - ၁၃. ၈၇၂% မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၏ ဝင်ငွေ ၅၁%
- အခွန်မဆောင်မီ ဝင်ငွေ ၃၂-ဝင်ငွေခွန် ၄. ၈-၂၇. ၂၏ - ၁၃. ၃၂၈% ဝမ်ပေါင် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီ၏ ဝင်ငွေ ၄၉%

- (၁) အထက်ပါ တွက်ချက်မှုတွင် နိုင်ငံတော်က ရရှိမည့် အကျိုးအမြတ်ကို ၁၆. ၈% ဟု တွက်ချက်ဖော်ပြထားခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ချုပ်ဆိုထားသော စာချုပ်အပေါ် မူတည်ပြီး ၁၆. ၈%ဟု တွက်ချက်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
- (၂) သို့ရာတွင် လက်ရှိတည်ဆဲဥပဒေအရ ကုမ္ပဏီက ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ၈% ပေးသွင်းရန် မလိုအပ်တော့ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ နိုင်ငံတော်ခံစားရမည့် အကျိုးကျေးဇူးထဲမှ ၈% လျော့နည်းသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ခံစားရမည့် အကျိုးကျေးဇူးသည် ဒိုင်ကြေး ၄ %နှင့် ဝင်ငွေခွန်ပေါ်မှ ကောက်ခံသည့် အခွန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ဤကြီးမားသော လုပ်ငန်းကြီးမှ နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးကျေးဇူးရှိသည်မှန်သော်လည်း ရရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူးမှာ နည်းပါးပါသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးနေထော်မရှင်သည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်မှတာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်တွေ့ရှိသည့် အချိန်တွင် ဤအချက်ကိုတွေ့ရှိသုံးသပ်ပြီး အလေးထား ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို တွက်ချက်ရာတွင် အစိုးရဘဏ္ဍာသို့ ရရှိသည့် ဝင်ငွေအပြင် နိုင်ငံအတွင်းရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတို့၏ ဝင်ငွေကိုလည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းတည်ထောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ရရှိလာမည့် နည်းပညာကူးပြောင်းမှု (transfer of technology) ကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထုအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ရရှိမှုကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကော်မရှင်စီးပွားရေးပညာရှင်၏ အကျိုးရှိမှုတွက်ချက်ခြင်း (Benefit Calculation) အရ ယခုလုပ်ငန်းတွင် နိုင်ငံတော်နှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်တို့ ရရှိသည့်အကျိုးစီးပွားသည် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီရရှိသည့် အကျိုးစီးပွားထက်ပိုမိုပါသည်။

- (ခ) **ပြည်သူလူထုအတွက် အကျိုးကျေးဇူး။** ကြီးမားသည့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းတစ်ခုတည်ထောင်ခဲ့ပါလျှင် ဒေသခံလူထုအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိနိုင်သည်။ ထိုစီးပွားရေး လုပ်ငန်းအပေါ်မူတည်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းငယ်များ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်ဟူ၍ သမားရိုးကျခံယူမှုရှိပါသည်။ ယခုလက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ မြန်မာဝန်ထမ်း ၆၆၀ ဦးကို ခန့်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အသစ်ခန့်ထားမည့် အင်ဂျင်နီယာ ၁၇၄၉ ဦးအခြား၁၇.ရ ၁၂၈ ဦးအား လုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းပို့ချပေးလျက်ရှိကြောင်း ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီမှ သိရှိရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းထက် လုပ်ငန်းပမာဏများစွာ သေးငယ်သည့် စံပယ်တောင်နှင့် ကြေးစင်တောင်သတ္တုတွင်း၏ လုပ်ငန်းအင်အားကို ကြည့်ပါလျှင် နိုင်ငံခြားပညာရှင် ၆ ဦးသာရှိပြီး မြန်မာဝန်ထမ်းဦးရေမှာ ၁၄၄၉ ဦးဖြစ်ရာ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် နိုင်ငံခြားသားဦးရေများပြားပြီး ဒေသခံတို့အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဒေသခံပြည်သူတို့သည် လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူများဖြစ်ပြီး လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းအတွက် ယခင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသော လယ်ယာမြေများကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြရာ မိနိုးမလာလုပ်ကိုင်ခဲ့သော လယ်ယာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိတော့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် ဤကြေးနီစီမံကိန်းအတွက် တစ်ဆင့်ငှားရမ်းသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (Sub-Contract) ကိုလည်း ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုကို ချထားပေးခဲ့ရာ ဆင့်ပွားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှလည်း ဒေသခံတို့အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း မရရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဒေသခံလူထုအနေနှင့် လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းအပေါ် နှစ်လိုမမရှိခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများတွင် အသိမ်းခံရသော လယ်ယာမြေများအတွက် တန်ရာတန်ကြေးမရဟူသော ခံယူချက်အပြင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ မရရှိခြင်းသည်လည်း အကြောင်းရင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့အနေဖြင့် ရေးဘေးသင့်ဒေသခံများအတွက် အလှူငွေပေးအပ်ခြင်း၊ ယမားချောင်းတာပေါင်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ရွာသာ-ရွှေပန်းခိုင်လမ်း ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ သာယာကုန်းရွာတံတားနှင့် မိုးကြိုးပြင်ရွာ ဆည်ပြုပြင်ရန် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဖောင်းကားရွာ ဆည်ပြုပြင်ပေးခြင်းအပြင် ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးတို့တွင် အကူအညီပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပေးမှုရှိသည်ကို တွေ့ရှိရရာ ကျေးရွာလူထုအနေနှင့် အကျိုးခံစားမှုအထိုက်အလျောက်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဒေသခံလူထုမျှော်လင့်သည့် ရေရှည်လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အကူအညီတို့ကိုမူ ထိရောက်စွာ ပေးအပ်ထားခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ၎င်းတို့က ယခုကာလသည် သတ္တုလုပ်ငန်း စီမံကိန်းထူထောင်ဆဲကာလသာဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းအရှိန်အဟုန်ရရှိလာသည်နှင့်အမျှ ဒေသခံလူထုအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ပိုမိုရရှိရန်ရှိကြောင်း ကော်မရှင်သို့ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်အနေဖြင့် ဒေသခံလူထုအတွက် အကျိုးကျေးဇူးပိုမိုရရှိရန် လိုအပ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ကုမ္ပဏီတွင် ခန့်ထားပေးနိုင်သည့် အလုပ်အကိုင်အပြင် အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (Small and Medium Enterprises) တည်ထောင်ပေးမှသာလျှင် ဒေသခံပြည်သူလူထု၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်ဟုလည်းကောင်း သုံးသပ်ပါသည်။

- (ဂ) **အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် အကျိုးကျေးဇူး။** နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် သယံဇာတများကို ထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် ပစ္စုပွန်လူသား

အင်္ဂါ၊ မတ် ၁၂၊ ၂၀၁၃

သိမ်းဆည်းမှုနှင့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားမှုအပေါ်တွင် အဓိကအားဖြင့် အခြေပြုခဲ့သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ ထို့အပြင် ကြေးနီ သတ္တုတွင်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်အား ပွင့်လင်းမြင်သာစေမှု (Transparency)၊ သတ္တုတူးဖော်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် မြေလိုအပ်ချက်အား စနစ်တကျ သိရှိနားလည်စေမှုနှင့် အဆိုပါ လုပ်ငန်းများကြောင့် နိုင်ငံတော်နှင့် သက်ဆိုင်ရာအရပ်ဒေသအတွက် အကျိုးကျေးဇူးရှိနိုင်ပုံများအား သိသာသော အထောက်အထား အချက်အလက်များ ပြသမှု၊ ထိုက်တန်သော ပေးလျော်မှု၊ အစားထိုးတည်ဆောက်ပေးမှုနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဘဝအတွက် ထိရောက်သော စီမံဆောင်ရွက်ပေးမှုများ လိုအပ်သည်ဟုသုံးသပ်အကြံပြုအပ်ပါသည်။

- (ဂ) စေတီ၊ ပုထိုး၊ ဘုရား၊ သိမ်ကျောင်းစသည့် ဗုဒ္ဓသာသနိက အဆောက်အအုံများ တည်ရှိရာ လက်ပံတောင်းတောင်နှင့် အနီးဝန်းကျင်အရပ်ဒေသများနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေသခံပြည်သူလူထု၏ ခံစားချက်ကိုလည်း သတိပြုအပ်ပါသည်။ လက်ရှိလက်ပံတောင်းတောင်ကြား တောရစကြိုန်ကျောင်းဟုခေါ်သော မြေနေရာနှင့် ၎င်း၏အပေါ်ရှိ စေတီ၊ သိမ်ကျောင်းစသော ဗုဒ္ဓသာသနိက အဆောက်အအုံများသည် လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းတွင် ဟင်းလင်းပွင့်ကျင်းကြီး(Open Pit) ဖြစ်ပေါ်လာမည့်နေရာ၏ အလယ်ဗဟိုအရပ်၌ တည်ရှိနေပြီး သတ္တုသိုက်တည်ရှိရာ အဓိကနေရာဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ သာသနိက အဆောက်အအုံများကို ကွင်းရှောင်ပြီး ကြေးနီသတ္တုတူးဖော်ထုတ်လုပ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ယင်းအဆောက်အအုံများ၏ ကြံခိုင်တည်မြဲမှုကို စောန့်မုချ ထိခိုက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။ သို့ပါ၍ အဆိုပါ လက်ပံတောင်းတောင်ကြားတောရစကြိုန်ကျောင်း မြေနေရာနှင့် ၎င်းအပေါ်ရှိ ဗုဒ္ဓသာသနိက အဆောက်အအုံများကို လုံးဝထိခိုက်ပျက်စီးစေမှုမရှိဘဲ လက်ရှိအနေအထားများအတိုင်း အခြားသင့်လျော်မည့် နေရာတစ်ခုခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးသင့်ကြောင်း၊ ဤကိစ္စကို ကြေးနီတူးဖော်မည့် ကုမ္ပဏီသည် ဒေသခံပြည်သူလူထုများ၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်တို့နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း သုံးသပ်အကြံပြုအပ်ပါသည်။

- (ဃ) မျက်မှောက်ကာလတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသော လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်း၏ အထောက်အထားများ၊ ရည်ညွှန်းအကိ်အကားများကို အသေးစိတ်လေ့လာစိစစ်ချက်အရ ယနေ့တိုင်အောင် နိုင်ငံတကာပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် အဆင့်အတန်း ဘောင်ဝင်သော ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ လုပ်ငန်းခွင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ လူမှုဝန်းကျင်လေ့လာခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များ ရေးဆွဲကျင့်သုံးလိုက်နာဆောင်ရွက်မှု မရှိသေးကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

- (င) အဆိုပါ စီမံခန့်ခွဲမှုများ ခိုင်ခံ့စွာတည်ဆောက်ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း မရှိသေးမီကာလအတွင်းတွင် လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ပါ၍ မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ပေးထားသဖြင့် ဩစတြေးလျ (Australia)နိုင်ငံ၊ Knight Piesold Pty.Limited က ပြုစုနေသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလက်မှတ် ၃စောင် ဖြစ်သည့် ISO14001:2004 (သာဘဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု စီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာလက်မှတ်) ISO 9001:2008 (ထုတ်လုပ်မှု စီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာလက်မှတ်)OHSAS 18001:2007 (လုပ်ငန်းခွင်ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့်ကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာလက်မှတ်)တို့ကို အမြန်ဆုံးပြုစုပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း သုံးသပ်အကြံပြုအပ်ပါသည်။

ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူလူထုနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် အကျိုးရှိ/မရှိ

၈၄။ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးသော ကြေးနီစီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဤကြေးနီစီမံကိန်းကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူလူထုနှင့်အနာဂတ်မျိုးဆက်တို့ အကျိုးရှိ/မရှိ စိစစ်သုံးသပ်ရန်လိုပါသည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ စီးပွားရေးပညာရှင်က ယခုလုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးရှုထောင့်မှ အကျိုးရှိစွာ လုပ်ဆောင်သင့်သည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ကြေးနီစီမံကိန်းကို လက်ရှိ စာချုပ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက အောက်ပါအတိုင်း နိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူလူထုနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်တို့ အကျိုးကျေးဇူးခံစားကြရမည်ဖြစ်ပါသည်-

- (က) **နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးကျေးဇူး။** ဤကြေးနီစီမံကိန်းမှာ နိုင်ငံတော်သည် ဒိုင်ကြေး (Royalty 4%။ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် (Commercial Tax) ၈%နှင့်ဝင်ငွေခွန် (Income Tax)၁၅%တို့ ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအခွန်များနှင့် စီမံကိန်းတူးဖော်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်ကိုနုတ်ပယ်၍ နောက်ဆုံးဝင်ငွေအား ခွဲဝေရာ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်မှ ၅၁%ကိုလည်းကောင်း၊ ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီမှ ၄၉%ကိုလည်းကောင်း အသီးသီး ရရှိကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်မှရရှိမည့်အကျိုးကို အောက်ပါအတိုင်း တွက်ချက်နိုင်ပါသည်-
- စုစုပေါင်းဝင်ငွေ (သို့) ကြေးနီရောင်းရငွေ (Total Revenue) - ၁၀၀%
 - ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ် (Total Cost) - ၅၆%
 - ဒိုင်ကြေး (Royalty)၄%+ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် (Commercial Tax)၈% - ၁၂%
 - အခွန်မဆောင်မီ အမြတ်ဝင်ငွေ (Income Before Tax) - ၃၂%

- စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ၁၀၀အပေါ် နိုင်ငံတော်အစိုးရက - ၄%

- စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ၁၀၀အပေါ် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ရရှိမည့် ကုန်သွယ်ခွန် (Commercial Tax) - ၈%

ပြည်တွင်းသတင်း

စာမျက်နှာ ၉ မှ

ရွေးချယ်ခဲ့ ပါသည်။ အများစုက သဘောမတူသဖြင့် ထပ်မံရွေးချယ်ခဲ့ရာ ကံတော့ကျေးရွာ အတွက် ရွာရည်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ် ၇၆၁-က၊ ဦးပိုင်ပေါင်း ၂၂၊ မြေဧရိယာ ၅၀. ၆၅ဧကအားလည်းကောင်း၊ ဆည်တည်း၊ ဇီးတောကျေးရွာများ အတွက် တုံကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ်-၇၅၈၊ ဦးပိုင်ပေါင်း ၄၆ ခု၊ မြေဧရိယာ ၅၅. ၀၄ ဧကကို ရွေးချယ်ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့နောက် ယာမြေ ပိုင်ရှင်တောင်သူများကို လျော်ကြေးပေးချေခြင်း၊ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းလုပ်ငန်း များကို မြေယာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ တင်ပြ၍ လန(၃၉) ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး လက်ပံတောင်းတောင်ကြားရှိ တောင်ကြားဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းအား တောင်ပလူရွာအနီး မြေဧက ၇. ၆၀ ဧကခန့်ရှိသည့် နေရာသို့ ဆရာတော်များ၏ ဆန္ဒအရပြောင်းရွှေ့ ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ရာ စေတီ ၁ ဆူ ဘုန်းကြီးကျောင်း ၁ ကျောင်း၊ ဧရပ် ၂ ခု၊ ဂန္ဓကုဋီတိုက် ၁ လုံး၊ ဆွမ်းစား ဆောင် ၁ ဆောင်၊ ဆွမ်းချက်ဆောင် ၁ ဆောင်၊ ဓမ္မာရုံ ၁ ခု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက် ၂ တိုက်၊ သိမ် ၁ ခု၊ အုတ်တံတိုင်းနှင့် မုခ်ဦးတို့အပါအဝင် စုစုပေါင်း ကုန်ကျ စရိတ် ၂၄၄၀၈၄၃၇၀ ကျပ်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မြေအားသာသနာမြေအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ တင်ပြဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာမြေနှင့် လယ်တီဘုန်းကြီးကျောင်း သာသနာ့ မြေများအဖြစ်သတ်မှတ်နိုင်ရေး တင်ပြဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ လယ်ယာမြေများ ကိုလည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများပါဝင်သော စာရင်းကောက်ယူရေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး ကွင်းဆင်း ကောက်ယူခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ဂ) မုံရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်း အတွက် မြေဧရိယာ ၇၈၆၇ ဧက (လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေ ၅၀၅၇ ဧက၊ စိုက်ပျိုး မြေမပြုသည့် အခြားမြေ ၂၈၁၀ ဧက)ကို သိမ်းဆည်းပေးရာတွင် မြေနှင့် အခွန်ဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ ၁၈၉၄ ခုနှစ်၊ မြေသိမ်းအက်ဥပဒေအရ လည်းကောင်း၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေများအတွက် မြေယာနှင့်သီးနှံလျော်ကြေး များကို မြို့နယ်လျော်ကြေးပေးချေရေးအဖွဲ့မှ တွက်ချက်တင်ပြစေပြီး တိုင်း ဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အတည်ပြုချက်ဖြင့် မြေခွန်တော် ၁၂ ဆမှ ၂၀ ဆ၊ သီးနှံထွက်ရှိမှု၏ ၃ ဆဖြင့် မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးငွေစုစုပေါင်း ၃၇၀၆. ၈၃ သန်း၊ ထန်း၊ မန်ကျည်း၊ သရက်နှင့် သနပ်ခါးစသည့် နှစ်ရှည်ပင်များအတွက် လျော်ကြေးငွေစုစုပေါင်း ၃၄၈. ၀၉ သန်းနှင့် ကျေးရွာသစ်များသို့ ပြောင်း ရွှေ့နေထိုင်သူများအတွက် ပြောင်းရွှေ့စရိတ်နှင့် အိမ်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းအတွက် ၂၀၄. ၉၉၇ သန်းတို့ကိုပေးခဲ့ရာ တောင်သူများမှ လျော်ကြေးငွေ လက်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော်လည်း မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီလီမိတက်မှ တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည့် နေအိမ်အဆောက်အအုံတို့သည် သတ်မှတ်အဆင့် အတန်းမမီဘဲ အရည်အသွေးအနိမ့်ကျခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများမှာ မြို့ပြ ပုံစံအရ မြေကွက်များနှင့် အိမ်များတွင် နေထိုင်ရခြင်း၊ ကျေးလက်ပုံစံအရ ကျွဲ၊ နွားများထားရန် တင်းကုပ်များအတွက် မြေနေရာလိုအပ်ခြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားများ လွှတ်ကျောင်းရန် နေရာလိုအပ်ခြင်းတို့အပေါ် မကျေနပ်မှုများ ဖြစ်ပေါ် လျက်ရှိကြောင်း၊ လျော်ကြေးငွေများပေးချေရာတွင် အများပြည်သူ အမြင် ရှင်းစေရန်၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု (transparency) ရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှု အားနည်းကြောင်း၊ သတင်းအချက်အလက်ရရှိရန် အခွင့်အလမ်းအားနည်းသူ အများစုဖြစ်သော ဒေသခံတို့အား မြေယာသိမ်းယူမှု လျော်ကြေးပေးလျှော့စွန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းအသိပေး ပြောကြားခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ မြေနှင့် သီးနှံလျော်ကြေးငွေပေးရန်ဟု ကြေညာခဲ့ပြီး မြေပိုင်ရှင် လက်မှတ်ထိုးရသည့် စာရွက်စာတမ်းတွင် မြေယာအား စွန့်လွှတ်ကြောင်းနှင့် လျော်ကြေးငွေရရှိ ကြောင်းဟု ရေးထားကြောင်း စသည့် ရှေ့နောက်မညီညွတ်မှုများ (Inconsistencies) ရှိခဲ့ကြောင်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးချက်များအရ စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

- (ဃ) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေတွင် လယ်ယာမြေများကို သိမ်း ဆည်းရာတွင် အောက်ပါနှုန်းထားများအတိုင်း လျော်ကြေးငွေပေးချေခဲ့ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်-
(၁) မြေလျော်ကြေး ပထမတန်းစား(R1) ၈၀ကျပ်
ဒုတိယတန်းစား(R2) ၄၅ကျပ်
တတိယတန်းစား(R3) ၃၅ကျပ်
ပထမတန်းစား၊ တောင်ယာမြေ(Y1) ၂၅ကျပ်
ဒုတိယတန်းစား၊ တောင်ယာမြေ(Y2) ၁၅ကျပ်
တတိယတန်းစား၊ တောင်ယာမြေ(Y3) ၅ကျပ်

- (၂) သီးနှံလျော်ကြေး သရက်ပင်(တစ်ပင်လျှင်) ၁၆၀၀၀ကျပ်
ထန်းပင်(တစ်ပင်လျှင်) ၁၀၀၀၀ကျပ်
နှမ်း(၁ဧကလျှင်)တန်ဖိုး၏(၃)ဆ ၅၅၂၀၀၀ကျပ်
ပဲစင်းငုံ(၁ဧကလျှင်)တန်ဖိုး၏(၃)ဆ ၅၄၀၀၀ကျပ်
နေကြာ(၁ဧကလျှင်)တန်ဖိုး၏(၃)ဆ ၅၅၂၀၀၀ကျပ်

(င) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် ၁၈၉၄ခုနှစ်၊ မြေသိမ်းဥပဒေအရ လယ်၊ ယာမြေတစ်ဧကလျှင် မြေခွန်ငွေ x၂၀ ဆနည်းဖြင့်သာ မြေလျော်ကြေး ပေးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် ၂၅ ပြားမှ ၁ကျပ် ၂၅ ပြားအထိ မြေခွန်ကောက်ခံသည့် ယာမြေများအတွက် မြေလျော်ကြေး ကို ၅ ကျပ်မှ ၂၅ ကျပ်ခန့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ဧကလျှင် ၁ ကျပ်မှ ၂ ကျပ် ၂၅ ပြားအထိ ကောက်ခံသော လယ်မြေများအတွက် မြေလျော်ကြေးကို ၂၀ ကျပ်မှ ၄၅ ကျပ်ခန့်ဖြင့် လည်းကောင်း ပေးအပ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အထက် ဖော်ပြဇယားပါ မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးပေးအပ်မှုအခြေအနေကို လေ့လာကြည့် ပါက လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးပေး အပ်မှု ကာလတန်ဖိုး (Market Value) ဖြင့် မြေလျော်ကြေးပေးပေးခဲ့သဖြင့် မြေလျော်ကြေးပေးအပ်မှုမှာ အလွန်နည်းပါးနေကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါ သည်။

(စ) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း ဧရိယာအတွင်းပါဝင်သော လယ်မြေ၊ ယာမြေများအတွက် လျော်ကြေးငွေပေးအပ်ရန်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စီမံကိန်း ဧရိယာနှင့် အနီးစပ်ဆုံးကျေးရွာများမှ လယ်သမားများကို ကွင်းဆင်းစုံစမ်း မေးမြန်းခဲ့ရာ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ မြေ၏ကာလတန်ဖိုး (Market Value) မှာ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်-

တစ်ဧကနှုန်း(ကျပ်သိန်း)

(၁)	(၁)နှစ်(၂)သီးစိုက်ဆည်ရေသောက်	၁၅
(၂)	(၁)နှစ်(၂)သီးစိုက်မြစ်ရေတင်	၁၅
(၃)	မိုးကောင်းသောက်လယ်	၁၂
(၄)	(၁)နှစ်(၂)သီးစိုက်ယာ	၁၀
(၅)	(၁)နှစ်(၁)သီးစိုက်ယာ(ဦးပိုင်ပေါက်)	၇
(၆)	(၁)နှစ်(၁)သီးစိုက်ယာ(ဦးပိုင်မပေါက်)	၅

- (ဆ) အကြံပြုချက်များ
(၁) လယ်ယာမြေ သိမ်းဆည်းခံရသူများ၊ ကျေးရွာပြောင်းရွှေ့ခံရသူများအတွက် တည်ဆဲဥပဒေ [၁၈၉၄ ခုနှစ်၊ မြေသိမ်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄(၁)]၊ ပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မ ၂၃ (၁)] တို့အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်သည့်နေ့တွင် ထိုမြေ၏ ကာလတန်ဖိုး (Market Value)ဖြင့် မြေလျော်ကြေးပေးအပ် ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရသဖြင့် အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးထားသော လယ်မြေ ၃၉. ၉ ဧက၊ ယာမြေ ၅၀၁၇. ၁ ဧကနှင့် ဦးပိုင် မပေါက်သော်လည်း စိုက်ပျိုးထားမြေ ၁၇၂၇ ဧက စုစုပေါင်း ၆၇၈၄ ဧကကို သင့်တော်သော ကာလပေါက်ထေးနှုန်းဖြင့် ပြန်လည်ပေးသင့်ပါ ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
(၂) ယင်းရွာများပတ်ဝန်းကျင်တွင် မြေလွတ် မြေလပ် ၁၉၀၀ဧကခန့် ရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဖြစ်အောင် ဖော်ထုတ်ပြုပြင်၍ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံး မှုများအတွက် အစားထိုးပြန်လည်ချထားပေးသင့်ပါကြောင်း အကြံပြု အပ်ပါသည်။
(၃) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်မည့် မြေဧရိယာမဟုတ်ဘဲ သာ အတတ်နိုင်ဆုံး အနည်းဆုံးသိမ်းဆည်းရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မြေသိမ်းဥပဒေနှင့်အညီ လိုက်နာသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
(၄) ရရှိခဲ့သည့်မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးငွေများ၊ ရွှေ့ပြောင်းစရိတ်၊ ထောက်ပံ့ငွေ များကို တောင်သူများမှ သုံးစွဲခဲ့ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတွင် အချို့သော ရွာသူ၊ ရွာသားများကို အလုပ်ခန့်ထားခဲ့သော်လည်း မိသားစု စားဝတ်နေရေး မလုံလောက်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ပါးခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်ရရှိပြီး ဝင်ငွေများ ရရှိစေနိုင်သည့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အိမ်တွင်းစက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်း များအပါအဝင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများ အမြန်ထူထောင် ပေးသင့်ကြောင်းနှင့် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ပံ့ပိုးပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

ဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ

- ၈၈။ (က) ခေတ်စနစ်ပြောင်းလဲမှု တွေ့ကြုံရသည့်အခါ တည်ဆဲဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ အစားထိုးခြင်းနှင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းပေးခြင်းများလည်း ပြုလုပ်ရပါမည်။
(ခ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၃ တွင် “ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါ စကားရပ်များ အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် တည်ဆဲစကားရပ်များ” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ ဥပဒေအမှတ်(၈/၈၈)နှင့် ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၂/၈၉)အရ စကား ရပ်များ အစားထိုးသည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လက်စွဲ၊ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ ညွှန်ကြားချက်ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို “စကားရပ်များ အစားထိုးသည့် ဥပဒေ”အရ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၇၊ ၁၂၈၊ ၁၂၉၊ ၁၃၀၊ ၁၃၁၊ ၁၃၄၊ ၁၃၅၊ ၁၄၆၊ ၁၄၇ စသည်တို့ကို ကျင့်သုံးရန်အတွက် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသ ကြီး/ပြည်နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတို့ကို အာဏာအပ်နှင်း ထားပါသည်။ ယင်းသို့ အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာကိုကျင့်သုံး၍ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်

- (၁) တွေ့ရှိချက်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်း ဧရိယာ တွင် ကန့်သတ်ဧရိယာကို ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခြင်းအား ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး ဥပဒေအရ လ/န-၃၉ ခွင့်ပြုမိန့်ကျဉ်းနောက် ၂ လတစ်ကြိမ်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကာလမှစတင်၍ ယနေ့အချိန် အထိ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ဆုံးအကြိမ် အနေဖြင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ စတင်ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့အထိဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခင်က သတ္တမိုးဧရိယာအတွင်း သတ္တမိုး ချေးယူတူးဖော်မှုကြောင့် မြေပိုသေဆုံးခြင်း၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား၍ ဒဏ်ရာရရှိခြင်း စသည်များ ကြောင့် သတ္တမိုးနယ်မြေဧရိယာအား ပုဒ်မ-၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့စီးပွားရေး ဦးပိုင်နှင့် မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး ဆောင်ရွက် ခဲ့ရာ ဒေသခံရွာသူ/ ရွာသားများ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ စက်ယန္တရားများ၏ လုံခြုံရေး၊ နိုင်ငံခြားသားများ၏ လုံခြုံရေးစသည်တို့ကြောင့် ဆက် လက်၍ ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။
(၂) အကြံပြုချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ သည် အများပြည်သူလုံခြုံရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေးတို့ကို ပျက်ပြား စေမည့် လုပ်ရပ်များကို တားဆီးသည့် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်၍ အခြေအနေအရ ဆက်လက်ထုတ်ပြန်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါ သည်။

(ဃ) ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ-၁၂၇၊ ၁၂၈ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၇၊ ၁၂၈ များသည်လည်း ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ထားသည့် ဧရိယာအတွင်း ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကို လူစုခွဲရန် အမိန့်ပေးခြင်း၊ ယင်းသို့အမိန့်ပေးသော်လည်း လူစုခွဲမည့် အခြေအနေမရှိလျှင် လူစုခွဲရေးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပါဝင် သူများအား တရားဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ရန် ဖမ်းဆီးရေးအတွက် ဖြစ်စေ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့အင်အားသုံး၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ရာ နိုင်ငံတကာ အဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းရေးစံချိန်နှင့်အညီ ဆက်လက်ထားရှိကျင့်သုံးသင့်ပါ ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

စီမံကိန်းနှင့် ဆက်နွယ်၍ စိစစ်ရန်လိုအပ်သည့်ဟု ကော်မရှင်ကယူဆသော အကြောင်း အရာများ

၈၉။ စီမံကိန်းဧရိယာတွင် ဆန္ဒပြနေသူများအား ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ဖြိုခွဲသည့်ကိစ္စသည် စီမံ ကိန်းနှင့်ဆက်နွယ်၍ စိစစ်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ကော်မရှင်ယူဆပါသည်။ ထိုသို့စိစစ်ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်နှင့်ဖြစ်စဉ်များကို လေ့လာရန်လိုအပ်ပါသည်။

ပုဒ်မ-၁၄၄ ထုတ်ပြန်ထားသည့် စီမံကိန်းဧရိယာ၊ ကန့်သတ်နယ်မြေအတွင်း ဆူပူဆန္ဒပြမှု အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်

၉၀။ (က) သတ္တမိုးနယ်မြေအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေ ကန့်သတ်ဧရိယာအတွင်းတွင် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှစတင်၍ ကျေးရွာအချို့မှ ရွာသူ၊ ရွာသားများသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်း ဆက်လက်မပြုလုပ်ရန် ဝင်ရောက်ဟန့်တားမှုများ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ အစပိုင်းတွင် မိမိတို့ဘဝလုံခြုံရေးအတွက် မြေယာလျော်ကြေးရရှိရေး၊ ကျေးရွာများမပြောင်းရွှေ့ရေးကိုသာ တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ရောက်ရှိလာကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု (EIA)၊ လူမှုဘဝ ထိခိုက်မှု (SIA)၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု (Transparency)စသည့် ကိစ္စ ရပ်များပါဝင်လာပြီး စီမံကိန်းတစ်ခုလုံးကို ရပ်ဆိုင်းရန် တောင်းဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးက ဒေသခံတောင်သူ များ၏လိုအပ်ချက်များကို တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း တာဝန်ရှိသူများအပိုင်းမှ ချဉ်းကပ်ပုံ၊ ချဉ်းကပ်နည်းများယွင်းမှု စကား အပြောအဆိုရင့်သီးမှု၊ ဒေသခံပြည်သူများ အပိုင်းမှလည်း စိတ်ဓာတ် အရှိန်ပြင်းထန်နေမှုစသည်တို့ကြောင့် အခြေအနေမှာ ပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့ ပါသည်။

(ခ) အထူးသဖြင့် လူစုလူဝေးဖြစ်နေသော ဒေသခံများသည် သတ္တမိုးနယ် ဧရိယာအတွင်းပိုင်းသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခြင်း၊ စီမံကိန်းတာဝန် ထမ်းဆောင်နေသည့် တရားဝင်ပညာရှင် ၂ ဦးနှင့် စကားပြန် ၁ ဦး တို့အား အတင်းအဓမ္မမြိမ်းခြောက်၍ ဆည်တည်းရွာဘုန်းကြီးကျောင်း သို့ ခေါ်ဆောင်သည့်အထိဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ လူစုလူဝေးသည် ပညာရှင် ၂ ဦးအား နံနက် ၁၀ နာရီမှ ညနေ ၆ နာရီအထိ ထိန်းသိမ်း ထားခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ ဝက်ဖွေးကျေးရွာမှ လူစုလူဝေးသည် ရောက်ရှိ လာပြီး ခြိုင်းတံခါးအား နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ချိုးဖျက်ကာ စီမံကိန်းနယ်မြေ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အခြားပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှုများကြောင့် စီမံကိန်းကန့်သတ် နယ်မြေတွင် သပိတ်စခန်း ၆ ခုဖွင့်သည့်အထိ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ၃-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှစတင်၍ ဟန့်တားနေသည့်ယုတ်မှု ဆဲဆို ခြိမ်းခြောက်မှု၊ ဖျက်ဆီးမှုများနှင့် ဆူပူဆန္ဒပြမှုများ ၂၅-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ ၁ နှစ်တာကာလအတွင်း ၁၂၄ ကြိမ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်က တရားလိုပြုလုပ်တိုင်ကြားမှု ၂၂ မှု၊ ရဲတပ်ဖွဲ့က တရားလိုပြုလုပ် အမှုဖွင့်မှု ၅ မှု၊ ရွာသူ၊ ရွာသားများက ပြန်လည်အမှုဖွင့်မှု ၄ မှု အသီးသီးအပြန်အလှန်အမှုဖွင့် အရေးယူခဲ့ ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေ၌ မန္တလေး၊ ပခုက္ကူ၊ မုံရွာမြို့များရှိ သံယာတော်အချို့သည်လည်း သပိတ်စခန်း အသီးသီးသို့ အလှည့်ကျဝင်ရောက်လာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ၂၁-၁၁-၂၀၁၂ရက်နေ့မှ ၂၃-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ မန္တလေး၊ ပခုက္ကူ၊ မုံရွာမြို့များမှ သံယာတော်များ အလှည့်ကျဝင်လိုက်၊ ထွက် လိုက်ဖြင့် လာရောက်စုဝေးလျက်ရှိရာမှ ပေါက်ပင်ဂိတ်ရှေ့၌ မိုးကာ မိုးထားသည့်မဏ္ဍပ်ဖြင့် သပိတ်စခန်း ၁ ခု၊ စွန့်ပစ်မြေစာပုံ၂ မောင်းတံ၌ မိုးကာမိုးထားသည့်မဏ္ဍပ်ဖြင့် သပိတ်စခန်း ၁ ခု ဖွင့်လှစ် ကာ သံယာများနှင့် ရွာသူရွာသားများနေ၊ ညနေရာယူ ဆူပူဆန္ဒပြခဲ့ ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၂၀၀၀ ချိန်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက “စီမံကိန်း နယ်မြေအတွင်း သပိတ်စခန်း ၆ ခုဖွင့်လှစ်၍ ဆန္ဒပြနေသည့် အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၂၄၀၀ ချိန် နောက်ဆုံးထားဖယ်ရှား ရှင်းလင်းပေးရန်၊ ဖယ်ရှားရှင်းလင်းခြင်း မပြုပါက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ တည်ဆဲဥပဒေများအတိုင်း အဆင့်ဆင့်မြေရှင်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း” မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင် သံကြားမှ ကြေညာခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ကြေညာချက်အရ မုံရွာခရိုင် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ရက်နေ့ ည ၈နာရီအချိန်တွင် “လက်ပံ တောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း ဖျက်သိမ်းရေးအကြောင်းပြု၍ ဆူပူ ဆန္ဒပြနေခြင်းအား ည ၁၂နာရီ နောက်ဆုံးထား၍ လူစုခွဲရန်” မြန်မာ့ အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြေညာခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ “အမြန်ဆုံး လူစုခွဲပေးပါရန်နှင့် ဆက်လက်၍ ဆူပူဆန္ဒပြ ပိတ်ဆို့ဟန့်တားနေမည် ဆိုပါက မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှ တရားဥပဒေနှင့်အညီ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများအရ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သဖြင့် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေးအား ဖျက်သိမ်းဖယ်ရှားပေးပါရန်” ကြေညာ ခဲ့ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခြေအနေအရ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ-၁၂၇၊ ၁၂၈ တို့အရ ၂၉-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ နံနက် ၀၃၀၀အချိန်တွင် လူစုခွဲခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ကျေးရွာလူထုနှင့် သံယာများအား အဝေးမှခြောက်လှန့်သည့်အနေဖြင့် မျက်ရည်ယိုဗုံးများပစ်၍ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားသော်လည်း လူစုခွဲထွက်ခွာမှု မရှိဘဲ အင်အားစုစည်းနေသဖြင့် အမှတ် ၁၆ ရဲတပ်ရင်းမှူးဦးစီး အဖွဲ့မှ အင်အားဖြည့်တည့်ပြီး မီးသတ်ပိုက်နှင့် မီးခိုးဗုံးများသုံးစွဲ၍ အနီးကပ်ရှင်းလင်းဖယ်ရှားခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ လက်ခံရရှိသည့် မီးခိုးဗုံးအလုံး ၁၀၀ အနက် ၅၅ လုံးကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါ သည်။

(စ) ထိုသို့ မီးခိုးဗုံးပစ်ခတ်၍ လူစုခွဲသည့်ဖြစ်စဉ်ကြောင့် လူစုတိုင်းပျိုး သပိတ်စခန်းများ၌ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မကျန်ရှိတော့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်ကြောင့် သံယာတော် ၉၉ ပါး၊ လူ ၉ ဦး စုစုပေါင်း ၁၀၈ ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ဆ) တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက်

(၁) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၊ ရဲချုပ်နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့ များတို့၏ တင်ပြချက်အရ နံနက် ၀၃၀၀အချိန်တွင် ဆန္ဒပြမှုများကို ဖယ်ရှားရန် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် သပိတ်စခန်း၌ လူစုလူဝေးအနည်းဆုံးအချိန်ဖြစ်သဖြင့် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံး ဖြစ်စေ ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ မီးခိုးဗုံး အသုံးပြုခြင်းကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကလည်း အသုံးပြုဖူးကြောင်း၊ ထိုစဉ်က ယခုကဲ့သို့ မီးလောင်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းမျိုး မရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က

စာမျက်နှာ ၁၀ မှ

- (၂) အသုံးပြုခဲ့သည့် မီးခိုးဖုံးနှင့် ယခုအသုံးပြုခဲ့သော မီးခိုးဖုံးတို့မှာ သက်ရောက်သည် အာနိသင်ကွဲပြားခြားနားမှုရှိသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) သို့သော် ကော်မရှင်မှ လက်တွေ့စမ်းသပ်စစ်ဆေးချက်များအရ ယင်းမီးခိုးဖုံးများမှာ အာနိသင်ကွဲပြားခြားနားမှုမရှိကြောင်း သို့သော် ကွင်းပြင်တွင် မီးလောင်နိုင်မှုမရှိသော်လည်း ပိုလီယက်စတာအဝတ်စများ၊ တာပေါလင်ခေါ် (Polypropylene) ပလတ်စတစ်မိုးကာစများနှင့်တွေ့ထိပါက မီးလောင်နိုင်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိ သုံးသပ်ရပါသည်။ ကော်မရှင်၏ တွေ့ရှိချက်ကိုလည်း သီးခြားဖော်ပြထားပါသည်။
- (၃) ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မီးခိုးဖုံးနှင့်ပတ်သက်၍ အတွေ့အကြုံအားနည်းခြင်း၊ ထိတွေ့အသုံးပြုခဲ့မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပစ်ခတ်အသုံးပြုရာတွင် သဘောသဘာဝ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးအန္တရာယ်များကို မသုံးသပ်နိုင်ခြင်း၊ ဖြစ်စဉ်တွင် ဆူပူဆန္ဒပြသူများနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့မှာ နီးကပ်ပြီး လူအုပ်စုနှင့်သံဃာထုမှာ တာပေါလင်မိုးကာ အမိုးအောက်မှ ရောင်ထွက်ခြင်းမပြုဘဲ ထိုင်မြဲထိုင်နေခြင်း၊ အိပ်နေခြင်းတို့ကြောင့် လျင်မြန်စွာထွက်ခွာနိုင်မှုမရှိ၍လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပ်မှာ တာပေါလင်မိုးကာစများ မိုးထားသဖြင့် မီးခိုးဖုံးမှထွက်ရှိသော မီးစများကြောင့် မိုးကာစများအတွင်းလိုက် မီးလောင်ပြီး ပလတ်စတစ်အပူရည်များ ပျော်ကျကာမဏ္ဍပ်အောက်ရှိ သံဃာတော်များ၏ သင်္ကန်းများ၊ ဝှမ်းစောင်များ၊ မြေယာခင်းများ အပေါ်သို့ ကျရောက်မီးလောင်ခြင်းတို့ ဖြစ်စေခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိသုံးသပ်ရပါသည်။

မီးခိုးဖုံးနှင့်ပတ်သက်၍ ကော်မရှင်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

- ၉၁။ (က) မီးခိုးဖုံးအသုံးပြုပုံအမျိုးမျိုးနှင့် ၎င်းတို့၏သက်ရောက်မှုများကို ကော်မရှင်အဖွဲ့က သွားရောက်လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ရာ မီးခိုးဖုံးကို မြေမာ(သို့မဟုတ်)မြေပျော့အပေါ်သို့ လက်ဖြင့် ပစ်ပေါက်သည်ဖြစ်စေ၊ လိုဗ်သည်ဖြစ်စေ အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ အတူတူပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြေပြင်(သို့မဟုတ်)ပစ်တင်လိုက်သည့်အရာနှင့် ထိထိခြင်းမပေါက်ကွဲဘဲ ၄-၆ စက္ကန့်ကြာမှ ပေါက်ကွဲကြောင်း၊ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း မီးပန်းများ ဖြာထွက်သကဲ့သို့ ပေါက်ကွဲပြီး မီးခိုးဖြူလုံးများ ထွက်ကြောင်း၊ မီးခိုးထွက်သည့်အချိန်သည် ၉၀ စက္ကန့်သာ ကြာမြင့်နိုင်ကြောင်း၊ လေတိုက်ပါက စက္ကန့်အနည်းငယ်အတွင်း မီးခိုးဖြူများ ပျောက်ကွယ်သွားကြောင်း၊ မီးပိုက်ရာတွင် ဗုံးတွင်းမီးစုံစများ ၈ မီတာအထိ ပြန့်ကြဲနိုင်ကြောင်း၊ အချို့မီးစုံစ အနည်းငယ်သည် ၃၀ စက္ကန့်မှ ၉၀ စက္ကန့်အထိ ဆက်လက်လောင်ကျွမ်းနိုင်ကြောင်းနှင့် မြေမာပေါ်သို့ ပစ်ပေါက်သည့်အခါ မကွဲသည့်ဗုံးလည်းရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) မီးခိုးဖုံးပေါက်ကွဲရာ ၈ မီတာအတွင်းတွင် လောင်ကျွမ်းလွယ်သည့် အရာများ ပြုမာ-ပိုလီယက်စတာအဝတ်စများ၊ ပလတ်စတစ်မိုးကာစ (Polypropylene) များနှင့် မြေရေခဲအိတ်များရှိပါက ရေစိုသည်ဖြစ်စေ၊ ရေမစိုသည်ဖြစ်စေ ပေါက်ကွဲသည့်အချိန်ကြောင့် မီးစုံစများထိမှန်ပါက မီးလောင်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။
- (ဂ) ပလတ်စတစ်မိုးကာ (Polypropylene) တံပေါ်သို့ မီးခိုးဖုံး တိုက်ရိုက်ကျရောက်ပြီး ပေါက်ကွဲသည့်အခါ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် မီးဖြာထွက်ခြင်းနှင့်အတူ မီးလောင်လွယ်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်သည့်အလျောက် ပလတ်စတစ်မိုးကာ (Polypropylene) တွင် အပေါက်ကြီးများဖြစ်သွားပြီး ဆက်လက်လောင်ကျွမ်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အလွန်ပြင်းထန်သော အပူရှိန်ကြောင့် ပလတ်စတစ်မိုးကာ (Polypropylene) အရည်ပျော်ကာ အောက်သို့ကျ၍ ဆက်လက်လောင်ကျွမ်းနိုင်ပါသည်။ အောက်တွင် လောင်စာပိတ်များရှိပါက ရေစိုသည်ဖြစ်စေ၊ ရေမစိုသည်ဖြစ်စေ မီးကူးစက်၍ လောင်ကျွမ်းနိုင်ပါသည်။ ဓာတုဗေဒချည်မျှင်ပါ ပိတ်စများသည် ချည်စ(Cotton) များထက် မီးလောင်နှုန်းပိုမိုမြန်ပြီး၊ လောင်ကျွမ်းချိန်လည်း ပိုမိုကြာမြင့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဃ) မီးခိုးဖုံးအများအပြား အသုံးပြုခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ မီးလောင်လွယ်သည့် ပစ္စည်းများ၊ အဝတ်အစားများ ၈ မီတာအတွင်းရှိခဲ့လျှင် သော်လည်းကောင်း မီးကူးစက်လောင်ကျွမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (င) မီးခိုးဖုံးအများအပြားကို တစ်ချိန်တည်းတွင် အသုံးပြုပါက မီးတောက်မီးလျှံများ ကြီးမားပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လောင်စာအမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ ပြင်းထန်ကြာမြင့်စွာ လောင်ကျွမ်းနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြံပြုချက်များ

- ၉၂။ (က) လူစုလူဝေးခွဲရာတွင် သုံးစွဲရန် ရည်ရွယ်သည့် မည်သည့်ပစ္စည်းကို မဆို ကြိုတင်စမ်းသပ်ပြီး ထိခိုက်မှု၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးအန္တရာယ် မည်သို့ရှိသည်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ကြိုတင်စမ်းသပ်လေ့လာသင့်သည်။ ထို့အပြင် လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို ပြည်တွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအကူအညီများ ရယူပြီး ပြည်ပသို့ စေလွှတ်၍လည်းကောင်း လေ့ကျင့်သင်ကြားစေသင့်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ အဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းမှု လေ့ကျင့်ခြင်းကို မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအကူအညီ ရယူ၍လည်းကောင်း အမြန်စတင်လေ့ကျင့်သင့်ပါကြောင်းနှင့် အဆင့်မြင့် နိုင်ငံခြားသင်တန်းများသို့လည်း စေလွှတ်သင်ကြားစေသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။
- (ဂ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ခေတ်နှင့်အညီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (Reform) လုပ်ဆောင်နေသည်ဟု သိရှိရပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထင်သာမြင်သာရှိစွာဖြင့် ဆောလျင်စွာ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့်ငြိမ်းချမ်းစွာစိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေ(၂၀၁၁ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၁၅)

၉၃။ (က) တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက်

- (၁) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)တွင် “နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးသို့မဟုတ် ပြည်သူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားအကျိုးငှာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများနှင့် မဆန့်ကျင်လျှင် လက်နက်မပါဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်၊ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်အခွင့်အရေးများကို လွတ်လပ်စွာ သုံးစွဲဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အလျောက် နိုင်ငံသားများက ယင်းအခွင့်အရေးများကို ဥပဒေနှင့်အညီ သုံးစွဲဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ဤဥပဒေတွင် ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်အား လေးစားလိုက်နာသော နိုင်ငံသားများ ဖြစ်စေရန်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ပုဒ်မ ၂၄ ခုဖြင့် လည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေတွင် ပုဒ်မ ၂၇ ခုဖြင့်လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းပေးထားပြီး နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လိုအပ်ဆန္ဒနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည့် နည်းလမ်းများ ဖော်ထုတ်ခွင့်၊ ဟောပြောခွင့်များကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသော်လည်း နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်း ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ထားသော်လည်း ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့် ခွင့်ပြုမိန့်လွှာကိုထားခြင်း မပြုခဲ့ကြဘဲ ၃-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှ ၂၅-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ ကာလအတွင်း ၁၂၄ ကြိမ်ခန့် ဆူပူဆန္ဒပြခဲ့ကြကြောင်း၊ မြန်မာ-ဝမ်ပေါင် ကုမ္ပဏီဝန်းကျင်တွင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော လူစုလူဝေး၊ သံဃာထုဖြင့် သပိတ်စခန်း ၆ နေရာ ဖွင့်လှစ်ဆန္ဒပြမှု ၁၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှ ၂၉-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ ၁၃ ကြိမ်ရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအခြေအနေအရ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက စီမံကိန်းနယ်မြေတစ်ဝိုက် ဆန္ဒပြနေသော အဖွဲ့အစည်းအားလုံးအား ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၂၄၀၀ ချိန်တွင် နောက်ဆုံးထားပြီး ဖယ်ရှားရင်းလင်းပေးရန်နှင့် အကယ်၍ ဖယ်ရှားရင်းလင်းခြင်းမပြုပါက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ တည်ဆဲဥပဒေများအတိုင်း အဆင့်ဆင့် ပြေရင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် သတိပေးထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (၃) ထိုသို့ သတိပေးခဲ့သော်လည်း လူစုလူဝေးမှာ ထွက်ခွာသွားခြင်း မရှိသဖြင့် ၂၈-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၇၊ ၁၂၈ တို့အရ လူစုလူဝေးကို ဥပဒေနှင့်အညီ အင်အားသုံးရှင်းလင်းဖယ်ရှားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နောက်ဆုံးထွက်ခွာပေးရန် သတ်မှတ်သည့် အချိန်မတိုင်မီ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက အသံချဲ့စက်များဖြင့် လူစုခွဲရန် အကြိမ်ကြိမ် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည့်အပြင် သတ်မှတ်ချိန်ကျော်လွန်သည့်တိုင် ထွက်ခွာပေးခြင်းမရှိသဖြင့် ထပ်မံ၍ အကြိမ်ကြိမ် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် ဆန္ဒပြသူများက အဆိုပါနေရာမှ ထွက်ခွာသွားခြင်း၊ လူစုခွဲခြင်းမရှိသဖြင့် ၂၉-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ နံနက် ၀၃၀၀ နာရီတွင် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က အမိကရုဏ်း နှိမ်နင်းရေး နည်းစနစ်များအတိုင်း အဆင့်ဆင့်ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ မီးသတ်ပိုက်များနှင့် မီးခိုးဖုံးများ အသုံးပြု၍ ပြိုခွဲခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အကြံပြုချက်များ

- (၁) ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေကို အများပြည်သူသိရှိနိုင်ရေး၊ လိုက်နာနိုင်ရေးဆောင်ရွက်မှု အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရသဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက လူထုအားပညာပေးခြင်း၊ ပို့ချခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
 - (၂) ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေအား လျှောက်ထားလာပါက နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ နှင့်အညီ ဥပဒေများနှင့်မဆန့်ကျင်လျှင် ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
 - (၃) ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့်ငြိမ်းချမ်းစွာစိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ တွင် “တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက အတည်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်ဟု ပါရှိပါသည်။” စုဝေးခွင့်နှင့် စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ကို ခွင့်ပြုနိုင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့သည် အဓိကရုဏ်းဖြစ်လာပါက ပြိုခွင်းရန်လည်း တာဝန်ယူရမည်ဖြစ်ရာ ခွင့်ပြုနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာကိုပါ ရဲတပ်ဖွဲ့သို့ အပ်နှင်းထားခြင်းမှာ မသင့်ကြောင်းနှင့် လိုအပ်သကဲ့သို့ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- ကော်မရှင်၏ အထွေထွေသုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များ
- ၉၄။ ကော်မရှင်သည် ပေးအပ်သည့် တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွား၊ ပြည်သူလူထု အကျိုးစီးပွား အပြုသဘောဆောင်သည့် အမြင်တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေသခံပြည်သူအချို့မကျေနပ်ခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းရင်းများကို သုံးသပ်ပြီး အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်-
- (က) မြေသိမ်းဆည်းသည့်ဖြစ်စဉ်တွင် အားနည်းမှုများရှိနေရာ ထိုအချက်ကို ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီး ဒေသခံတို့၏ နစ်နာချက်များ မရှိစေရန် ဖြည့်စွက်ပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်များချမှတ်စေရန်-
 - (၁) ဒေသခံတို့အားမြေလျော်ကြေးပေးရာတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ

ပြည်ထွင်းသတင်း

- ဆောင်ရွက်သည်ဆိုသော်လည်း ပေးအပ်သည့်လျော်ကြေးသည် ကာလတန်ဖိုးမဟုတ်သဖြင့် ဒေသခံများအတွက် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများ ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြေယာလျော်ကြေးပေးမှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ပေးအပ်သည့် လျော်ကြေးကို ကာလတန်ဖိုး (Market Value)နှင့် ကိုက်ညီစေရန်အတွက် တိုးမြှင့်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၂) လက်ပံတောင်းတောင်စီမံကိန်းအတွက် မြေများကို သိမ်းယူရာတွင်လည်း စုစုပေါင်း ၇၈၆၇. ၇၈ ဧကကို သိမ်းဆည်းခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့သိမ်းဆည်းသည့် ပမာဏသည် လိုအပ်သည်ထက်ပိုမိုသည်ဟု ကော်မရှင်က သုံးသပ်ပါသည်။ သတ္တုတွင်းစီမံကိန်းအတွက် သတ္တုသိုက်များသာမက အခြားစိုက်ပျိုးဧရိယာများစွာရယူထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနယ်မြေအား စိစစ်ပြီး ပြန်လည်ပေးနိုင်သည့် လယ်ယာမြေများကို ပြန်လည်ခွဲဝေပေးသင့်ပါသည်။
- (၃) ဒေသခံများ ဆုံးရှုံးသွားသော လယ်ယာမြေများအား အစားပေးသည့်အနေဖြင့် ၎င်းရွာများဝန်းကျင်ရှိ မြေလွတ်၊ မြေလပ် ၁၉၀၀ ဧကခန့်အား စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် မြေဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပေးပြီး ခွဲဝေပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်များကိုချမှတ်ပြီး စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်စေရန်-
 - (၁) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းအား ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ လုပ်ငန်းခွင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ လူမှုဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များကို ရေးဆွဲကျင့်သုံးလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အိုင်စင်ဟိုကုမ္ပဏီမှ ပြုစုထားသော အကြံပြုစီမံခန့်ခွဲမှု လေ့လာချက်များအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုကျင့်သုံးသည့် နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်းသည် ထိုစဉ်က အမှီပြုခဲ့သော နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်းထက် ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ဩစတြေးလျနိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီတစ်ခုအား ပြုစုနေစေသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု လုပ်ငန်းစဉ်စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ(ISO 14001, ISO 9001နှင့် OHSAS 18001) လက်မှတ် ၃ ခုကို အမြန်ဆုံး ရယူပြီး လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းသည် ယခုအခါ လုပ်ငန်းစတင်အဆင့်သာရှိသေးရာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု ယိုယွင်းမှုများကို ယခုအဆင့်တွင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းမပြုပါက ပတ်ဝန်းကျင် ယိုယွင်းမှုများစွာ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။
 - (၂) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်မှုမရှိသော်လည်း ကံကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၏ ဆာလ်ဖျူရစ်အက်စစ်စက်ရုံသည် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူထားခြင်း မရှိသည့်အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုကာကွယ်ရန် ISO လက်မှတ်လည်း ရယူထားခြင်းမရှိပါ။ ဤစက်ရုံကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများတွင် ကျန်းမာရေးထိခိုက်စေသည်ဟု ဒေသခံတို့က ခံယူကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဆိုပါစက်ရုံအား လိုအပ်သည့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုကို နိုင်ငံတကာအဆင့်နှင့်ကိုက်ညီစွာ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နေသည်ဟု ထင်ရှားစေရန် ISO Certificate ကို ရယူပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
 - (၃) လက်ပံတောင်းတောင်ဒေသတွင် ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်စေသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ်အတွင်း စွန့်ပစ်ခဲ့သည့် စွန့်ပစ်မြေများမှ အနီးအနားကျေးရွာလူထုက ဒေသန္တရနည်းဖြင့် ဒုတ္တာ/ကြေးနီချက်လုပ်နေသည့် ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းသည် ကျေးရွာလူထုအတွက် အားထားရာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြစ်သော်လည်း ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်ခြင်း၊ မြေသားများ ညစ်နွမ်းပြီး ရေများကိုလည်း ညစ်ညမ်းစေသဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းအစား အခြားအန္တရာယ်ကင်းစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၄) မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်ကို နိုင်ငံတော်အတွက်အကျိုး၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်အကျိုးပြည့်ဝစွာ ရရှိစေရန်ညှိနှိုင်းပြီး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကော်မရှင်က ခန့်ထားသော ဘာသာရပ်နှင့် ဥပဒေကျွမ်းကျင်သူတို့၏ သုံးသပ်ချက်တွင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသည့်စာချုပ်သည် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်လုပ်မှုခွဲဝေသည့်စာချုပ် (Product Sharing Contract) ပုံစံဖြင့် ချုပ်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရရာ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီဖြင့် ကြေးနီစီမံကိန်းကို ချုပ်ဆိုရာတွင် သာမန်ပုံစံမျိုးမဟုတ်ဘဲ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ကာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုသုံးသပ်ချက်၊ လူမှုရေးသုံးသပ်မှု အချက်အလက် စသည်တို့ကိုပါ ထည့်သွင်းချုပ်ဆိုသင့်ပါသည်။ စာချုပ်တွင်လည်း ထိုသို့ ပြင်ဆင်ချုပ်ဆိုနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်သည် ကော်မရှင်နှင့် ဆွေးနွေးချက်များအပေါ်မူတည်ပြီး စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
 - (ဂ) သာသနိကအဆောက်အအုံကိစ္စ။ လက်ပံတောင်းတောင် ဒေသခံအများစုက ကြေးနီစီမံကိန်းပြုလုပ်သည့်နယ်မြေသည် ပထမလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးခဲ့သည့်နယ်မြေဖြစ်ပြီး လက်ရှိတောင်ကုန်း ကလပ်ကြီး တွင် ကျန်ရှိနေသောစေတီနှင့် သိမ်တို့သည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတည်ထားသည့် အဆောက်အအုံများဖြစ်သဖြင့် နေရာမပျက်ထားရှိသင့်သည်ဟု ယူဆကြပါသည်။ ကော်မရှင်၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ စာမျက်နှာ ၁၂ သို့

ပြည်တွင်းသတင်း

စာမျက်နှာ ၉ မှ

ရွေးဦးစွာ ပုသိမ်- မုံရွာ ကားလမ်းမသေး၊ မိုးကြိုးပြင်တောင်ရွာအနီး ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ အများစုက သဘောမတူသဖြင့် ထပ်မံရွေးချယ်ခဲ့ရာ ကံတောကျေးရွာအတွက် ရွာရည်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ် ၇၆၅-က၊ ဦးပိုင်ပေါင်း ၂၂၊ မြေဧရိယာ ၅၀. ၆၅ဧကအားလည်းကောင်း၊ ဆည်တည်း၊ ဇီးတောကျေးရွာများအတွက် တုံကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ်-၇၅၈၊ ဦးပိုင်ပေါင်း ၄၆ ခု၊ မြေဧရိယာ ၅၅. ၀၄ ဧကကို ရွေးချယ်ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့နောက် ယာမြေပိုင်ရှင်တောင်သူများကို လျော်ကြေးပေးချေခြင်း၊ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို မြေယာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ တင်ပြ၍ လန(၃၉) ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရေးဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး လက်ပံတောင်းတောင်ကြားရှိ တောင်ကြားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအား တောင်ပလူရွာအနီး မြေဧက ၇. ၆၀ ဧကခန့်ရှိသည့် နေရာသို့ ဆရာတော်များ၏ ဆန္ဒအရပြောင်းရွှေ့ ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ရာ စေတီ ၁ ဆူ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း ၁ ကျောင်း၊ ဇရပ် ၂ ခု၊ ဂန္ဓကုဋီတိုက် ၁ လုံး၊ ဆွမ်းစားဆောင် ၁ ဆောင်၊ ဆွမ်းချက်ဆောင် ၁ ဆောင်၊ ဓမ္မာရုံ ၁ ခု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက် ၂ တိုက်၊ သိမ် ၁ ခု၊ အုတ်တံတိုင်းနှင့် မုခ်ဦးတို့အပါအဝင် စုစုပေါင်း ကုန်ကျစရိတ် ၂၄၄၀၈၄၃၇၀ ကျပ်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မြေအားသာသနာမြေအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ တင်ပြဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာမြေနှင့် လယ်တီဘုန်းကြီးကျောင်း သာသနာ့မြေများအဖြစ်သတ်မှတ်နိုင်ရေး တင်ပြဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ လယ်ယာမြေများကိုလည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများပါဝင်သော စာရင်းကောက်ယူရေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး ကွင်းဆင်းကောက်ယူခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ဂ) မုံရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းအတွက် မြေဧရိယာ ၇၈၆၇ ဧက (လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေ ၅၀၅၇ ဧက၊ စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုသည့် အခြားမြေ ၂၈၁၀ ဧက)ကို သိမ်းဆည်းပေးရာတွင် မြေနှင့် အခွန်ဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ ၁၈၉၄ ခုနှစ်၊ မြေသိမ်းအက်ဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေများအတွက် မြေယာနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးများကို မြို့နယ်လျော်ကြေးပေးချေရေးအဖွဲ့မှ တွက်ချက်တင်ပြစေပြီး တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အတည်ပြုချက်ဖြင့် မြေခွန်တော် ၁၂ ဆမှ ၂၀ ဆ၊ သီးနှံထွက်ရှိမှု၏ ၃ ဆဖြင့် မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးငွေစုစုပေါင်း ၃၇၀၆. ၈၃ သန်း၊ ထန်း၊ မန်ကျည်း၊ သရက်နှင့် သနပ်ခါးစသည့် နှစ်ရှည်ပင်များအတွက် လျော်ကြေးငွေစုစုပေါင်း ၃၄၈. ၀၉ သန်းနှင့် ကျေးရွာသစ်များသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများအတွက် ပြောင်းရွှေ့စရိတ်နှင့် အိမ်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းအတွက် ၂၀၄. ၉၉၇ သန်းတို့ကိုပေးခဲ့ရာ တောင်သူများမှ လျော်ကြေးငွေလက်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော်လည်း မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီလီမိတက်မှ တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည့် နေအိမ်အဆောက်အအုံတို့သည် သတ်မှတ်အဆင့်အတန်းမမီဘဲ အရည်အသွေးအနိမ့်ကျခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများမှာ မြို့ပြပုံစံအရ မြေကွက်များနှင့် အိမ်များတွင် နေထိုင်ရခြင်း၊ ကျေးလက်ပုံစံအရ ကျွဲ၊ နွားများထားရန် တင်းကုပ်များအတွက် မြေနေရာလိုအပ်ခြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားများလွှတ်ကျောင်းရန် နေရာလိုအပ်ခြင်းတို့အပေါ် မကျေနပ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိကြောင်း၊ လျော်ကြေးငွေများပေးချေရာတွင် အများပြည်သူ အမြင်ရှင်းစေရန်၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု (transparency) ရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုအားနည်းကြောင်း၊ သတင်းအချက်အလက်ရရှိရန် အခွင့်အလမ်းအားနည်းသူ အများစုဖြစ်သော ဒေသခံတို့အား မြေယာသိမ်းယူမှု လျော်ကြေးပေးလျှော့စွန့်စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းအသိပေး ပြောကြားခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးငွေပေးရန်ဟု ကြေညာခဲ့ပြီး မြေပိုင်ရှင် လက်မှတ်ထိုးရသည့် စာရွက်စာတမ်းတွင် မြေယာအား စွန့်လွှတ်ကြောင်းနှင့် လျော်ကြေးငွေရရှိကြောင်းဟု ရေးထားကြောင်း စသည့် ရှေ့နောက်မညီညွတ်မှုများ (Inconsistencies) ရှိခဲ့ကြောင်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးချက်များအရ စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေတွင် လယ်ယာမြေများကို သိမ်းဆည်းရာတွင် အောက်ပါနန်းထားများအတိုင်း လျော်ကြေးငွေပေးချေခဲ့ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်-

(၁) မြေလျော်ကြေး	ပထမတန်းစား(R1)	၈၀ကျပ်
	ဒုတိယတန်းစား(R2)	၄၅ကျပ်
	တတိယတန်းစား(R3)	၃၅ကျပ်
	ပထမတန်းစား၊ တောင်ယာမြေ(Y1)	၂၅ကျပ်
	ဒုတိယတန်းစား၊ တောင်ယာမြေ(Y2)	၁၅ကျပ်
	တတိယတန်းစား၊ တောင်ယာမြေ(Y3)	၅ကျပ်
(၂) သီးနှံလျော်ကြေး	သရက်ပင်(တစ်ပင်လျှင်)	၁၆၀၀၀ကျပ်
	ထန်းပင်(တစ်ပင်လျှင်)	၁၀၀၀၀ကျပ်
	နှမ်း(၁ဧကလျှင်)တန်ဖိုး၏(၃)ဆ	၅၅၂၀၀၀ကျပ်
	ပဲစင်းငုံ(၁ဧကလျှင်)တန်ဖိုး၏(၃)ဆ	၅၄၀၀၀ကျပ်
	နေကြာ(၁ဧကလျှင်)တန်ဖိုး၏(၃)ဆ	၅၂၅၀၀၀ကျပ်
(၃) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းတွင်	၁၈၉၄ခုနှစ်၊ မြေသိမ်းဥပဒေအရ	
	လယ်၊ ယာမြေတစ်ဧကလျှင် မြေခွန်ငွေ x ၂၀ ဆနည်းဖြင့်သာ	မြေလျော်ကြေး
	ပေးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။	
	တစ်ဧကလျှင် ၂၅ ပြားမှ	
	၁ကျပ် ၂၅ ပြားအထိ မြေခွန်ကောက်ခံသည့်	ယာမြေများအတွက် မြေလျော်ကြေး
	ကို ၅ ကျပ်မှ ၂၅ ကျပ်ခန့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊	တစ်ဧကလျှင် ၁ ကျပ်မှ ၂ ကျပ်
	၂၅ ပြားအထိ ကောက်ခံသော	လယ်မြေများအတွက် မြေလျော်ကြေးကို ၂၀ ကျပ်မှ
	၄၅ ကျပ်ခန့်ဖြင့်လည်းကောင်း	ပေးအပ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။
	အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးပေးအပ်မှုအခြေအနေကို	လေ့လာကြည့်ပါက
	လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးပေးအပ်မှု	ကာလတန်ဖိုး (Market Value) ဖြင့်
	မြေလျော်ကြေးပေးအပ်မှုမှာ	အလွန်နည်းပါးနေကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါ
	သည်။	
(၈) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း	ဧရိယာအတွင်းပါဝင်သော	လယ်မြေ
	ယာမြေများအတွက် လျော်ကြေးငွေပေးအပ်ရန်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍	စီမံကိန်း
	ဧရိယာနှင့် အနီးစပ်ဆုံးကျေးရွာများမှ	လယ်သမားများကို ကွင်းဆင်းစုံစမ်း
	မေးမြန်းခဲ့ရာ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ	မြေ၏ကာလတန်ဖိုး (Market Value) မှာ
	အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်-	

တစ်ဧကနှုန်း(ကျပ်သိန်း)

(၁)	(၁)နှစ်(၂)သီးစိုက်ဆည်ရေသောက်	၁၅
(၂)	(၁)နှစ်(၂)သီးစိုက်မြစ်ရေတင်	၁၅
(၃)	မိုးကောင်းသောက်လယ်	၁၂
(၄)	(၁)နှစ်(၂)သီးစိုက်ယာ	၁၀
(၅)	(၁)နှစ်(၁)သီးစိုက်ယာ(ဦးပိုင်ပေါက်)	၇
(၆)	(၁)နှစ်(၁)သီးစိုက်ယာ(ဦးပိုင်မပေါက်)	၅

(ဆ) အကြံပြုချက်များ

- (၁) လယ်ယာမြေ သိမ်းဆည်းခံရသူများ၊ ကျေးရွာပြောင်းရွှေ့ခံရသူများအတွက် တည်ဆဲဥပဒေ [၁၈၉၄ ခုနှစ်၊ မြေသိမ်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄(၁)]၊ ပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မ ၂၃ (၁)] တို့အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်သည့်နေ့တွင် ထိုမြေ၏ ကာလတန်ဖိုး (Market Value)ဖြင့် မြေလျော်ကြေးပေးအပ်ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရသဖြင့် အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးထားသော လယ်မြေ ၃၉. ၉ ဧက၊ ယာမြေ ၅၀၁၇. ၁ ဧကနှင့် ဦးပိုင်မပေါက်သော်လည်း စိုက်ပျိုးထားမြေ ၁၇၂၇ ဧက စုစုပေါင်း ၆၇၈၄ ဧကကို သင့်တော်သော ကာလပေါက်ထေးနှုန်းဖြင့် ပြန်လည်ပေးသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- (၂) ယင်းရွာများပတ်ဝန်းကျင်တွင် မြေလွတ် မြေလပ် ၁၉၀၀ဧကခန့် ရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဖြစ်အောင် ဖော်ထုတ်ပြုပြင်၍ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများအတွက် အစားထိုးပြန်လည်ချထားပေးသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- (၃) စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်မည့် မြေဧရိယာမာဏကိုသာ အတတ်နိုင်ဆုံး အနည်းဆုံးသိမ်းဆည်းရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မြေသိမ်းဥပဒေနှင့်အညီ လိုက်နာသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- (၄) ရရှိခဲ့သည့်မြေနှင့်သီးနှံလျော်ကြေးငွေများ၊ ရွှေ့ပြောင်းစရိတ်၊ ထောက်ပံ့ငွေများကို တောင်သူများမှ သုံးစွဲခဲ့ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတွင် အချို့သော ရွာသူ၊ ရွာသားများကို အလုပ်ခန့်ထားခဲ့သော်လည်း မိသားစုစားဝတ်နေရေး မလုံလောက်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်ရရှိပြီး ဝင်ငွေများ ရရှိစေနိုင်သည့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အိမ်တွင်းစက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်းများအပါအဝင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများ အမြန်ထူထောင်ပေးသင့်ကြောင်းနှင့် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ပံ့ပိုးပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

ဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ

- ၈၈။ (က) ခေတ်စနစ်ပြောင်းလဲမှု တွေ့ကြုံရသည့်အခါ တည်ဆဲဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ အစားထိုးခြင်းနှင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းပေးခြင်းများလည်း ပြုလုပ်ရပါမည်။
- (ခ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၃ တွင် “ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါ စကားရပ်များ အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် တည်ဆဲစကားရပ်များ” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ ဥပဒေအမှတ်(၈/၈၈)နှင့် ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၂/၈၉)အရ စကားရပ်များ အစားထိုးသည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လက်စွဲ၊ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ ညွှန်ကြားချက်ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို “စကားရပ်များ အစားထိုးသည့် ဥပဒေ”အရ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၇၊ ၁၂၈၊ ၁၂၉၊ ၁၃၀၊ ၁၃၁၊ ၁၃၄၊ ၁၃၅၊ ၁၄၆၊ ၁၄၇ စသည်တို့ကို ကျင့်သုံးရန်အတွက် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတို့ကို အာဏာအပ်နှင်းထားပါသည်။ ယင်းသို့ အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာကိုကျင့်သုံး၍ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်

(၁) တွေ့ရှိချက်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်း ဧရိယာတွင် ကန့်သတ်ဧရိယာကို ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခြင်းအား ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး ဥပဒေအရ လ/န-၃၉ ခွင့်ပြုမိန့်ကျဉ်းနောက် ၂ လတစ်ကြိမ်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကာလမှစတင်၍ ယနေ့အချိန်အထိ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ဆုံးအကြိမ်အနေဖြင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ စတင်ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့အထိဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခင်က သတ္တုဗိုင်းဧရိယာအတွင်း သတ္တုများ ချွေးယူတူးဖော်မှုကြောင့် မြေပိုသေဆုံးခြင်း၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား၍ ဒဏ်ရာရရှိခြင်း စသည်များကြောင့် သတ္တုဗိုင်းနယ်မြေဧရိယာအား ပုဒ်မ-၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်နှင့် မြန်မာ-ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ဒေသခံရွာသူ/ ရွာသားများ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ စက်ယန္တရားများ၏ လုံခြုံရေး၊ နိုင်ငံခြားသားများ၏ လုံခြုံရေးစသည်တို့ကြောင့် ဆက်လက်၍ ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(၂) အကြံပြုချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ သည် အများပြည်သူလုံခြုံရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေးတို့ကို ပျက်ပြားစေမည့် လုပ်ရပ်များကို တားဆီးသည့် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်၍ အခြေအနေအရ ဆက်လက်ထုတ်ပြန်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ-၁၂၇၊ ၁၂၈ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၇၊ ၁၂၈ များသည်လည်း ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ထားသည့် ဧရိယာအတွင်း ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကို လူစုခွဲရန် အမိန့်ပေးခြင်း၊ ယင်းသို့အမိန့်ပေးသော်လည်း လူစုခွဲမည့် အခြေအနေမရှိလျှင် လူစုခွဲရေးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပါဝင်သူများအား တရားဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ရန် ဖမ်းဆီးရေးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့အင်အားသုံး၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ရာ နိုင်ငံတကာ အဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းရေးစံချိန်နှင့်အညီ ဆက်လက်ထားရှိကျင့်သုံးသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

စီမံကိန်းနှင့် ဆက်နွယ်၍ စိစစ်ရန်လိုသည်ဟု ကော်မရှင်ကယူဆသော အကြောင်းအရာများ

၈၉။ စီမံကိန်းဧရိယာတွင် ဆန္ဒပြနေသူများအား ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ဖြိုခွဲသည့်ကိစ္စသည် စီမံကိန်းနှင့်ဆက်နွယ်၍ စိစစ်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ကော်မရှင်ကယူဆပါသည်။ ထိုသို့စိစစ်ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်နှင့်ဖြစ်စဉ်များကို လေ့လာရန်လိုအပ်ပါသည်။

ပုဒ်မ-၁၄၄ ထုတ်ပြန်ထားသည့် စီမံကိန်းဧရိယာ၊ ကန့်သတ်နယ်မြေအတွင်း ဆူပူဆန္ဒပြမှုအပေါ် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်

၉၀။ (က) သတ္တုတွင်းနယ်မြေအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေ ကန့်သတ်ဧရိယာအတွင်းတွင် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှစတင်၍ ကျေးရွာအချို့မှ ရွာသူ၊ ရွာသားများသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်း ဆက်လက်မပြုလုပ်ရန် ဝင်ရောက်ဟန့်တားမှုများ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ အစပိုင်းတွင် မိမိတို့ဘဝလုံခြုံရေးအတွက် မြေယာလျော်ကြေးရရှိရေး၊ ကျေးရွာများမပြောင်းရွှေ့ရေးကိုသာ တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ရောက်ရှိလာကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု (EIA)၊ လူမှုဘဝထိခိုက်မှု (SIA)၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု (Transparency)စသည့် ကိစ္စရပ်များပါဝင်လာပြီး စီမံကိန်းတစ်ခုလုံးကို ရပ်ဆိုင်းရန် တောင်းဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးက ဒေသခံတောင်သူများ၏လိုအပ်ချက်များကို တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း တာဝန်ရှိသူများအပိုင်းမှ ချဉ်းကပ်ပုံ၊ ချဉ်းကပ်နည်းများယွင်းမှု စကားအပြောအဆိုရင့်သီးမှု၊ ဒေသခံပြည်သူများ အပိုင်းမှလည်း စိတ်ဓာတ်အရှိန်ပြင်းထန်နေမှုစသည်တို့ကြောင့် အခြေအနေမှာ ပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့ပါသည်။

(ခ) အထူးသဖြင့် လူစုလူဝေးဖြစ်နေသော ဒေသခံများသည် သတ္တုတွင်းဧရိယာအတွင်းပိုင်းသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခြင်း၊ စီမံကိန်းတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် တရားဝင်ပညာရှင် ၂ ဦးနှင့် စကားပြန် ၁ ဦးတို့အား အတင်းအဓမ္မမြိမ်းခြောက်၍ ဆည်တည်းရွာဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ခေါ်ဆောင်သည့်အထိဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ လူစုလူဝေးသည် ပညာရှင် ၂ ဦးအား နံနက် ၁၀ နာရီမှ ညနေ ၆ နာရီအထိ ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ ဝက်ဖွေးကျေးရွာမှ လူစုလူဝေးသည် ရောက်ရှိလာပြီး ခြိမ်းတံခါးအား နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ချိုးဖျက်ကာ စီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှုများကြောင့် စီမံကိန်းကန့်သတ်နယ်မြေတွင် သပိတ်စခန်း ၆ ခုဖွင့်သည့်အထိ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ၃-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှစတင်၍ ဟန့်တားနေရာသို့ယုတ်မှု ဆဲဆိုခြိမ်းခြောက်မှု၊ ဖျက်ဆီးမှုများနှင့် ဆူပူဆန္ဒပြမှုများ ၂၅-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ ၁ နှစ်တာကာလအတွင်း ၁၂၄ ကြိမ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်က တရားလိုပြုလုပ်တိုင်ကြားမှု ၂၂ မှ ရဲတပ်ဖွဲ့က တရားလိုပြုလုပ် အမှုဖွင့်မှု ၅ မှ ရွာသူ၊ ရွာသားများက ပြန်လည်အမှုဖွင့်မှု ၄ မှ အသီးသီးအပြန်အလှန်အမှုဖွင့် အရေးယူခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေ၌ မန္တလေး၊ ပခုက္ကူ၊ မုံရွာမြို့များရှိ သံယာတော်အချို့သည်လည်း သပိတ်စခန်းအသီးသီးသို့ အလှည့်ကျဝင်ရောက်လာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ၂၁-၁၁-၂၀၁၂ရက်နေ့မှ ၂၃-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ မန္တလေး၊ ပခုက္ကူ၊ မုံရွာမြို့များမှ သံယာတော်များ အလှည့်ကျဝင်လိုက်၊ ထွက်လိုက်ဖြင့် လာရောက်စုဝေးလျက်ရှိရာမှ ပေါက်ပင်ဂိတ်ရှေ့၌ မိုးကာမိုးထားသည့်မဏ္ဍပ်ဖြင့် သပိတ်စခန်း ၁ ခု၊ စွန့်ပစ်မြေစာပုံ၂ မောင်းတံ၌ မိုးကာမိုးထားသည့်မဏ္ဍပ်ဖြင့် သပိတ်စခန်း ၁ ခု ဖွင့်လှစ်ကာ သံယာများနှင့် ရွာသူရွာသားများနေ၊ ညနေရာယူ ဆူပူဆန္ဒပြခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၂၀၀၀ ချိန်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက “စီမံကိန်း နယ်မြေအတွင်း သပိတ်စခန်း ၆ ခုဖွင့်လှစ်၍ ဆန္ဒပြနေသည့် အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၂၄၀၀ ချိန်နောက်ဆုံးထားဖယ်ရှား ရှင်းလင်းပေးရန်၊ ဖယ်ရှားရှင်းလင်းခြင်းမပြုပါက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ တည်ဆဲဥပဒေများအတိုင်း အဆင့်ဆင့်မြေရှင်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း” မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြေညာခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ကြေညာချက်အရ မုံရွာခရိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ရက်နေ့ ည ၈နာရီအချိန်တွင် “လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း ဖျက်သိမ်းရေးအကြောင်းပြု၍ ဆူပူဆန္ဒပြနေခြင်းအား ည ၁၂နာရီ နောက်ဆုံးထား၍ လူစုခွဲရန်” မြန်မာ့အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြေညာခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ “အမြန်ဆုံး လူစုခွဲပေးပါရန်နှင့် ဆက်လက်၍ ဆူပူဆန္ဒပြ ပိတ်ဆို့ဟန့်တားနေမည်ဆိုပါက မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှ တရားဥပဒေနှင့်အညီ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သဖြင့် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးအား ဖျက်သိမ်းဖယ်ရှားပေးပါရန်” ကြေညာခဲ့ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခြေအနေအရ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ-၁၂၇၊ ၁၂၈ တို့အရ ၂၉-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ နံနက် ၀၃၀၀အချိန်တွင် လူစုခွဲခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ကျေးရွာလူထုနှင့် သံယာများအား အဝေးမှခြောက်လှန့်သည့်အနေဖြင့် မျက်ရည်ယိုဗုံးများပစ်၍ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားသော်လည်း လူစုခွဲထွက်ခွာမှုမရှိဘဲ အင်အားစုစည်းနေသဖြင့် အမှတ် ၁၆ ရဲတပ်ဖွဲ့အဖွဲ့စီးအဖွဲ့မှ အင်အားဖြည့်ကူညီပြီး မီးသတ်ပိုက်နှင့် မီးခိုးဗုံးများသုံးစွဲ၍ အနီးကပ်ရှင်းလင်းဖယ်ရှားခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ လက်ခံရရှိသည့် မီးခိုးဗုံးအလုံး ၁၀၀ အနက် ၅၅ လုံးကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(စ) ထိုသို့ မီးခိုးဗုံးပစ်ခတ်၍ လူစုခွဲသည့်ဖြစ်စဉ်ကြောင့် လူစုတိုင်းပွားပြီး သပိတ်စခန်းများ၌ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မကျန်ရှိတော့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်ကြောင့် သံယာတော် ၉၉ ပါး၊ လူ ၉ ဦး စုစုပေါင်း ၁၀၈ ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ဆ) တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက်

(၁) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၊ ရဲချုပ်နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးတို့၏ တင်ပြချက်အရ နံနက် ၀၃၀၀အချိန်တွင် ဆန္ဒပြမှုများကို ဖယ်ရှားရန် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် သပိတ်စခန်း၌ လူစုလူဝေးအနည်းဆုံးအချိန်ဖြစ်သဖြင့် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံး ဖြစ်စေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ မီးခိုးဗုံးအသုံးပြုခြင်းကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကလည်း အသုံးပြုဖူးကြောင်း၊ ထိုစဉ်က ယခုကဲ့သို့ မီးလောင်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းမျိုး မရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က

စာမျက်နှာ ၁၀ မှ

- (၂) အသုံးပြုခဲ့သည့် မီးခိုးဖုံးနှင့် ယခုအသုံးပြုခဲ့သော မီးခိုးဖုံးတို့မှာ သက်ရောက်သည် အာနိသင်ကွဲပြားခြားနားမှုရှိသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) သို့သော် ကော်မရှင်မှ လက်တွေ့စမ်းသပ်စစ်ဆေးချက်များအရ ယင်းမီးခိုးဖုံးများမှာ အာနိသင်ကွဲပြားခြားနားမှုမရှိကြောင်း သို့သော် ကွင်းပြင်တွင် မီးလောင်နိုင်မှုမရှိသော်လည်း ပိုလီယက်စတာအဝတ်စများ၊ တာပေါလင်ခေါ် (Polypropylene) ပလတ်စတစ်မိုးကာစများနှင့်တွေ့ထိပါက မီးလောင်နိုင်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိ သုံးသပ်ရပါသည်။ ကော်မရှင်၏ တွေ့ရှိချက်ကိုလည်း သီးခြားဖော်ပြထားပါသည်။
- (၃) ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မီးခိုးဖုံးနှင့်ပတ်သက်၍ အတွေ့အကြုံအားနည်းခြင်း၊ ထိတွေ့အသုံးပြုခဲ့မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပစ်ခတ်အသုံးပြုရာတွင် သဘောသဘာဝ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးအန္တရာယ်များကို မသုံးသပ်နိုင်ခြင်း၊ ဖြစ်စဉ်တွင် ဆူပူဆန္ဒပြသူများနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့မှာ နီးကပ်ပြီး လူအုပ်စုနှင့်သံဃာထုမှာ တာပေါလင်မိုးကာ အမိုးအောက်မှ ရောင်ထွက်ခြင်းမပြုဘဲ ထိုင်မြဲထိုင်နေခြင်း၊ အိပ်နေခြင်းတို့ကြောင့် လျင်မြန်စွာထွက်ခွာနိုင်မှုမရှိ၍လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပ်မှာ တာပေါလင်မိုးကာစများ မိုးထားသဖြင့် မီးခိုးဖုံးမှထွက်ရှိသော မီးစများကြောင့် မိုးကာစများအတွင်းလိုက် မီးလောင်ပြီး ပလတ်စတစ်အပူရည်များ ပျော်ကျကာမဏ္ဍပ်အောက်ရှိ သံဃာတော်များ၏ သင်္ကန်းများ၊ ဝှမ်းစောင်များ၊ မြေယာခင်းများ အပေါ်သို့ ကျရောက်မီးလောင်ခြင်းတို့ ဖြစ်စေခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိသုံးသပ်ရပါသည်။

မီးခိုးဖုံးနှင့်ပတ်သက်၍ ကော်မရှင်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

- ၉၁။ (က) မီးခိုးဖုံးအသုံးပြုပုံအမျိုးမျိုးနှင့် ၎င်းတို့၏သက်ရောက်မှုများကို ကော်မရှင်အဖွဲ့က သွားရောက်လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ရာ မီးခိုးဖုံးကို မြေမာ(သို့မဟုတ်)မြေပျော့အပေါ်သို့ လက်ဖြင့် ပစ်ပေါက်သည်ဖြစ်စေ၊ လိုဗ်သည့်ဖြစ်စေ အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ အတူတူပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြေပြင်(သို့မဟုတ်)ပစ်တင်လိုက်သည့်အရာနှင့် ထိထိခြင်းမပေါက်ကွဲဘဲ ၄-၆ စက္ကန့်ကြာမှ ပေါက်ကွဲကြောင်း၊ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း မီးပန်းများ ဖြာထွက်သကဲ့သို့ ပေါက်ကွဲပြီး မီးခိုးဖြူလုံးများ ထွက်ကြောင်း၊ မီးခိုးထွက်သည့်အချိန်သည် ၉၀ စက္ကန့်သာ ကြာမြင့်နိုင်ကြောင်း၊ လေတိုက်ပါက စက္ကန့်အနည်းငယ်အတွင်း မီးခိုးဖြူများ ပျောက်ကွယ်သွားကြောင်း၊ မီးပိုက်ကွဲရာတွင် ဗုံးတွင်းမီးစုံစများ ၈ မီတာအထိ ပြန့်ကြဲနိုင်ကြောင်း၊ အချို့မီးစုံစ အနည်းငယ်သည် ၃၀ စက္ကန့်မှ ၉၀ စက္ကန့်အထိ ဆက်လက်လောင်ကျွမ်းနိုင်ကြောင်းနှင့် မြေမာပေါ်သို့ ပစ်ပေါက်သည့်အခါ မကွဲသည့်ဗုံးလည်းရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) မီးခိုးဖုံးပေါက်ကွဲရာ ၈ မီတာအတွင်းတွင် လောင်ကျွမ်းလွယ်သည့် အရာများ ပြုမာ-ပိုလီယက်စတာအဝတ်စများ၊ ပလတ်စတစ်မိုးကာစ (Polypropylene) များနှင့် မြေရေခဲအိတ်များရှိပါက ရေစိုသည်ဖြစ်စေ၊ ရေမစိုသည်ဖြစ်စေ ပေါက်ကွဲသည့်အချိန်ကြောင့် မီးစုံစများထိမှန်ပါက မီးလောင်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။
- (ဂ) ပလတ်စတစ်မိုးကာ (Polypropylene) တံပေါ်သို့ မီးခိုးဖုံး တိုက်ရိုက်ကျရောက်ပြီး ပေါက်ကွဲသည့်အခါ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် မီးဖြာထွက်ခြင်းနှင့်အတူ မီးလောင်လွယ်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်သည့်အလျောက် ပလတ်စတစ်မိုးကာ (Polypropylene) တွင် အပေါက်ကြီးများဖြစ်သွားပြီး ဆက်လက်လောင်ကျွမ်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အလွန်ပြင်းထန်သော အပူရှိန်ကြောင့် ပလတ်စတစ်မိုးကာ (Polypropylene) အရည်ပျော်ကာ အောက်သို့ကျ၍ ဆက်လက်လောင်ကျွမ်းနိုင်ပါသည်။ အောက်တွင် လောင်စာပိတ်များရှိပါက ရေစိုသည်ဖြစ်စေ၊ ရေမစိုသည်ဖြစ်စေ မီးကူးစက်၍ လောင်ကျွမ်းနိုင်ပါသည်။ ဓာတုဗေဒချည်မျှင်ပါ ပိတ်စများသည် ချည်စ(Cotton) များထက် မီးလောင်နှုန်းပိုမိုမြန်ပြီး၊ လောင်ကျွမ်းချိန်လည်း ပိုမိုကြာမြင့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဃ) မီးခိုးဖုံးအများအပြား အသုံးပြုခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ မီးလောင်လွယ်သည့် ပစ္စည်းများ၊ အဝတ်အစားများ ၈ မီတာအတွင်းရှိခဲ့လျှင် သော်လည်းကောင်း မီးကူးစက်လောင်ကျွမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (င) မီးခိုးဖုံးအများအပြားကို တစ်ချိန်တည်းတွင် အသုံးပြုပါက မီးတောက်မီးလျှံများ ကြီးမားပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လောင်စာအမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ ပြင်းထန်ကြာမြင့်စွာ လောင်ကျွမ်းနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြံပြုချက်များ

- ၉၂။ (က) လူစုလူဝေးခွဲရာတွင် သုံးစွဲရန် ရည်ရွယ်သည့် မည်သည့်ပစ္စည်းကို မဆို ကြိုတင်စမ်းသပ်ပြီး ထိခိုက်မှု၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးအန္တရာယ် မည်သို့ရှိသည်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ကြိုတင်စမ်းသပ်လေ့လာသင့်သည်။ ထို့အပြင် လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို ပြည်တွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအကူအညီများ ရယူပြီး ပြည်ပသို့ စေလွှတ်၍လည်းကောင်း လေ့ကျင့်သင်ကြားစေသင့်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ အဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းမှု လေ့ကျင့်ခြင်းကို မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအကူအညီ ရယူ၍လည်းကောင်း အမြန်စတင်လေ့ကျင့်သင့်ပါကြောင်းနှင့် အဆင့်မြင့် နိုင်ငံခြားသင်တန်းများသို့လည်း စေလွှတ်သင်ကြားစေသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။
- (ဂ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ခေတ်နှင့်အညီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (Reform) လုပ်ဆောင်နေသည်ဟု သိရှိရပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထင်သာမြင်သာရှိစွာဖြင့် ဆောလျင်စွာ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့်ငြိမ်းချမ်းစွာစိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေ(၂၀၁၁ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၁၅)

၉၃။ (က) တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက်

- (၁) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၄၊ ပုဒ်မ ၃၅၄ (ခ)တွင် “နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးသို့မဟုတ် ပြည်သူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားအကျိုးငှာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများနှင့် မဆန့်ကျင်လျှင် လက်နက်မပါဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်၊ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်အခွင့်အရေးများကို လွတ်လပ်စွာ သုံးစွဲဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အလျောက် နိုင်ငံသားများက ယင်းအခွင့်အရေးများကို ဥပဒေနှင့်အညီ သုံးစွဲဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ဤဥပဒေတွင် ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်အား လေးစားလိုက်နာသော နိုင်ငံသားများ ဖြစ်စေရန်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ပုဒ်မ ၂၄ ခုဖြင့် လည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေတွင် ပုဒ်မ ၂၇ ခုဖြင့်လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းပေးထားပြီး နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လိုအပ်ဆန္ဒနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည့် နည်းလမ်းများ ဖော်ထုတ်ခွင့်၊ ဟောပြောခွင့်များကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသော်လည်း နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်း ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ထားသော်လည်း ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့် ခွင့်ပြုမိန့်လွှာကိုထားခြင်း မပြုခဲ့ကြဘဲ ၃-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှ ၂၅-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ ကာလအတွင်း ၁၂၄ ကြိမ်ခန့် ဆူပူဆန္ဒပြခဲ့ကြကြောင်း၊ မြန်မာ-ဝမ်ပေါင် ကုမ္ပဏီဝန်းကျင်တွင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော လူစုလူဝေး၊ သံဃာထုဖြင့် သပိတ်စခန်း ၆ နေရာ ဖွင့်လှစ်ဆန္ဒပြမှု ၁၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှ ၂၉-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ ၁၃ ကြိမ်ရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအခြေအနေအရ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက စီမံကိန်းနယ်မြေတစ်ဝိုက် ဆန္ဒပြနေသော အဖွဲ့အစည်းအားလုံးအား ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၂၄၀၀ ချိန်တွင် နောက်ဆုံးထားပြီး ဖယ်ရှားရှင်းလင်းပေးရန်နှင့် အကယ်၍ ဖယ်ရှားရှင်းလင်းခြင်းမပြုပါက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ တည်ဆဲဥပဒေများအတိုင်း အဆင့်ဆင့် ပြေရင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၂၇-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် သတိပေးထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (၃) ထိုသို့ သတိပေးခဲ့သော်လည်း လူစုလူဝေးမှာ ထွက်ခွာသွားခြင်း မရှိသဖြင့် ၂၈-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၇၊ ၁၂၈ တို့အရ လူစုလူဝေးကို ဥပဒေနှင့်အညီ အင်အားသုံးရှင်းလင်းဖယ်ရှားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နောက်ဆုံးထွက်ခွာပေးရန် သတ်မှတ်သည့် အချိန်မတိုင်မီ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက အသံချဲ့စက်များဖြင့် လူစုခွဲရန် အကြိမ်ကြိမ် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည့်အပြင် သတ်မှတ်ချိန်ကျော်လွန်သည့်တိုင် ထွက်ခွာပေးခြင်းမရှိသဖြင့် ထပ်မံ၍ အကြိမ်ကြိမ် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် ဆန္ဒပြသူများက အဆိုပါနေရာမှ ထွက်ခွာသွားခြင်း၊ လူစုခွဲခြင်းမရှိသဖြင့် ၂၉-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့ နံနက် ၀၃၀၀ နာရီတွင် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က အမိကရုဏ်း နှိမ်နင်းရေး နည်းစနစ်များအတိုင်း အဆင့်ဆင့်ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ မီးသတ်ပိုက်များနှင့် မီးခိုးဖုံးများ အသုံးပြု၍ ပြိုခွဲခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အကြံပြုချက်များ

- (၁) ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေကို အများပြည်သူသိရှိနိုင်ရေး၊ လိုက်နာနိုင်ရေးဆောင်ရွက်မှု အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရသဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက လူထုအားပညာပေးခြင်း၊ ပို့ချခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
 - (၂) ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေအား လျှောက်ထားလာပါက နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ နှင့်အညီ ဥပဒေများနှင့်မဆန့်ကျင်လျှင် ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
 - (၃) ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့်ငြိမ်းချမ်းစွာစိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ တွင် “တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက အတည်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်ဟု ပါရှိပါသည်။” စုဝေးခွင့်နှင့် စိတ်ချလှည့်လည်ခွင့်ကို ခွင့်ပြုနိုင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့သည် အဓိကရုဏ်းဖြစ်လာပါက ပြိုခွင်းရန်လည်း တာဝန်ယူရမည်ဖြစ်ရာ ခွင့်ပြုနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာကိုပါ ရဲတပ်ဖွဲ့သို့ အပ်နှင်းထားခြင်းမှာ မသင့်ကြောင်းနှင့် လိုအပ်သကဲ့သို့ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။
- ကော်မရှင်၏ အထွေထွေသုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များ
- ၉၄။ ကော်မရှင်သည် ပေးအပ်သည့် တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွား၊ ပြည်သူလူထု အကျိုးစီးပွား အပြုသဘောဆောင်သည့် အမြင်တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေသခံပြည်သူအချို့မကျေနပ်ခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းရင်းများကို သုံးသပ်ပြီး အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်-
- (က) မြေသိမ်းဆည်းသည့်ဖြစ်စဉ်တွင် အားနည်းမှုများရှိနေရာ ထိုအချက်ကို ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီး ဒေသခံတို့၏ နစ်နာချက်များ မရှိစေရန် ဖြည့်စွက်ပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်များချမှတ်စေရန်-
 - (၁) ဒေသခံတို့အားမြေလျော်ကြေးပေးရာတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ

ပြည်ထွင်းသတင်း

- ဆောင်ရွက်သည်ဆိုသော်လည်း ပေးအပ်သည့်လျော်ကြေးသည် ကာလတန်ဖိုးမဟုတ်သဖြင့် ဒေသခံများအတွက် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများ ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြေယာလျော်ကြေးပေးမှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ပေးအပ်သည့် လျော်ကြေးကို ကာလတန်ဖိုး (Market Value)နှင့် ကိုက်ညီစေရန်အတွက် တိုးမြှင့်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၂) လက်ပံတောင်းတောင်စီမံကိန်းအတွက် မြေများကို သိမ်းယူရာတွင်လည်း စုစုပေါင်း ၇၈၆၇.၇၈ ဧကကို သိမ်းဆည်းခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့သိမ်းဆည်းသည့် ပမာဏသည် လိုအပ်သည်ထက်ပိုမိုသည်ဟု ကော်မရှင်က သုံးသပ်ပါသည်။ သတ္တုတွင်းစီမံကိန်းအတွက် သတ္တုသိုက်များသာမက အခြားစိုက်ပျိုးဧရိယာများစွာရယူထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သတ္တုတွင်းစီမံကိန်းနယ်မြေအား စိစစ်ပြီး ပြန်လည်ပေးနိုင်သည့် လယ်ယာမြေများကို ပြန်လည်ခွဲဝေပေးသင့်ပါသည်။
- (၃) ဒေသခံများ ဆုံးရှုံးသွားသော လယ်ယာမြေများအား အစားပေးသည့်အနေဖြင့် ၎င်းရွာများဝန်းကျင်ရှိ မြေလွတ်၊ မြေလပ် ၁၉၀၀ ဧကခန့်အား စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် မြေဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပေးပြီး ခွဲဝေပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်များကိုချမှတ်ပြီး စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်စေရန်-
- (၁) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းအား ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ လုပ်ငန်းခွင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ လူမှုဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များကို ရေးဆွဲကျင့်သုံးလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အိုင်စင်ဟိုကုမ္ပဏီမှ ပြုစုထားသော အကြံပြုစီမံခန့်ခွဲမှု လေ့လာချက်များအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုကျင့်သုံးသည့် နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်းသည် ထိုစဉ်က အမှီပြုခဲ့သော နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်းထက် ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ဩစတြေးလျနိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီတစ်ခုအား ပြုစုနေစေသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု လုပ်ငန်းစဉ်စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ(ISO 14001, ISO 9001နှင့် OHSAS 18001) လက်မှတ် ၃ ခုကို အမြန်ဆုံး ရယူပြီး လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းသည် ယခုအခါ လုပ်ငန်းစတင်အဆင့်သာရှိသေးရာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု ယုံယွင်းမှုများကို ယခုအဆင့်တွင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းမပြုပါက ပတ်ဝန်းကျင် ယုံယွင်းမှုများစွာ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။
- (၂) လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်မှုမရှိသော်လည်း ကံကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်၏ ဆာလ်ဖျူရစ်အက်စစ်စက်ရုံသည် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူထားခြင်း မရှိသည့်အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုကာကွယ်ရန် ISO လက်မှတ်လည်း ရယူထားခြင်းမရှိပါ။ ဤစက်ရုံကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများတွင် ကျန်းမာရေးထိခိုက်စေသည်ဟု ဒေသခံတို့က ခံယူကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဆိုပါစက်ရုံအား လိုအပ်သည့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုကို နိုင်ငံတကာအဆင့်နှင့်ကိုက်ညီစွာ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နေသည်ဟု ထင်ရှားစေရန် ISO Certificate ကို ရယူပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၃) လက်ပံတောင်းတောင်ဒေသတွင် ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်စေသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ်အတွင်း စွန့်ပစ်ခဲ့သည့် စွန့်ပစ်မြေများမှ အနီးအနားကျေးရွာလူထုက ဒေသန္တရနည်းဖြင့် ဒုတ္တာ/ကြေးနီချက်လုပ်နေသည့် ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းသည် ကျေးရွာလူထုအတွက် အားထားရာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြစ်သော်လည်း ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်ခြင်း၊ မြေသားများ ညစ်နွမ်းပြီး ရေများကိုလည်း ညစ်ညမ်းစေသဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းအစား အခြားအန္တရာယ်ကင်းစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၄) မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်ကို နိုင်ငံတော်အတွက်အကျိုး၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်အကျိုးပြည့်ဝစွာ ရရှိစေရန်ညှိနှိုင်းပြီး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကော်မရှင်က ခန့်ထားသော ဘာသာရပ်နှင့် ဥပဒေကျွမ်းကျင်သူတို့၏ သုံးသပ်ချက်တွင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသည့်စာချုပ်သည် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်လုပ်မှုခွဲဝေသည့်စာချုပ် (Product Sharing Contract) ပုံစံဖြင့် ချုပ်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရရာ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီဖြင့် ကြေးနီစီမံကိန်းကို ချုပ်ဆိုရာတွင် သာမန်ပုံစံမျိုးမဟုတ်ဘဲ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ကာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုသုံးသပ်ချက်၊ လူမှုရေးသုံးသပ်မှု အချက်အလက် စသည်တို့ကိုပါ ထည့်သွင်းချုပ်ဆိုသင့်ပါသည်။ စာချုပ်တွင်လည်း ထိုသို့ ပြင်ဆင်ချုပ်ဆိုနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်သည် ကော်မရှင်နှင့် ဆွေးနွေးချက်များအပေါ်မူတည်ပြီး စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၀) သာသနိကအဆောက်အအုံကိစ္စ။ လက်ပံတောင်းတောင် ဒေသခံအများစုက ကြေးနီစီမံကိန်းပြုလုပ်သည့်နယ်မြေသည် ပထမလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးခဲ့သည့်နယ်မြေဖြစ်ပြီး လက်ရှိတောင်ကုန်း ကလပ်ကြီး တွင် ကျန်ရှိနေသောစေတီနှင့် သိမ်တို့သည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတည်ထားသည့် အဆောက်အအုံများဖြစ်သဖြင့် နေရာမပျက်ထားရှိသင့်သည်ဟု ယူဆကြပါသည်။ ကော်မရှင်၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ စာမျက်နှာ ၁၂ သို့

ရွှေတိဂုံကျောင်းကျောင်း

အရလည်းကောင်း၊ ကော်မရှင်မှ တာဝန်ပေးသည့် မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင် သိပ္ပံပညာ ယဉ်ကျေးမှုရေးရာကျွမ်းကျင်သူ၏ တင်ပြချက်အရ လည်းကောင်း ဆရာတော်ကြီးသီတင်းသုံးခဲ့သည့် စင်္ကြံကျောင်းနေရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကွဲပြားခြားနားချက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မှတ်တမ်းများအရ လက်ပံတောင်းတောင်ကြား တောရေကြန် ကျောင်းဟုသာဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆရာတော် ဘုရားကြီးအနေနှင့် တစ်မိုးတစ်ဝါဒ(ဝါး)ကျောင်းမျိုးသာလက်ခံခဲ့ ကြောင်းလည်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ အဆိုပါစေတီနှင့်သိမ်တို့သည် ပထမလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး တည်ထားသည့် သာသနိက အဆောက်အအုံများဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထား မတွေ့ရှိရပါ။

(ဃ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်၍ ပြုပြင်သင့်သောကိစ္စရပ်များ

(၁) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကိုမျိုးထောင်လျက်ရှိရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကိစ္စရပ်များ ကိုလည်း ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ပြုလုပ်နေမှုအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့်အညီ ပြုပြင်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် စီမံကိန်းအား ဆန္ဒပြသူများကို မြန်မာ နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က ဖြိုခွဲသည့်ဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်ပါလျှင် ရဲတပ်ဖွဲ့ ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုများ ပြုလုပ် ပေးရန် လိုအပ်သည်ဟု ကော်မရှင်အနေဖြင့် ထင်မြင်ယူဆ ပါသည်။

(၂) သပိတ်စခန်းကို ဖြိုခွဲရာ၌ နံနက် ၃ နာရီခန့်ကို ရွေးချယ်ပြီး ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ ထိုခိုက်ဒဏ်ရာ အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု သိရှိရသော်လည်း ဤဆုံး ဖြတ်ချက်သည် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားခဲ့ခြင်းမရှိဟု ကော်မရှင်ကသုံးသပ်ပါသည်။ အလင်း ရောင် မလှဲလောက်သောအချိန်တွင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ဖြစ်စဉ်အတိအကျကို ထင်သာမြင်သာမရှိဘဲ မမျှော်မှန်းခဲ့သည့် ရလဒ်များအပြားအပြား မီးလောင် ဒဏ်ရာရခြင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆောင်တွင် ဆန္ဒပြမှု များပေါ်ပေါက်သည်အခါ လူစုခွဲရန် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် ထင်သာမြင်သာရှိသည့် အချိန်မျိုးတွင်သာ ဆောင်ရွက်သင့် ကြောင်း အကြံပြုပါသည်။

(၃) ယခုအခါတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့်ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်း လှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေကို ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်ရာ ပြည်သူ လူထု၏ဆန္ဒပြမှုများ ပေါ်ပေါက်ရန်ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် အဓိကရုဏ်းဖြိုခွဲရမည့်ကိစ္စ များလည်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းအား ဆန္ဒပြမှုကို ဖြိုခွဲခြင်းရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့သည် ဖော့စဖော့ရပ်မာတ်ပါဝင်သည့် မီးခိုးပုံးကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုမီးခိုးပုံးကို မီးခိုးမိုင်းကာ (Smoke Screen) အနေဖြင့် ယေဘုယျအားဖြင့် အသုံးပြုလေ့ရှိပါ သည်။ ထိုမီးခိုးပုံးကို ကွင်းပြင်တွင်အသုံးပြုပါက မီးလောင်မှု မဖြစ်ပွားနိုင်သော်လည်း မီးခိုးပုံးပေါက်ကွဲရာ ဝီတာအတွင်း တွင် လောင်ကျွမ်းလွယ်သည့် အရာများ ဥပမာ-ပိုလီယက် စတာအဝတ်စများ၊ တာပေါလင်ခေါ် (Polypropylene) ပလတ်စတစ်မိုးကာစများ၊ မြေရေခွံအိတ်များရှိပါက ရေစို သည်ဖြစ်စေ၊ ရေမစိုသည်ဖြစ်စေ ပေါက်ကွဲသည့်အချိန် ကြောင့် မီးစုန်းစများထိမှန်ပါက မီးလောင်နိုင်ကြောင်း စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးကော်မရှင်က စမ်းသပ်လေ့လာမှုများအရ တွေ့ရှိ ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့်လည်း ယခုမီးခိုးပုံး မျိုးကို ယာယီအဆောက်အအုံရှိသည့်နေရာမျိုးတွင် စမ်းသပ် ခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့သဖြင့် မီးခိုးပုံး၏အာနိသင်ကို သိရှိခြင်း မရှိ ကြောင်း၊ ထိုသို့ သိရှိခြင်းမရှိဘဲ သုံးစွဲမှုကြောင့် မမျှော်မှန်း၊ မလိုလားအပ်သော မီးလောင်ဒဏ်ရာများ ရဟန်းသံဃာ နှင့်လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့တွင် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါ သည်။ ဤအကြောင်းအချက်တို့ကို ထောက်ရှု၍ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့အား အဓိကရုဏ်းဖြိုခွဲမှုအပါအဝင် လိုအပ်သည့် လေ့ကျင့်မှုများကို ပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါ သည်။ ထိုသို့လေ့ကျင့်ပေးရာတွင်လည်း မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့်အပြင် သင့်တင့်သည့် နိုင်ငံတကာအကူအညီ ကိုလည်း ရယူသင့်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

(င) ဥပဒေစိုးမိုးရေးပျိုးထောင်ရန်ကိစ္စ။ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်မှုရှိစေရန် အတွက် ဥပဒေစိုးမိုးရေးမှာ များစွာအရေးပါပါသည်။ ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူလူထုက ဥပဒေကိုလေးစားလိုက်နာရန် လိုအပ် သကဲ့သို့ ဥပဒေကိုထိန်းကျောင်းရသော နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများကလည်း ဥပဒေကိုလေးစားလိုက်နာရန် လိုအပ်ပါသည်။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းကိစ္စတွင် အချို့သောဒေသခံပြည်သူများက ဥပဒေကို ချိုးဖောက်မှုများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို တည်ဆောက်ရာတွင် ပြည်သူလူထုအနေနှင့် ဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာရန် လိုအပ်ကြောင်း ပညာပေးခြင်း၊ လေ့ကျင့်ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်းတို့ လိုအပ်သည်ဟု ကော်မရှင်က သုံးသပ်ပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ချမှတ်ထားသော ဥပဒေသည် ခေတ်ကာလနှင့်ညီညွတ်ရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်ရာ ပြင်ဆင် သင့်သောဥပဒေတို့ကိုလည်း ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဥပဒေကို ထိန်းသိမ်းတည်ဆောက်ပေးရသည့် နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများသည် လည်း ဥပဒေနှင့်အညီဆောင်ရွက်ရာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးနည်းလမ်းကို သာမက စည်းရုံးရေးနည်းလမ်းကိုပါကျင့်သုံးရန်အတွက် သက်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံဝန်ထမ်းများကိုလည်း လေ့ကျင့်ပညာပေးမှုများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

နိဂုံး
၉၅။ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ယခုဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း၏အကြောင်းရင်းမှာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု (Transparency)အားနည်း ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အခုပြင် ကြေးနီစီမံကိန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူများ၊ ဒေသခံရွာသူရွာသားများ အနီးနီးကျင့်ဒေသရှိ ပြည်သူများနှင့် ဒေသန္တရဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များအကြား အသိပေးသင့်သည့် အချက်အလက် အပြန်အလှန်ဖလှယ်မှု လွန်စွာအားနည်းခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေသခံလူထုသည် မြေယာသိမ်းဆည်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုက် သင့်သည့် လျော်ကြေးငွေမရရှိသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုက်သင့်သောအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများမရရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း မကျေနပ်ဖြစ်ကာ ဆန္ဒပြမှုများ

အပြည်တော် မတ် ၁၁

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင် အောင်မြင်သည် ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရ၏ အထူးသံတမန်နှင့် ဂျပန်ဖောင်ဒေးရှင်း ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr. Yohei SASAKA -WA ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့အား ယနေ့ ညနေ ၄ နာရီခွဲတွင် နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဧည့်ခန်းမ၌လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။ (ယာဝုံ) ထိုသို့တွေ့ဆုံရာတွင် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်နာယက ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးရာတွင် သိသင့်သိထိုက် သော အခြေအနေများကို ရှင်းလင်းပြော ကြားရာ ဂျပန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်း ဆောင်က ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆောင် ရွက်နေသော ဒေသများရှိ ပြည်သူ များ အတွက် စားနပ်ရိက္ခာဖြန့်ဝေရေးနှင့်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက ဦးခင်အောင်မြင် ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရ၏အထူးသံတမန်ခေါင်းဆောင်သောအဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ

လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူ အညီများပေးရေးတို့တွင် ပိုမိုဆောင်ရွက် ပေးမည်အခြေအနေများကို ပြန်လည် ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။ အဆိုပါ တွေ့ဆုံပွဲသို့ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်နာယကနှင့်အတူ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများဖြစ်ကြ သည့် ဦးသိန်းဝင်း၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်၊ ဦးညွန့်တင်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးမောင်မောင်ထူး၊ ဦးဝင်းမောင်၊ ဒေါ်ခင်ဝင်းကြည်နှင့် ဦးနေ ဝင်းထွန်း၊ လွှတ်တော်ရုံးမှ တာဝန်ရှိသူ များ တက်ရောက်ကြပြီး ဂျပန်ကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဂျပန်နိုင်ငံသံရုံးမှတာဝန်ရှိသူများ တက် ရောက်ကြသည်။ (သတင်းစဉ်)

* ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးခင်ရီက လွှတ်တော်သို့ ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရှင်းလင်းရာတွင် ပြည် ထောင်စုဝန်ကြီးက ဝန်ကြီးဌာနက ဆောင် ရွက်လျက်ရှိသော မိုးပွင့်စီမံချက်များသည် ပြည်သူ့လိုအပ်ဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင် အောင် အမှန်တကယ် ကြိုးပမ်းဆောင် ရွက်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မြေပြင်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေရ သူများအတွက် မမျှော်မှန်းနိုင်သော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ မဖြစ်ပေါ်စေရေးကို လည်း စနစ်တကျ အနီးကပ် ကြပ်မတ် စစ်ဆေးလျက်ရှိကြောင်း၊ သွားစရိတ်၊ လာစရိတ်၊ ဆက်သွယ်ပြောဆိုစရိတ်၊ စာရွက်စာတမ်း၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်များလည်း ရှိနေခြင်းကြောင့်

မိုးပွင့်စီမံချက်အပါအဝင် ပြည်လုံး ကျွတ် သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူ ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရွှေ့ပြည်သာမဆန္ဒနယ်မှ ဦးတင်မောင် ဦးက “လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့ အင်အားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ရှင်းလင်းတင်ပြသွားတဲ့အချက် တွေက ပြည့်စုံမှုရှိပါတယ်။ နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကတ်ပြားရရှိရေး ဆောင်ရွက် နေတဲ့ မိုးပွင့်စီမံချက်နဲ့ပြောရရင် အခု အခါမှာ မိုးပွင့်စီမံချက်(၄) ဆောင်ရွက် ပြီးစီးသွားပြီလို့ သိရပါတယ်။ ဒီစီမံ ချက်တွေအရ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ် ပြားပေါင်း ၃၀၇၉၀၉၄ ပြုလုပ်ပေးနိုင် ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အမှန်တကယ် ပြုလုပ်ပေးတဲ့အခါမှာ သက်ဆိုင်ရာဌာန အကြီးအကဲတွေပါလာခဲ့ရင် ဒီဘက် မှတ်ထားတဲ့နည်းထားတွေအတိုင်း ပြည်သူ တွေခံစားရပါတယ်။ ပြီးတော့ ဧည့်နိုင်ငံ သားကိစ္စတွေ တိတိကျကျ လုပ်ကိုင်ဖို့လို ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောလိုဒေသတွေမှာ နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကတ်ပြားတွေ ထုတ်ပေးရာမှာ တိတိကျကျမှန်မှန် ကန့်ကန့်ဖြစ်ဖို့လိုပါ တယ်” ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ရှင်းလင်းတင်ပြ
အလားတူ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန ၏ အခွန်အကောက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ် များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီး ဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ မြင့်အောင်က ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။

ထည့်သွင်းတင်ပြ
ထိုသို့ ရှင်းလင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အခွန်ကောက်ခံ ရန် လျာထားငွေကျပ်သန်း ၃၄၁၂၀ ဒသမ ၅၅၀ နှင့် အခြားရငွေ လျာထားချက် ကျပ်သန်း ၂၅၀၄၃၃ ဒသမ ၅၄၈ စုစု ပေါင်းလျာထားငွေကျပ် သန်း ၂၈၄၅၅၄ ဒသမ ၀၉၈ ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအထိ အခွန်ကောက်ခံရရှိ ငွေကျပ်သန်း ၃၉၃၁၄ ဒသမ ၆၁၉ နှင့်

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးခင်ရီ ရှင်းလင်းတင်ပြစဉ်။ (သတင်းစဉ်)

လောက်အောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါ ကြောင်း၊ ပိုမိုပံ့ပိုးပေးလာနိုင်သည်နှင့် အမျှ လုပ်ငန်းတာဝန်ကိုလည်း တစ်စထက် တစ်စ ပိုမိုချဲ့ထွင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်းဖြင့် ထည့်သွင်းတင်ပြ ခဲ့သည်။

စတင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြေယာသိမ်းဆည်းရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများက ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ရှင်းပြခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ဒေသခံများက သီးနှံအတွက် လျော်ကြေးသာပေးသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ လျော်ကြေးပေးရာတွင်လည်း ဝန်ထမ်းအချို့က ပြောပြလည်လည် ပြောဆိုဆက်ဆံမှုမရှိခြင်းကြောင့် ပြဿနာမှာ ပိုမိုကြီးထွားလာပါသည်။ ထိုအခြေအနေတွင် ဒေသပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများကလည်း ရောက်ရှိလာကာ ဆန္ဒပြမှုများမှာ အရှိန်မြင့်ခဲ့ပါသည်။ ယခု စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်၏စုံစမ်းစစ်ဆေးချက်များအရ ကြေးနီစီမံကိန်းတွင် အားနည်းချက်များရှိသော် လည်း ထိုအားနည်းချက်တို့သည် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး ရှုထောင့်မျိုးစုံကို ခြုံငုံစဉ်းစားပြီး ပြုပြင်ရန်အကြံပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လေ့ရှိ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် စေသင့်ပါကြောင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်က အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။ ကော်မရှင်သည် ပေးအပ်သောတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတရုံး၊ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဌာန(၆)၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုကို အပြည့်အဝရရှိခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်လုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသ ကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့တို့ကလည်း လိုအပ်သည်များကို ပံ့ပိုးကူညီခဲ့ပါကြောင်း ကော်မရှင်အနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ ကွင်းဆင်းလေ့လာခဲ့စဉ် ဒေသခံပြည်သူများက နွေးထွေးစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသည်ကိုလည်း တန်ဖိုးထားကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ကော်မရှင်အနေ ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

စာအမှတ်၊ ၀၁/ကြေးနီ(ကော်မရှင်)/၂၀၁၃-၅၉ ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၁ ရက်

အခြားသာမန်ရငွေ ကျပ် သန်း ၂၂၄၉၃၈ ဒသမ ၄၄၅ စုစုပေါင်း ကျပ်သန်း ၂၆၄၂၅၃ ဒသမ ၀၆၄ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အဆိုပါစုစုပေါင်းရငွေများအား ခေါင်းစဉ် မခွဲခြားဘဲ အခြားသာမန်ရငွေ ခေါင်းစဉ် ဖော်ပြ၍ နိုင်ငံတော်သို့ သတ်မှတ်ငွေ စာရင်း ခေါင်းစဉ်များဖြင့် ပေးသွင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါကြောင်းဖြင့် ထည့်သွင်းတင်ပြ ခဲ့သည်။

အဆိုပါ အခွန်အကောက်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချောင်းဆုံ မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးနိုင်လှမောင်က “ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ မြေပေါ်၊ မြေ အောက်၊ ရေပေါ်၊ ရေအောက် သယ် ဇာတတွေ ပေါကြွယ်ဝတဲ့ နိုင်ငံဖြစ် ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ထွက်ရှိလာတဲ့ သယ်ဇာတတွေအပေါ် အကောက် အခွန် ရရှိမှုမှာ အနည်းဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ

အကောက် အသစ်တို့ထွက်ကောက်ခံ ခြင်းတို့ကို နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေနှင့်အညီ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းဆောင် ရွက်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို တင်သွင်း သည်။ ဒဂုံမြို့သစ်(မြောက်ပိုင်း) မဲဆန္ဒ နယ်မှ ဒေါ်တင်နွယ်ဦးက လက်ရှိ ကောက်ခံလျက်ရှိသော အခွန်စနစ် နှင့်အညီ ဝင်ငွေခွန်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်နှင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်တို့အား ပြောင်းလဲ ကောက်ခံသင့်ကြောင်း အဆိုကို တင်သွင်း သည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် သတ္တုနှင့် သယ်ဇာတရေးရာ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးနေဝင်းထွန်းက ကျောက်စိမ်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်တို့ မျှတစွာ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိပြီး ကျောက် စိမ်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်း ရှင်သန် တိုးပွား အောင်မြင်လာရေးအတွက် အခွန် အကောက်ခွန်စည်းပုံ၊ အခွန်စနစ်၊ အခွန် အကောက်ခွန်နည်းစာများ၊ အခွန်အမျိုး အစားများနှင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ခွဲဝေခံစားမှု အချိုးအစားများကို ခေတ်နှင့်လျော်ညီပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် နိုင်စေရန် ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲပေးရေး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်း ကြောင်း အဆိုကို တင်သွင်းသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် သတ္တုနှင့် သယ်ဇာတရေးရာ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးနေဝင်းထွန်းက ကျောက်စိမ်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်တို့ မျှတစွာ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိပြီး ကျောက် စိမ်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်း ရှင်သန် တိုးပွား အောင်မြင်လာရေးအတွက် အခွန် အကောက်ခွန်စည်းပုံ၊ အခွန်စနစ်၊ အခွန် အကောက်ခွန်နည်းစာများ၊ အခွန်အမျိုး အစားများနှင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ခွဲဝေခံစားမှု အချိုးအစားများကို ခေတ်နှင့်လျော်ညီပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် နိုင်စေရန် ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲပေးရေး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်း ကြောင်း အဆိုကို တင်သွင်းသည်။ ယင်းအဆိုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဘောမတူသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်မရှိသည့်အတွက် လွှတ်တော်က လက်ခံဆွေးနွေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ယနေ့အစည်းအဝေးကို အစီ အစဉ်(၁၀)ခုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အစည်းအဝေး(၁၉)ရက်မြောက်နေ့ကို မတ် ၁၂ ရက်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်မည် ဖြစ်သည်။ (သတင်းစဉ်)

ချောင်းဆုံ မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးနိုင်လှမောင်။ (မြန်မာ့အလင်း)

ပြစ်တယ်ဆိုတာ လေ့လာတွေ့ရှိရပါ တယ်။ ကျောက်စိမ်းထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပုလဲထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် နိုင်ငံတကာစံချိန် စံညွှန်းတွေနဲ့ အညီ အကောက်အခွန်ရရှိဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီလိုရရှိမှုလည်း ဒီနေ့ နိုင်ငံ တော်က ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ဆင်းရဲနွမ်း ပါးမှု လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ အခွန်အခတွေမရဘူး ဆိုရင် ပြည်သူတွေ အများကြီးနစ်နာပါ တယ်” ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ယနေ့ အစည်းအဝေးတွင် မတ်လ ၅ ရက်က တင်ပြခဲ့သော ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် နိုင်ငံတော်၏ အခွန် အကောက်ဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းတင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အခွန်အကောက်ခွန်စည်းပုံ၊ အခွန်အမျိုးအစားများနှင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ခွဲဝေခံစားမှု အချိုးအစားများကို ခေတ်နှင့်လျော်ညီပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် နိုင်စေရန် ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲပေးရေး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်း ကြောင်း အဆိုကို တင်သွင်းသည်။